

קונטרס

בבב
גגג

שיחות ומאמרים

מאת

הגה"צ רבי יעקב מאיר שעכטער שליט"א

עניני שדכבי"ם

זו"ל ע"י ברהמ"ד אברכים
דחסידו בדסלב וויליאמסבורג יצ"ו

להגל שמחת הנישואין של הבר"ה יואל שמועון נ"ו
בן וידועו עוז הרה"ה ה' ישכר דוב קויפמאן הי"ו
עב"ג הרה"ה אפרים אליעזר פדיעדמאן הי"ו
יום ויש לחודש שימסם ב'רכס ט'הרס
שנת תשפ"ד לפ"ק

מכון
דודשי
יחודד
דפוס ודפוס
דפוס ודפוס

קונטרס

ברכם טהרם

שיחות ומאמרים

מאת

הגה"צ רבי יעקב מאיר שעבטער שליט"א

עניני שובבי"ם

יו"ל ע"י ביהמ"ד אברכים
דחסידי ברסלב וזיליאמסבורג יצ"ו

לדגל שמחת הנשואין של הבה"ח יואל שמעון נ"ו
בן ידידנו עוז הרה"ח ר' ישכר דוב קויפמאן הי"ו
עב"ג הרה"ח אפרים אליעזר פריעדמאן הי"ו
יום י"ט לחודש ש'מרים ב'רכם ט'הרם
שנת תשפ"ד לפ"ק

כל הזכויות שמורות
Cong. Dorshei Yechidchu
מכון דורשי יחודך

היות ומושקע בספר זו הון רב ויגיעה רבה, לכן על פי דין תודה ולהבדיל ע"פ הזכויות בכל המדינות, אנו אוסרים בכל תוקף כל הדפסה והעתקה כולל אפילו העתקת חלק מספר זו, וכן אין לתרגם ואין לעשות מסחר בחומר הנדפס, ושארית ישראל לא יעשו עולה.

לשמיעת המאמרים מפי מורינו הגה"צ שליט"א, ולהערות ולהארות שיתקבלו בברכה, ולגדב בכרכים הבאים בס"ד

קול דורשי יחודך

718-586-5199

בא"י 0765997840

347-292-1014

dyyms12@gmail.com

נערך ונסדר ונדפס ע"י:

ישר
Publishing & Production
718.484.2189

ע"ש רבינו הקדוש
מוהר"ן מברסלב

זיעועכ"א

בית המדרש אברכים
דחסידי ברסלב

וויליאמסבורג יע"א

Cong. Breslov 9 Walworth Street Brooklyn, N.Y. 11205

צדקתם עומדת לעד

יעלו דברינו בברכה מרובה קדם הני תרי צנתרא דדהבא, הגודע בשערים
בגדבת לבם והדר צדקתם, לבם פתוח לכל דבר שבקדושה, ובפרט למען
הפצת אודו של רבינו הקדוש צדיק הדורות באנפין נהירין ובחדווא
עילאה, ה"ה

מוה"ר רבי ישכר דוב קויפמאן הי"ו

ואתו עמו אחיו היקר

מוה"ר אברהם שמעון קויפמאן הי"ו

אשר עומדים לימינינו בכל עת ועונה, זעתה בעת בניית בית
מדרשינו החדש הגדילו והוסיפו לעשות חיל, והשתתפו בעין יפה
ברוח נדיבה בעצה ותשויה, למען הצלחת הבנין

יהא רעוא מן קדם אבוהון דבשמיא שזכות התורה והעבודה, וזכות רבינו
הקדוש יגן בעדם ובעד כל משפחתם להתברך בכל הברכות האמורות
בתורה, ויתברכו משמים בברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם, והעיקר
כמו שכתב מוהרנ"ת זצ"ל (עלים לתרופה מכתב ק"ט) "והעיקר שייגמור
ה' בעדינו הבנין הקדוש ברוחניות, הנבנה על ידי קיבוץ נפשות ישראל
החפצים להתקרב אליו באמת, שיתרבו הבתנים עד אין מספר, על ידי
תוספת שכנים הרבה דקדושה, ונזכה כולנו לכנוס מחוץ לפנים ולאסוף
הביתה כל הנפשות הנדחים הנשפכים בראש כל חוצות, בעל החמלה
יחוס ויחמול עלינו ועליהם לאסוף נדחינו ולקבץ פזורינו ולהביאנו חרדיו
הקדושים, ונשבעה מטוב ביתו וכו'", וימלא ה' כל משאלות לבביהם
לטובה, מתוך שמחה והרוחה, ותהיה להם זכות גדולה זו למגן וצינה
תמיד, עדי נזכה עם כל ישראל לדאות במהרה בבנין ציון וירושלים
בביאת משיח צדקינו בכ"א.

המברכים

הנהלת הביהמ"ד

תוכן המאמרים

מאמר א - זכרתי נאמנת לו.....א

א. ארויסגעבן די פיילן / ב. ער וואלט געפלויגן אין דער לופטן! / ג. עס דאוונט זיך... / ד. נישט געשטאַרבן / ה. יעדע תפילה - א חידוש פאר זיך! / ו. אמונה מיט קדושה / ז. משיח בן יוסף ומשיח בן דוד / ח. "אין גיבור כמתאש" / ט. "קַרְבָּה אֶל נַפְשִׁי גְאֻלָּה"

מאמר ב - לאן אתה הולך.....ז

א. 'התחלת צמיחת קרן משיח' / ב. מיין קינד, וואו גייסטו?! / ג. אויסרייסן דעם גוי פון הארץ / ד. אויסגעזעצט די אויגן / ה. דער אויבערשטער זאגט - 'גיב מיר דיינע אויגן!' / ו. "אפילו נחש כרוך על עקבו - לא יפסיק" / ז. מיט רציחה און אכזריות / ח. "יש קונה עולמו בשעה" / ט. אדער כבוד, אדער בזיונות / י. העלף אים גאר נישט צו / יא. צוריק דרייען דעם פערד ביי די לייצעס / יב. א קוק ווינציגער! / יג. זיך פרייען אז איך האב נישט געקענט זינדיגן / יד. די תאוה פון א רוצח / טו. "ברוך הבא 'יוסף הצדיק!'" / טז. מען ווייסט גארנישט וואס א איד איז! / יז. "מצות בטילות לעתיד"

מאמר ג - את בריתי תשמור.....מא

א. פערציג יאר עומד בנסיון געווען / ב. 'זיין' לעבן איז 'מיין' טויט! / ג. זיי אן אָפּענער מענטש / ד. ארויף אויף דעם פארקערטן באַן... / ה. דער עיקר קנאות / ו. פליענדע קליפות... / ז. ווי א סאלדאט אויפן פראנט / ח. פאררעכטן דעם עבר דורכ'ן עתיד / ט. אויף וועמען שטייט די וועלט? / י. דער באדייט פון "הרוצה בתשובה" / יא. תשובה פון א גוי / יב. קום, איך גיי דיר אנטקעגן! / יג. וואס מיינט: נְלַחֶשֶׁע אָמַר אֱלֹקִים מִה לֶךְ לְסַפֵּר חֻקֶּי? / יד. טוה וואס 'דו' קענסט!

מאמר ד - נסיונות הזמן.....עג

א. גרעסער ווי תנאים און אמוראים / ב. די עצה: געבן א קלאפ אין דער ערשטער רגע / ג. נאר נישט פארלירן דעם אויבערשטן! / ד. 'לית רעותא טבא דיתעביד' / ה. נעמען דעם עתיד און פאריכטן דעם עבר / ו. שרייען און בענקען צו השי"ת / ז. 'יש קונה עולמו בהרף עין' / ח. אפילו א ארבייטער קען אנגערופן ווערן 'צדיק' / ט. 'אין שמחה אלא בבשר' / י. קדושה איז

חיים נצחיים - פגם הברית איז מיתה / יא. 'הרחק משכן רע...' / יב. דער
עיקר נחת רוח איז דורך כח הבחירה / יג. 'וְרַחֲמֵי שְׁעִים אֶכְרֶי' / יד. דער
שורש פון תוכחה איז רחמנות / טו. דער בעל דבר קען אלעמאל פלוצלונג
ארויסוואקסן / טז. הרג'ע דיך וועסטו לעבן!!? / יז. אפילו נאך חילול שבת
רח"ל באקומט מען שכר ווען מען איז נזהר אין מוקצה / יח. דערלאנגען
'מנה אחת אפים' / יט. א קינד וואס שפילט זיך אויף א אפעגע דאך... / כ. זמן
מגיפה ברוחניות / כא. אייגנאקן אין קינדער א געשמאק אין עבודה / כב.
מען קען מיט מעט שכל ווערן 'צדיק הדור' / כג. 'צדיק - מאן דנטר ברית' /
כד. מחנך זיין קינדער דורך מעשיות פון צדיקים

מאמר א

וּבְרִיתִי
נֶאֱמַנְתָּ לִּי

תוכן המאמר

- א. ארויסגעבן די פילן
- ב. ער זואלט געפלוזיג אין דער לופטן!
- ג. עס דאוונט זיך...
- ד. נישט געשטאָרבן
- ה. יעדע תפילה - א חידוש פאר זיך!
- ו. אמונה מיט קדושה
- ז. משיח בן יוסף ומשיח בן דוד
- ח. "אין גיבור כמותִיאש"
- ט. "קִרְבָּה אֶל נַפְשֵׁי גְאֻלָּה"

מאמר א

”ובריתי נאמנת לז”

=הכנה לפסח תשס”ח=

ארזיסגעבן די פיילן

ליקוטי מוהר”ן סימן פ”ג אין דעם צווייטן חלק, דאס איז איינע פון די טיפע תורות אין ליקוטי מוהר”ן, עס האט א שייכות צו פסח. לאמיר נאר אנהייבן דעם ערשטן שטיקל. דער רבי זאגט^[א]: ”על ידי תיקון הברית שהוא קשת, יכול להוציא החצים, שהיא התפילה”. [אין זוהר רופט זיך רבי שמעון בר יוחאי” - ”קשת הברית”^[ב]].

עס שטייט אין ”ספר יצירה”^[ג], אזוי ווי עס איז דא אַן ’עומק רע’ רח”ל - ערגער און ערגער - דער אויבערשטער זאל אפהיטן, אזוי איז

א. להקל על הקורא העתקנו פה לשונו הקדוש שם רצוף, וז”ל: על ידי תיקון הברית שהוא קשת, יכול להוציא החצים, שהיא התפלה, שהוא חי ברכאן דצלותא שהם תלת ווין, בחינת חצים. ומקומם בברית, בבחינת (תהלים פ”ט): ”ובריתי נאמנת לז”. אמונה זה בחינת תפלה, בבחינת (שמות י”ז): ”ויהי ידיו אמונה”. ואז התחלת צמיחת קרן משיח, בבחינת (תהלים קל”ב): ”אצמיח קרן לדוד”, בבחינת (חבקוק ג): ”קרנים מידו לז”. ’ידו זה בחינת תפלה, ותפלות הם שלשה, כי כלליות משיח באבות, היינו משיח שהוא הדיבור, שבו מתפלל, בחינת משיח אלמים, הוא מאש, מים, רוח. ואז נעשה בן חורין, וכו’ עיין עוד שם.

ב. תיקוני זוהר תיקון סט, דף צט ע”א.

ג. פרק א, ה.

דא אן 'עומק טוב'. שמירת הברית האט נישט קיין גבול, מען קען ווערן הייליגער און הייליגער און הייליגער, ביז, אזוי ווי דער רבי זאגט שפעטער^[1], משה רבינו איז צוגעקומען צו דער מדריגה פון קדושה אז דער אויבערשטער האט אים געזאגט: "שֵׁל נְעֻלֶיךָ" – טוה אויס דיין גוף^[2].

דער גוף רופט זיך "נעל". פארוואס רופט זיך דער גוף 'נעל'? ווייל דער גוף איז מלביש נאר דער סוף הנשמה, עס איז נישט משמש דער גאנצער נשמה, די גאנצע נשמה איז אויבן. דערפאר רופט זיך עס 'נעל' (כמו נעליים שמלביש רק סוף רגלי האדם).

עס שטייט אין "תיקוני זוהר"^[3], דער אויבערשטער האט געזאגט צו משה'ן: "שֵׁל נְעֻלֶיךָ" – דו ביסט אזוי הייליג – בייט דעם גוף. בשעת דער אויבערשטער האט אים געזאגט: "כִּי הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמָּת קֹדֶשׁ הוּא", איז ער שוין געשטאנען אין אן אנדערן גוף, ער האט זיך שוין געפונען גאר אין אן אנדערן גוף, ווייל דער גוף איז אזוי ווי דער נשמה; אט דאס אלעס קען מען זוכה זיין דורך 'שמירת הברית'!

ד. ליקוטי מוהר"ן שם בהמשך, וז"ל: ואז פושט גופו המצורע, שהוא ממישכא דחויא, ולובש בגדי שבת, היינו גוף קדוש מגן עדן. כי המקום גורם, בבחינת (שמות ג, ה): "שֵׁל נְעֻלֶיךָ וכו' כי המקום" וכו'.

ה. עיין ליקוטי הלכות הל' שבת ה"ו אות ח', וז"ל: כמו שכתוב בזוהר הקדוש על פסוק 'שֵׁל נְעֻלֶיךָ מעל רגליך'; "נעל" – דא גופא דְּנִגְעָה בִּיהַ בְּתַ פְּרָעָה. דהיינו שיש בו איזה אחיזה וריח בעלמא מאיזה תאוה. ועל כן באמת שמענו ממנו ז"ל שצריכין לזכך את הגוף עד שלא ישאר בו ריח בעלמא. כי יש צדיקים ששברו התאוות אבל הוא כמו עור שמעבדין אותו ועדיין נשאר בו איזה ריח, אך צריכין לזכך עצמו כל כך עד שלא ישאר שום ריח בעלמא מתאוות הגוף. ואמר שצריכין לזכך הגוף כמו עור שמעבדין אותו ומהפכין אותו, ואין בו שום ריח שאינו טוב, עכ"ל.

ו. דף כז ע"א, ודף מח ע"ב, ועוד.

ער וואלט געפלוזגן אין דער לופטן!

מען דארף וויסן, היינטיגע צייטן, יעדע נקודה פון שמירת הברית, יעדע נקודה פון שמירת עינים, פון שמירת המחשבה, איז געוואלדיג חשוב, עס איז געוואלדיג חשוב, דאס חשיבות איז 'מעל הבריאה כולה'!

דער חוזה מלובלין ברענגט אראפ^[1], א מענטש וואס איז נישט קיין שומר הברית חס ושלום, איז ער נישט ווערד זיין עסן; **”עֲבָדָא, נְהוּם פְּרִיסָיָה לָא שְׁוִי”**^[2] - ער איז נישט ווערד זיין עסן!

אז מען האט 'שמירת הברית' איז מען ווערד אלעס - סיי בגשמיות אזוי ווי מען זעט בחוש, און אויך ברוחניות איז מען ווערד, מען איז ווערד אלצדינג, מען האט 'תחיית המתים', מען האט 'אלף השביעי', מען איז 'נצחי' ממש, דאס האט נישט קיין גבול.

מען דארף וויסן, יעדעס קלייניקייט, יעדעס קלייניקייט, יעדער כפיית היצר איז געוואלדיג חשוב ביי השם יתברך! ווען מען ווייסט דאס, וואלט מען ווען מיט א גוטע פארמאך די אויגן ווי מען דארף, צו מיט ביישטיין א נסיון, געטאנצט און געפלוזגן אין דער לופטן ממש מרוב שמחה וואספארא נחת רוח מען טוט פארן אויבערשטן און אויף וואס מען איז מגלה דעם אויבערשטן אין אלע עולמות!

עס דאוונט זיך...

איז דורך 'שמירת הברית' קען מען דאווענען. ווייל "ברית" איז דער טייטש "קשר"; אז מען איז 'מיפר ברית', רייסט מען זיך אפ פונעם אויבערשטן; מיט שמירת הברית זענען מיר מקושר 'בגוף ובנפש' צום

ז. הנהגות החוזה אות ח': כמו העולמות שאם לא ה' משגיח הבוב"ה בהם רגע אחד מהם ה' הם בטלים, כן האדם בזה הרגע שאדם במחשבה אחרת הוא בוודאי אינו נקרא חי חס ושלום.

ח. גמ' בבא מציעא סד ע"ב.

אויבערשטן, דעמאלטס קען מען דאווענען, דעמאלטס איז מען נאנט צום אויבערשטן, ס'דאוונט זיך! ס'דאוונט זיך אנדערש!^[1]

תפילה איז "חיצים". ווייל תפילה דערלאנגט אין אזעלכע הויכע פלעצער אזוי ווי א חץ! א מענטש שטייט אויף דער וועלט און דאוונט אפ א 'שמונה עשרה' בכוונה - איר ווייסט וואספארא תיקונים ער מאכט למעלה?! אין דעם 'רום מרחק' וואלט ער געזען אז עס איז ממש חיצים! יעדעס דיבור פון תפילה איז א 'חץ' וואס דערלאנגט למעלה למעלה!^[2]

נישט געשטארבן

ווייטער, 'תפילה' רופט זיך: "ח"י ברכאין דצלותא". עס איז א דבר ידוע^[3], 'ספירת היסוד' רופט זיך "ח"י עלמין". פגם הברית איז 'מיתה', שמירת הברית איז 'חיים'.

ט. ראה גם מה שכתב רביז"ל בליקוטי מוהר"ן סי' נ', וז"ש (ע"פ ליקוטי עצות): כל אחד כפי תיקון הברית, וכפי התקשרותו לצדיקי אמת שהם שומרי הברית, כמו כן הוא יכול לטעום מתיקות בדיבורי התפלה, ואזי אריה נחית לאכול קרבנו, היינו תפלתו. אבל על ידי פגם הברית הוא בבחינת 'מיין מרירין' וכו', ואזי אינו יכול לטעום מתיקות בדיבורי התפלה, ואזי כלבא נחית לאכול קרבנו שהיא תפלתו. ראה גם שם סי' ב' שעיקר שלימות התפילה הוא ע"י תיקון הברית.

י. ראה ליקוטי תפילות חלק שני תפילה מ"ב המיוסד על תורה זו, מש"ש בזה"ל: ובכן תעזרני בכח וזכות כל הצדיקים האמיתיים שזכו לתיקון הברית בשלימות, שנזכה להוציא החצים שהיא התפלה בתכלית השלימות, שנזכה תמיד להתפלל בכוונה גדולה ועצומה באמת ובאמונה שלימה, בחיות והתלהבות גדול דקדושה ותהיה תפלתינו שגורה בפנינו תמיד, עד שנזכה להוציא דיבורים הקדושים של התפלה בחיות גדול כחצים ביד גבור, שיפרח הדיבור הקדוש מפנינו בחיות נפלא כמו חץ מהקשת ויעלה למעלה למעלה ויפעול ויעשה בשלימות כל התיקונים שצריכים לתקן על ידי תפלותינו בכל העולמות כולם! עד אשר נזכה על ידי התפלה שתצמיח לנו מהרה קרן משיח בן דוד, ויקוים מהרה מקרא שכתוב: "שם אצמיח קרן לדוד, ערכתי נר למשיחי", ועל ידי זה נזכה לצאת מעבדות לחרות.

יא. עיין תיקוני זוהר דף מ"ח ע"א, ועוד.

דערפאר איז רבינו הקדוש וואס האט מטהר געווען דעם ברית קודש^[2], [בזמן התנאים זענען דאך אלע געווען קדושים וטהורים], געקומען פרייטאג צונאכטס (אחר פטירתו, לבני ביתו) מאכן קידוש 'בבגדי חמודות של שבת'^[2]. אזוי ווי דער חיד"א זאגט^[1], אז דערפאר האט ער געקענט מוציא זיין, ווייל ער האט נישט געהאט קיין מיתה אין זיך, ער איז געווען אזוי ווי יעקב אבינו - 'נדמה כמת'^[10], ממילא איז ער געווען א 'חי' ממש, דערפאר האט ער געקענט מוציא זיין דעם קידוש!

דערפאר, "יסוד" רופט זיך "ח"י עלמין"; דאס איז דאס גאנצער לעבן, קדושה איז נצחיות, ח"י עלמין!

יעדע תפילה - א חידוש פאר זיך!

'תפילה' רופט זיך, "ח"י ברכאין דצלותא". דער זוהר הקדוש אין בראשית^[10] זאגט, דאס גאנצער שטיקל 'אתערותא דלתתא' וואס איז דא היינט אנשטאט די קרבנות, איז די "ח"י ברכאין דצלותא".

מען דארף וויסן, דורך א גוטע שמונה עשרה איז מען ממליך דעם אויבערשטן אויף אלע חלקי הבריאה! דער נחת רוח וואס דער

יב. עיין שבת קי"ח ע"ב; וכתובות דף ק"ג ע"ב: אמר רבי חייא אותו היום שמת רבי בטלה קדושה, עכ"ל.

יג. כתובות דף קג ע"ב.

יד. עיין בספרו "פתח עינים" על גמ' כתובות שם מה שמעתיק מ"ספר חסידים" אות תתשכ"ט, וז"ל ספר חסידים שם: ורבינו הקדוש היה נראה **בנגדים חמודות** שהיה לובש בשבת, ולא בתכריכין, להודיע שעדיין היה בתוקפו, ופטר את הרבים ידי חובתן בקידוש היום, ולא כשאר המתים שהם חפשי מן המצות, כי אם כחי בבגדים כמו שהיה לובש בחייו, **והצדיקים נקראים חיים אפילו במיתתם** ופטר בקידוש בני הבית. ומסיים החיד"א ע"ז שם: **והוא חידוש גדול ובוזה תנוח דעתנו בכמה חקירות.** עיין גם במהרש"א שם.

טו. עיין תענית ה' ע"ב, וברש"י שם.

טז. דף כ"ו ע"א.

אויבערשטער האט, און ווי ווייט מען ווערט נתעלה דורך דעם, דאס איז דאך מורא'דיג אין דער וועלט!

די גמרא זאגט דאך^[1]: "אלו דברים העומדים ברומו של עולם ובני אדם מזולתין בהם".

איך האב אמאל געזאגט, [איך ווייס נישט צו דא פעלט עס אויס צו זאגן], די אנשי כנסת הגדולה וואס האבן געהאט השראת השכינה, האבן מתקן געווען אכצן ברכות; פארוואס זאל נישט קאסטן יעדע ברכה - א מינוט?! א מינוט!

רבי חיים וואלאזשינער זאגט^[2], עס איז דא אזעלכע טיפע סודות אין דאווענען - וואס אין יעדן טאג זענען דאך די סודות לפי דעם טאג - אן השראת השכינה קען מען נישט מאכן אזא זאך!

יז. ברכות ו' ע"ב.

יח. עיין נפש החיים שער ב', פ' י"ג: גם מה שנתגלה לנו קצת כוונות התפל' מרבתינו הראשונים ז"ל קדישי עלינו ועד אחרון הרב הקדוש איש אלקים נורא הארז"ל אשר הפליא הגדיל לעשות כוונות נפלאים אינם בערך אף כטפה מן הים כלל נגד פנימיות עומק כוונת אנשי כנה"ג מתקני נתפלה שהיו ק"כ זקנים ומהם כמה נביאים, וכל מבין יבין דלא איתי אנש על יבשתא שיוכל לתקן תיקון נפלא ונורא כזה לכלול ולגנוז במטבע תפלה קבועה וסדורה בנוסח א', התקונים של כל העולמות עליונים ותחתונים וסדרי פרקי המרכבה ושכל פעם שמתפלל יוגרם תיקונים חדשים בסידור העולמות והכוחות והמשכת מוחין חדשים אחרים שמעט שתקנוה עד ביאת הגואל ב"ב לא היה ולא יהיה שום תפלה בפרטות דומה לחברתה שקודם לה ואחריה כלל. דלבושין דלביש בצפרא לא לביש ברמשא ודלביש ברמשא כו' כמ"ש בתיקונים תכ"ב. וכן כל יום לחברו שלפניו ואחריו. ולכן ארז"ל (חגיגה ט' ע"ב וברבה במדבר פ"ט) מעוות לא יוכל לתקון זה שביטל ק"ש כו' או תפלה כו'. וכמ"ש באורך בפע"ח פ"ז משער התפלה ע"ש. והוא בלתי אפשר אם לא ע"י הנבואה העליונה ורוח קדשו ית' אשר הופיע עליהם הופעה עצומה בעת תקון נוסח מטבע התפלה והברכות, שם הוא ית"ש בפיהם אלו התיבות ספורות וגנוזות בתוכם כל התקונים וכו'.

פון אר”י הקדוש שטייט^[ט], יעדע שמונה עשרה פון יעדער מנחה, פון יעדער מעריב, פון יעדער שחרית, מאכט אזעלכע תיקונים אין דער בריאה וואס מימות עולם איז נישט געווען אזא תפילה וואס זאל אויפטון אזוי ווי דער תפילה!

יעדע תפילה איז א חידוש נפלא!

עס איז נישט אז מען זאגט נאכאמאל איבער דער שמונה עשרה, נאר יעדע שמונה עשרה איז א חידוש פאר זיך, עס איז א באזונדערע תיקון אין דער בריאה וואס איז מעולם נישט געווען און וועט בעולם נישט זיין!

איז דורך שמירת הברית איז מען זוכה צו דאווענען די ’ח”י ברכאי דצלוחא’.

אמונה מיט קדושה

דער רבי זאגט, תפילה איז חיצים. איך זאג אלעמאל א כלל אין קבלה^[ב]: יעדער פרט האט אלע פרטים פון דעם גאנצן כלל. ממילא, אזוי ווי ’שחרית’ איז ’אברהם’, און ’מנחה’ איז ’יצחק’ [- (כמ”ש):]”וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בַּשָּׂדֶה לְפָנוֹת עֵרֶב”^[א], און ’מעריב’ איז ’יעקב’^[ב], אזוי איז יעדע תפילה כלול פון אברהם יצחק ויעקב.

ט. שער הכוונות ’שבת’ דף נ”ט טור א’, וז”ל: ולא עוד, אלא גם בכל יום ויום בעצמו אינו דומה תפילת השחר לתפילת המוסף, או לתפלת מנחה או לתפלת ערבית, ולא עוד אלא שבימי החול עצמם יש שנוי גדול בין פלת יום זה, לתפלת יום שלאחריו, ולא ראי זה כראי זה, **’ואין לך שום תפלה מיום שנברא העולם עד סוף העולם שתדמה לחברתה כלל ועיקר’**, עכ”ל. וע”ע בפרי עץ חיים שער התפילה פרק ז’.

כ. עיין ליקוטי הלכות ה’ נשיאת כפיים ה”ה, אות ל’: כי זה כלל בכל מקום, שכל הבחינות והמידות וכל התיקונים הם בכלליות ובפרטיות, וכל בחינה ומידה ותיקון כלולה מכולם.

כא. בראשית כד, סג.

כב. עיין כל זה ברכות כו ע”ב.

די 'ח"י ברכאין דצלוחתא' צעטיילט אויף דריי, איז דריי מאל וא"ו (- $6 \times 3 = 18$). דער (צורה) פון א וא"ו איז א תץ, איז דא דריי חיצים. איז ווען עס קומט א וא"ו למעלה, טוט עס די 'תיקוני מעלה'.

(ממשיך בתורה הנ"ל): "ומקומם בברית" - דער 'מקום התפילה' געפינט זיך ביי דער וואס ער איז א שומר הברית, "בבחינת 'וְקָרְתִּי נְאֻמָּנֹת לוֹ"^[בג] - דער וואס האלט ביי שמירת הברית, ביי אים איז דא אמונה.

דער רבי איז זייער אסאך מקשר 'אמונה' מיט 'קדושה' - עס איז זייער שטארק מקושר. "ברית" - דאס איז וואס רופט זיך ביים אויבערשטן 'שמירת הברית'. "נאמנת לו" - דאס איז אמונה. 'אמונה' איז דאך תפילה, אזוי ווי דער תרגום זאגט אויפן פסוק: "וַיְהִי יְדִיו אֲמוּנָה"^[בד] - "פרישן בצלוי"; 'תפילה' רופט זיך 'אמונה'.

משיח בן יוסף ומשיח בן דוד

זאגט דער רבי (שם בהמשך): "ואז התחלת צמיחת קרן משיח". אזוי ווי בכלליות איז דא 'משיח בן יוסף' (- קדושה) און 'משיח בן דוד' (- אמונה), אזוי זעט מען (זה לעומת זה) ווי דער פגם שטארקט זיך 'איום ונורא', 'איום ונורא', ממש ערגער ווי ביים דור המבול. און אזוי אויך די אפיקורסות. אבער דאס איז דאך אלץ דער תוקף החושך פארן אור.

עס דארף קומען 'תרין משיחין'; 'משיח בן יוסף' וועט אריינברענגען אזא מין אור פון 'קדושה' אויף דער וועלט, פון "לתקן עולם במלכות שד"י", וואס דער שם שד"י איז דאך 'יסוד'^[כה]. און 'משיח בן דוד' וועט

כג. תהלים פט, כט.

כד. שמות יז, יב.

כה. זוה"ק פנחס דף רנז ע"א.

אויפלעבן ביי אלעמען דער 'אמונה' אויף דער וועלט, דאס התקרבות אלקות אויף דער וועלט^[10].

”אין גיבור כמתנאש”

אט דאס איז דער תיקון פון דער וועלט, 'משיח בן יוסף' ומשיח בן דוד', דערפאר שטארקן זיך די צוויי זאכן פון 'אפיקורסות' מיט 'דור המבול' אויף א שטארקן אופן.

ווייל רבי נתן ברענגט אראפ^[11], די סטרא אחרא ארבעט פאר משיח מיט א בחינה פון ”אין גיבור כמתנאש”, זיי טוען אפילו 'שלא כדת' - אן

כו. עיין 'לקט אמרים' (ח"א עמוד ל"א) וז"ל מורינו שליט"א: בעקבתא דמשיחא, לפני בא המשיח - כותב הכהן הגדול מלובלין - יחזרו על עצמם "דור המבול" ו"דור הפלגה". והנה למגינת לבנו בעינינו רואים אנו זאת: התגברות הפריצות של דור המבול, והטשטוש הרב באמונה הטהורה כמו בדור הפלגה. וזהו תוקף התגברות החושך שלפני התגלות האור של התרי משיחין שעליהם נאמר ועלו "מושיעים" בהר ציון - שני מושיעים משיח בן יוסף שיגלה אור הקדושה בעולם ויתקן עולם במלכות שד"י המאיר מספירת יסוד כידוע, שהוא מכוון נגד חושך הפריצות של דור המבול, ומשיח בן דוד - בחי' התגלות מלכות ה', ואמונה (ספירת המלכות) איתקריאת כד איתחביר בה אמת (זהו בלק קצח ע"ב) נגד הקליפה של חלישת האמונה של דור הפלגה שרצו לקעקע יסודות האמונה של מלכות השם.

[הגה"ק ר' יונתן אייבישיץ זי"ע כותב כי כוונת אנשי דור הפלגה היתה לעלות עם כדור המעופף לירח (ראה תפארת יהונתן סוף פ' נח) והוא דבר פלא, כי זה תואם מאד לזמנינו, והוא כנ"ל שחוזר ענין דור הפלגה. ויש לציין כי ספינת החלל עמה עלו ללבנה בפעם ראשונה נקרא על ידם "אפולו" שיהא בגמטריא "הפלגה"...].

כו. עיין ליקוטי הלכות הלכות תפילין הלכה ה' אות כ"ט, וז"ל: עכשיו התגבר הבעל דבר מאד מאד מחמת שרואה שקרוב לבא קצו, על כן הוא מתגבר מאד. כמו שני בני אדם הנלחמים זה עם זה כשרואה שמתגבר נגדו וכמעט שיפול. אזי הוא מתגבר בכל כחו להפיל את שכנגדו. וכמו שאמר החכם אין גבור כמתנאש, כי הגלות הוא בחינת עיבור וכשיוצאין מן הגלות זהו בחינת לידה כמו גאולת מצרים שנקראת לידה כמו שכתוב (יחזקאל טז) 'ומולדתיך ביום הולדת אותך וכו'. וכן בגאולה אחרונה כתיב (ישעיה ס') 'כי חלה גם ילדה ציון את בניה'. וכמו שכתוב (שם) 'האני אשביר ולא

קין רשות מלמעלה! וייל ער זעט דאך אז ער איז שוין סיווי מיואש, עס קומט שוין די צייט פון "וְאֵתָא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְשָׁחַט לְמִלְאֲנֵי הַמָּוֶת" [כח], פון "וְאֵת רוּחַ הַטְּמֵאָה אֶעֱבִיר מִן הָאָרֶץ" [כט], דערפאר שטארקט ער זיך אזוי. אבער דאס איז א סימן אז מען האלט שוין פאר דעם זמן.

"קַרְבָּה אֶל נַפְשֵׁי גְאֻלָּה"

זאגט דער רבי: "ואו התחלת צמיחת קרן משיח". דאס הייסט אזוי, אז א מענטש קומט צו צו עפעס א דרגא אין שמירת הברית - דאס איז זיין משיח! דאס איז זיין משיח! דאס אז מען קומט צו צו א דרגא אין שמירת הברית, האב איך זיך צוגערירט צו מיין גאולה! "קַרְבָּה אֶל נַפְשֵׁי גְאֻלָּה" [ל] - מען דארף ארויסגיין פון דעם אייגענעם גלות [לא]. די גאולת

אוליד'. ועל כן בסוף הגלות מתגבר הגלות ביותר. כמו שהיה במצרים, כמו שכתוב (שמות ה') 'ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה וכו'. וכמו שכתוב (שם) 'תכבד העבודה' וכו'. זה בחינת קישוי הולדה. בחינת (שם י"ג) 'ויהי כי הקשה פרעה לשלחנו' וכן כל היסורים והצרות שסובלים עכשיו בסוף הגלות האחרון הזה הם בחינת חבלי לידה כמו הרה תקריב ללדת תחיל תזעק בחבליה וכו'. ועיקר התגברות הגלות שמתגבר עכשיו ח"ו. הוא מה שהבעל דבר מתגבר מאד על נפשות ישראל לרחקם מהשם יתברך. שזהו עיקר גלות וצרות הנפש. כי חוץ מזה הכל הבל וכמבואר במקום אחר. ועיקר הצרה מה שמתגבר הבעל דבר להכניס כפירות ואפיקורסות בעולם ח"ו וכמו שאמר רבינו ז"ל שהולך אפיקורסות גדול בעולם. וכמו שרואין בחוש שלא היתה כזאת מימי עולם אפיקורסות כזאת בישראל כמו עכשיו בעוונותינו הרבים, עכ"ל. גם עיין עוד בעלים לתרופה מכתב קס"ד.

כח. הגש"פ - בפיוט 'חד גדיא'.

כט. זכר' יג, ב.

ל. תהלים סט, יא.

לא. מובא הרבה בספרי חסידות בשם הבעש"ט; עיין בספר תשואות חן (להרה"ק מליניץ - מתלמידי הבע"ש) פר' וארא: אמר הבעל שם טוב ז"ל בענין הכתוב (תהלים ס"ט) 'קרבה אל נפשי גאולה' שהוא תפילה על גאולה פרטית של הנפש שלו מגלות

הכלל איז די גאולה בכל פרט ופרט; מיט די צוויי זאכן קען מען ארויסגיין פון אלע מינע מיצרים ברוחניות ובגשמיות.

דער רבי ברענגט דארט אראפ שפעטער^[2], **”הקובע מקום לתפילתו”**. א מענטש דארף וויסן, די וועלט איז דאך אַן ’עולם עובר’, מען איז נישט פארזיכערט מיט וואס מען האט, עס איז אלץ פון השם יתברך. דערפאר, דער מקום פון א מענטשן איז ’תפילה’ - זיך געפינען א פלאץ אין תפילה, דאס איז א פלאץ וואס מיט דעם בין איך מקושר צום אויבערשטן. דורך תפילה, תהלים, רעדן צום אויבערשטן, און כל שכן די ’ח”י ברכאין דצלותא’, מיט דעם האט מען שוין עפעס א פלאץ אויף דער וועלט^[3].

היצר הרע, וכשיגאל כל אחד גאולה פרטית, אז יהיה אחר כך גאולה כללית, ויבא משיח במהרה בימינו אמן, וידעו אותו מקטנם ועד גדולם לעשות הכל לשמו יתברך בלבדו; מובא גם בתולדות יעקב יוסף פר’ שמיני, ועוד; גם עיין ליקוטי הלכות ה’ אונאה ה”ג, אות א’, ועוד.

לב. וז”ש: וקדושת שבת זה בחינת תכלית הידיעה, ותכלית הידיעה שלא נדע. ובשביל זה שבת נקרא תכלית שמים וארץ, ותכלית זה בחינת (קהלת ז): **”אמרתי אחכמה, והיא רחוקה ממני”**, היינו, זה עיקר החכמה שישכיל שרחוק ממנו החכמה. ותכלית הזה הוא עיקר המקום, היינו בחינת מקומו של עולם, שזה התכלית הוא המקיף את כל העולם שנברא בחכמה, כמו שכתוב (תהלים ק”ד): **”כולם בחכמה עשית”**. וזהו בחינת (ברכות ו’ ע”ב): **”הקובע מקום לתפילתו, כי זה עיקר המקום, בבחינת (שמות ט”ז): ”אל יצא איש ממקומו ביום השביעי”**.

לג. עיין ליקוטי הלכות ה”ד, אות ז’: וזהו בחינת **’כל הקובע מקום לתפילתו’** וכו’, כי עיקר קביעת מקום הוא כשזוכין להתקשר לבחינת למעלה מהמקום, לבחינת מקומו של עולם, ששם המקום של כל אחד ואחד, **אבל כל זמן שאין האדם מקשר מקומו לשם, הוא נע ונד בארץ**. כי האדם הוא גר בארץ הזאת ואין לו שום קביעות מקום בזה העולם, כמו שכתוב, **”כי גר אנכי עמך וכו”** ... וזה ’כל הקובע מקום לתפילתו’, שקובע המקום לתפילתו, שמקשר ומעלה וקובע המקום אל התפילה, שהיא בבחינת למעלה מהמקום, בחינת כסא הכבוד כנ”ל, על ידי זה **’אלקי אברהם בעזרו’, כי אברהם הוא הראשון שפתח דרך התפלה בעולם**, כי היה נדיב לב הראשון. **וכל עבודתו היה על ידי תפילה והתבודדות**, כמבואר במקום אחר, עכ”ל. ראה גם ליקוטי הלכות ה’ אונאה ה”ג, אות ב’: **כי כל זמן שאין האדם זוכה לתפילה בשלימות, עדיין אין לו**

די צוויי זאכן, 'אמונה' און 'תפילה', דאס איז א גאולה ביי יעדן מענטשן פון "אצמיה קרן לדוד"^[ז], פון 'משיח בן דוד'. דוד איז תפילה. און 'קדושה' איז 'התחלת צמיחת קרן משיח בן יוסף'.

"ואו התחלת צמיחת קרן משיח, בבחינת 'אצמיה קרן לדוד', בבחינת 'קרנים מידו לו' - דאס איז א פסוק אין חבקוק^[ח]. "קרנים" - דאס איז משיח בן דוד ומשיח בן יוסף. "ידו" - דאס איז תפילה, (כמ"ש): "ויהי ידיו אמונה". "לו" - איז 'שמירת הברית', אזוי ווי דער רבי האט געזאגט פריער "ובריתי נאמנת לו"^[ט]. דאס הייסט, די צוויי משיחין רעדן צו א מענטשן צו וויסן פון שמירת הברית מיט תפילה.

"ותפילות הם שלשה" - עס איז דא דריי תפילות. "כי כלליות משיח באבות". משיח מאכט אזוי: דער מ"ם מאכט משיח. דער שי"ן דאס איז די דריי אבות, דאס איז תפילה, און אויך קדושה. נאכדעם, ח"י - דאס איז די 'ח"י ברכאין דצלותא'. דאס הייסט, אין משיח ליגט אט די דריי זאכן, דער ענין פון 'תפילה' און 'אבות תקנום' - דאס איז דער שי"ן, און 'ח"י' דאס איז 'קדושה'.

["היינו משיח, שהוא הדיבור שבו מתפלל, בחינת 'משיח אלמים'^[י], הוא מאש מים רוח", וואס דאס רופט זיך, 'תלת גוונים דאבות'].]

מקום לה' ועדיין הוא נע ונד ומטוטל ... על כן עיקר המקום והמעמד דקדושה הוא תפילה, כי על ידי תפילה זוכין לישראל קים על עמדתו תמיד אפילו אם יהיה אין שיהיה ... שתפלה היא בחינת מעמד ומקום אפילו בין מצולה שאין שם שום מעמד, כי התפילה נקראת עמידה, כי אין עמידה אלא תפלה, כמו שארז"ל (ברכות ו' עמוד ב), עכ"ל.

לד. תהלים קלב, יז.

לה. ג, ד.

לו. עיין גם תיקוני זוהר דף נא ע"א.

לז. על זוהר ה"ג רמ"ו: משיח אלמים - בתפילת נשמת.

דערפאר זעט מען טאקע, בהתחלת התפילה איז מען זיך מקשר צו די אבות, ווייל דאס איז א תיקון הנפש מיוחד וואס מען דאוונט לפי וואס די אבות האבן משיג געווען דעם אויבערשטן.

מאמר ב

לאן אתה
הולך

תוכן המאמר

- א. 'התחלת צמיחת קרן משיח'
- ב. מיין קינד, וואו גייסטז?
- ג. אויסדריסן דעם גוי פון הארץ
- ד. אויסגעזעצט די אויגן
- ה. דער אויבערשטער זאגט - 'גיב מיר דיינע אויגן!'
- ו. "אפילו נחש כרוך על עקבו - לא יפסיק"
- ז. מיט דציחה און אבזדיות
- ח. "יש קונה עולמו בשעה"
- ט. אדער כבוד, אדער בזיונות
- י. העלף אים נאר נישט צו
- יא. צוריק דרייען דעם פערד ביי די לייצעס
- יב. א קוק ווינציגער!
- יג. זיך פרייען אז איך האב נישט געקענט זינדיגן
- יד. די תאוה פון א רוצח
- טו. "ברוך הבא 'יוסף הצדיק!'"
- טז. מען ווייסט גארנישט וואס א איד איז!
- יז. "מצות בטילות לעתיד"

מאמר ב

לאן אתה הולך

= שובבי"ם תשנ"ד לפ"ק =

'התחלת צמיחת קרן משיח'

"ה' שפתי תפתח ופי יגיד תהילתך". רבותי, מיר געפינען זיך אויף דער וועלט אין אזא דור, אין אזא תקופה, וואס נאר צו זיין ערליכע אידן וועלן מיר ווערד זיין 'עולם הבא'!^[א]

איך וויל בעטן רשות צו רעדן אביסעלע דברי אגדה אין דעם ענין פון קדושה וואס כלל ישראל איז עוסק יעצט בימי השובבי"ם.

לויט די ווערטער פון רבי'ן אין סימן פ"ג^[ב], קומט אויס, וואס מער עס איז קלאר און בהיר און שטארק ביי דעם מענטשן די זאך אז מען

א. עיין שיחות הר"ן אות ל"ו: ואמר (רביז"ל), עוד יהיה זמן שמי שיהיה איש כשר פשוט, יהיה חידוש גדול כמו הבעל שם טוב ז"ל.

ב. ליקוטי מוהר"ן תניינא תורה פג: ע"י תיקון הברית שהוא קשת, יכול להוציא החיצים שהיא התפילה, שהוא חי ברכאן דצלותא, שהם תלת ווין, בחי' חיצים. ומקומם בברית, בבחי' (תהלים פט, כט) 'ובריתי נאמנת לו'. אמונה, זה בחי' תפילה, בבחי' (שמות יז, יב) 'ויהי ידיו אמונה'. ואז התחלת צמיחת קרן משיח, בבחי' (תהלים קלב, יז) 'אצמיח קרן לדוד', בבחי' (חבקוק ג, ד) 'קרנים מידו לו'. ידו, זה בחי' תפילה. ותפילות הם שלשה, כי כלליות משיח באבות, היינו משיח שהוא הדיבור, שבו מתפלל, בחי' 'משיח אילמים', הוא מאש מים רוח.

דארף זיין גאר שטארק אפגעהיטן אין דעם ענין 'במחשבה דיבור ומעשה', אט דאס איז ביי אים זיין 'צמיחת קרן משיח'!

מיין קינד, וואו גייסטו?!

ר' אליהו חיים ראזען^[2], וואס ער איז געווען דער וואס האט געבויעט 'דער שול', פלעגט דערציילן [- מן הסתם האט ער עס געהערט פון דעם פריערדיגן דור], אז בשכנותו פון דעם בארדיטשוב'ער רב זי"ע האט געוואוינט עפעס א משפחה. איינמאל האט זיך אריינגעכאפט ביי א קינד - א יונגל צו א בחור'ל, א טירוף הדעת אז ער וויל אנטלויפן צו

ג. ה"ה הגה"ח רבי אליהו חיים ב"ר קלונימוס קלמן ראזען זצ"ל, נולד י' שבט שנת תרנ"ט, בעיר קאמראווע שעל יד גבול ליטא ופולין, בגיל חמש התייתם מאביו. בילדותו למד בעיר אוסטרובה, וכשהגיע לגיל שתים עשרה עבר ללמוד בישיבת לומז'ה, נתקרב לרביז"ל ותלמידיו על ידי שראה בבית המדרש שבלומז'ה ספר 'השתפכות הנפש' ומצא חן בעיניו, ואח"כ למד סדר התקרבות אצל הגה"ח רבי יצחק'ל אטוואצקער זצ"ל, בשנת תרע"ד בהתחלת מלחמת העולם הראשונה, ברח מפולן לרוסלאנד לעיר רוז'אן, ושם הצליח לשכנע את אמו שתתן לו הרשות לנסוע לאומאן, בטענה שבאומן מכשירים בחורים להיות רבנים. וכשהגיע לאומאן דבק למורו ורבו רבי אברהם ב"ר נחמן זצ"ל, ושם נשא, הכניסו אורחים רבים, ביניהם בחורים פליטים מפולין שהם סייעו בידם להינשא. ט"ו בחשון שנת תרצ"ו נתפס ביחד עם שותפו לדבר מצוה הגה"ח ר' לוי יצחק בענדער זצ"ל, על העוול של אסיפת צדקה לעניי ברסלב, ובדרך נס ניצלו סמוך לגזר דינם רח"ל, ובתקופת המתנתו למשפט קיבל אישור יציאה מרוסלאנד, ובחודש סיון שנת תרצ"ו הגיע לארץ ישראל, והשתקע בירושלים עיה"ק. נודע כעילוי וכחריף מיוחד, חכימא דיהודאי, מסר הרבה שיעורים בענוות חן מיוחד בתורת רביה"ק ז"ל, שיחותיו היו שנונות מלאי חכמת חיים, בלט בפשטותו והלך בצידי דרכים, למרות שהיו לו תלמידים רבים שעל פיו ישק כל דבר אצלם. הדפיס חלק מספה"ק ליקוטי הלכות, ועסק הרבה בעשיית חסד ובגמילות חסדים, וכשראה שבירושלים יש צורך בבית המדרש הנקרא ע"ש הצדיק, עסק בשכירות שני חדרים במאה שערים לביהמ"ד, ולאחר יגיעות וטרחות רבים וגיוס כספים בחו"ל הצליח לבנות את ה'שול' במאה שערים, והקים בו את ישיבת וכולל אברכים 'אור הנעלם', שנים רבות היה המקריא בתקיעות בקיבוץ דר"ה בירושלים עיה"ק. נסתלק בשבת קודש באשמורת הבוקר כ' כסלו תשד"ם, ומנו"כ בהר הזיתים שבירושלים עיה"ק.

די גויים, און די מאמע האט אכטונג געגעבן אויף אים פיר-און-צוואנציג שעה א מעת לעת. צום סוף האט ער זיך געגעבן א רייס אויס און ער איז אנטלאפן. איז די מאמע געשטאנען פונדערווייטנס און האט געוויינט און געשריגן:

”וונעני - וואו גייסטו?!”.

אז דער בארדיטשוב'ער רב האט דאס דערהערט, האט ער אסאך געוויינט, און ער האט געזאגט: ”מען האט א געוואלדיגע התעוררות פון דעם; מען זאל וויסן - למעלה כביכול פּרעגט מען יעדן איד: ”לאן אתה הולך?!”^[1]

- 'וואו גייסטו?!

מיר זענען ”בְּנֵי תְמוּתָהּ”^[2] אויף דער וועלט (- כי סוף האדם למוֹת), מיר געפינען זיך אויף דער וועלט נאר אפאר צענערלינג יארן, וואס אדער קען מען זיך איינקויפן חיים נצחיים און ווערן א שותף להקדוש ברוך הוא 'במעשה בראשית', אדער קען מען מאכן אזעלכע חורבנות וואס ”טב ליה דלא אתברי” (- טוב לו שלא נברא).

אט דאס פּרעגט מען למעלה: 'לאן אתה הולך?' - אַוואו גייסטו?!

עס איז דא א פסוק אין יחזקאל^[3]: ”עַל אֲשֶׁר יְהִי שֵׁם הָרוּחַ לְלֶקֶת - יִלְכוּ, שְׂמָה הָרוּחַ לְלֶקֶת, וְהָאֹפְנִים יִנְשְׂאוּ לְעַמְתָּם, כִּי רוּחַ הַחַיָּה בְּאֹפְנִים” - אַוואו דער רוח איז שואב צו גיין, דארטן גייען די אופנים. דער רבי זאגט אין ליקוטי מוהר"ן אין סימן י"ג^[4]: ”אופנים הן הגופים”. סוף כל

ד. משניות אבות פ"ג, מ"א.

ה. תהלים עט, יא. ופירש"י: 'בְּנֵי הַנְּהַרְגַת עַלְיָך'.

ו. א, כ.

ז. ליקוטי מוהר"ן תורה יג: ואופנים הן הגופין. כי עיקר פעולותיהן של הגופין, אינו אלא מן החיות שבנפש שהנפש מראה פעולותיה ע"י איברי הגוף, ואין לגוף שום תנועה עצמיית, והכל ע"י כחות הנפש.

סוף מוז דער גוף גיין צו דארט אַוואו דער רוח איז שואב, און נישט נאר ער מוז גיין, נאר דער רוח איז רוכב אויף אים און ער פירט אים טאקע צו אז ער זאל אנקומען צו אַוואו ער איז שואב.

לויט ווי עס דארף זיין, וואס דער אויבערשטער זאל העלפן אז עס זאל טאקע אזוי זיין, דארף די שאיפה פון א אידן זיין, 'קרבת אלקים', 'לימוד תורה הקדושה', עבודת ה' יתברך, 'להמליכו וליחדו', דאס איז זיין תיקון, מיט דעם פירט ער אויס זיין שליחות, אט דאס איז דער תיקון פון 'כל העולמות התלויים בו'!

דער אויבערשטער האט כביכול תולה געווען כל העולמות אין 'זרע ישראל' על כל אחד ואחד - נישט אין קיין אנדערע!

מיר זענען דאס די אחראים אויף דעם!

דאס איז דער נצחיות של כל אחד ואחד - אזוי דארף דאס זיין!

אויסרייסן דעם גוי פון הארץ

וואס מער די שאיפה איז שטארקער נחושה, שלאגט מען זיך מער מיט די קליפות שבתוכינו און מיט דעם חלק הגוי שבתוכינו. ווייל ליידער ביים חטא עץ הדעת איז געווען א קומה פון אדם הראשון פון אלע נשמות הקדושות, און א קומה פון 'אדם בליעל', און זיי האבן זיך אויסגעמישט מיט א מורא'דיגער עירבוב^[1], וואס אט דאס איז דער גוי שבתוכינו און דער גוי שבסביבותינו מיט וואס מען דארף זיך כסדר שלאגן; און כל שכן אין די היינטיגע סביבה וואס די גאנצע לופט איז פאר'סמ'ט!

דארף מען טאקע כסדר מטפל זיין אין דעם, סיי מיט דעם הייליגן רבי'נס עצות, סיי מיטן הייליגן דיבור - שרייען^[2]: "לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי

ח. תיקוני זוהר תיקון ס"ז.

ט. תהלים נא, יב.

אַלקים וְרוּחַ נְכוֹן תְּדַשׁ בְּקִרְבֵּי, האלטן דעם רוח, האלטן דעם רוח, באנייען דעם רוח, די הייליגע שאיפה, דאס אידישע הארץ!

אויסגעזעצט די אויגן

מען דארף וויסן, עס איז נישטא אזא היפך פון א אידיש הארץ ווי פגם הברית 'אשר שנא ה' אלקיננו'!

עס איז נישטא אזא חילוף פון דעם 'עולם עובר' מיט דעם 'עולם הנצחי' ווי דער פגם!

פונקט אזוי ווי די שאיפה הקדושה איז דער תכלית הבריאה, וואס מיר זענען דאס דער תכלית הבריאה, מיר זענען הייליגע שותפים, און אונזער תורה הקדושה איז דער תכלית הבריאה, אזוי איז דער פגם די גרעסטע הריסה!

נישט אומזיסט זאגט דער זוהר אויף דעם פגם: "טב ליה דלא איתברי!", "טב ליה דלא איתברי", 'טב ליה דלא איתברי'.

אויף דעם האט דוד המלך געשריגן^[1]: "הַעֲבֵר עֵינֵי מְרֵאוֹת שְׂוֹא!" - נעם אוועק דעם שווא! עס איז 'שווא'!

עס איז א שרעקליכער 'שווא'!

ער איז מורא'דיג שטארק! מורא'דיג שטארק!^[2]

י. תהלים קיט, לז.

יא. עיין אוסף אמרים (קדושה וטהרה מאמר ד') וז"ל מורינו שליט"א: ולמעשה הרי כל התאוה הוא דבר כלה ונאבד, זה לא שוא נזיד עדשים, הוא שוא אמיתי, כנאמר "העבר עיני מראות שוא" (תהלים קיט ל"ז). צריכים לזה הכרה ברורה כי כן הוא, ושהוא התיקון הגדול ביותר שקיים, אין דבר טוב ונעים בעולם הזה, אין רחמנות גדולה מכך שהאדם מרחם על עצמו אם הוא נותן את שמירת הברית להקב"ה כראוי.

דער הייליגער רבי זאגט^[ב], ביי מתיא בן חרש^[א] איז געקומען דער ס"מ אליין מיט א קליפה פון 'חן של שקר' פון 'אריך אנפין דקליפה', און מתיא בן חרש איז געגאנגען אנטקעגן במסירות נפש, ווייל ער האט נישט געהאט קיין בחירה, דער ס"מ האט אים צוגענומען די בחירה; דערפאר האט ער געזאגט, 'אז דו גייסט מיט מסירות נפש - וועל איך אויך גיין מיט מסירות נפש!' האט ער אויסגעזעצט זיינע אויגן - 'האב איך אויך נישט קיין בחירה!'

עס איז טאקע דא א ווארט: "העבר עיני מראות שוא" - נעם מיר צו מיינע אויגן!

דער אויבערשטער זאגט - 'גיב מיד דיינע אויגן!'

מען זעט טאקע, חז"ל האבן געלייגט א דגוש אויף 'שמירת עינים', כאטש די זוהמא איז דאך דא אין אלע איברים און אין אלע חושים, אבער חז"ל האבן געלייגט דעם עיקר - "אמר רבא: גמירי - דאין יצר הרע שולט אלא במה שענינו ראות!"^[ג].

מיט דעם איז זייער גוט וואס דער ירושלמי זאגט^[ט]: "אמר הקדוש ברוך הוא, אי יתבת לי לבך ועיניך, אנא ידע דאת לי" - 'אויב דו גיבסט

אם זה ברור אצלנו אזי אנו אנשים ניצולים, ורבינו כתב בח"ב תורה פ"ג ששמירת הברית הוא המשיח של האדם, משיח ברוחניות ומשיח בגשמיות, אין לך דבר טוב יותר מזה.

יב. ליקוטי מוהר"ן תורה רמב: דע שיש בחי' אריך אנפין בקליפה (ע' ע"ח שעו הקליפות פ' ג') ומי שפוגע באשה מבחי' זו, קשה לו להנצל מהרהור, ואף אם יעצים עיניו, אעפ"כ בכל צד שיפנה תזדמן לו, כי היא בחי' אריך אנפין של הקליפה, שהם פנים ארוכים, וע"כ בכל צד שיפנה תזדמן לו, עכ"ל, עיין עוד שם.

יג. תנחומא ישן פ' חוקת א'.

יד. סוטה ח' ע"א

טו. ברכות פ"א ה"ה.

מיר אוועק דיין הארץ מיט דינע אויגן, דאן ווייס איך ערשט אז דו ביסט מיינער!

אז דו וועסט זיך שלאגן, ערשט וועסטו מנצח זיין!

ברוך השם, מיר האבן דאך צדיקים, נביאים, כתבי האר"י, דעם רבינ'ס ספרים, וואס זיי לערנען אונז דעם ענין אז עס איז דא 'טוב ורע' - זאל מען כאטש וויסן אז עס איז נאר א נספח צו א מענטש.

אין יעדער איד איז דא א 'רע' - עס איז אריין אין אונז, און מיר מיינען אז מיר זענען עס, און עס איז טאקע ממש א מציאות פון 'נתהפך לעצמותנו' - עס ווערט נכלל אין איז. אבער סוף כל סוף, "הַמָּה יֵאבְדוּ וְאַתָּה תַעֲמֹד!"^[טז]

עס איז דא 'יש' - דאס איז נצחיות, "לְהַנְחִיל אֶהְיֶי יֵשׁ"^[יז], און עס איז דא 'ריק'; דער 'רע' איז 'ריק'; עס איז די זעלבע גימטריא - זה לעומת זה - י"ש איז בגימטריא רי"ק!

"אפילו נחש כרוך על עקבו - לא יפסיק"

צדיקים האבן אונז געלערנט - דער רבי זאגט^[יח] - איך האב דאס אפגעלערנט אזוי; עס איז דא אזעלכע חלקי הרע - זיבעציג מידות רעות, וואס דאס איז אזא רע וואס מען קען עס מכלה זיין און מען דארף עס מכלה זיין [פגם הברית איז טאקע כלול פון אלע זיבעציג מידות רעות - דאס איז טאקע דער עיין^[יט]; אבער עס איז דא אזא רע

טז. תהלים קב, כז.

יז. משלי ח, כא.

יח. עיין מענין זה באריכות בליקוטי מוהר"ן סי' י"ט, ושם מבואר מענין קליפת נוגה, תרגום, שצריכין להפיל הרע שבו ולברר הטוב להפכו ולכללו בתוך הקדושה.

יט. עיין ליקוטי מוהר"ן תורה ל"ו, וז"ל: ודע שכללות של ע' לשון של מידותיהן הרעות הללו, היא תאות ניאוף. והוא תיקון הכללי. מי שמשבר התאוה הזאת, אזי בקל יכול לשבר כל התאוות ... ובשביל זה דרשו חז"ל (ברכות י"ב:) על פסוק: "אחרי לבבכם" וכו', (אחרי לבבכם זהו מינות. ואחרי עיניכם זו נאוף). גם שמשון הלך אחר עיניו (שם),

וואס איז אזא סארט רע וואס מען קען אים אליינס איבערדרייען פאר טוב - ער ווערט טוב, מען קען אים ניצן פארן טוב - עס איז דא אזא בחינה, און דאס איז אזא רע וואס וועט אייביג בלייבן ביז תחיית המתים, עס וועט אייביג זיין, נאר אונזער ארבעט איז - נישט נאכגעבן! נישט נאכגעבן! נישט נאכגעבן!

דו וועסט אויף מיר נישט רוכב זיין!

עס שטייט פון ווילנער גאון^ב, דאס איז דער סוד פון די משנה^א: "אפילו נחש כרוך על עקבו - לא יפסיק"; דאס הייסט, אפילו דער יצר הרע זאל ברענען ווי א פייער, אבער דער איד לערנט און דאוונט ווייטער, איז דא פון דעם אזעלכע שעשועים, וואס ווען מען ווייסט דאס - די צרה איז אז מען ווייסט דאס נישט, דעריבער ווערט מען פארמאטערט.

אויב מען ווייסט ווען וואספארא שעשועים עס ווערט פון דעם 'זיך נישט אונטערגעבן', פון דעם 'זיך נישט אונטערגעבן', וואספארא נצחונות דאס וועט זיין לעתיד, וואספארא נצחונות עס איז דא אין אלע עולמות, דאן וואלט מען געטאנצט אין דער לופטן פון שמחה!

מען דארף אבער גלייבן!

עס וועט אייביג זיין (חלקי הרע שלא יפסקו), אבער נישט פאלגן!

אים נישט פאלגן!

ער וועט אויף מיר נישט רוכב זיין!

איך וועל אויף אים רוכב זיין - נישט ער אויף מיר!

וסוטה ט:), גם בלעם נקרא שתום העין (במדבר כד, ג) מחמת שהוא כלליות מידה רעה של מידות רעות של העי"ן לשון.

ב. על תיקוני זוהר תיקון כ"א, דף מב ע"ב, וזל"ש: "לא יפסיק" כו' דבגין כו' אכל בגין כו'. הענין כי כל זמן שמאמין באחדותו ית' אפילו עובר כמה עבירות אינו מומר לכל התורה ואעפ"י שחטא ישראל הוא ומצטרף למנין כמ"ש עבריין כו' ונכלל תפלתו בכלל ישראל.

כא. ברכות לג.

מיט רציחה און אכזריות

עס איז דא א מידה רעה, א מידה מגונה פון אכזריות מיט נקמה, דאס איז א מידה רעה, אבער מיט די מידה רעה - און נאר מיט די מידה רעה, קען מען זיין א שומר הברית!

אין 'תורת הקדושה' איז דא אזעלכע לימודים וואס עס זענען דא אזעלכע זמנים וואס מען קען דאס נישט בייקומען נאר מיט רציחה, נאר מיט אכזריות - ללא רחם!

אזוי ווי דער הייליגער רבי זאגט^[כב]: "וְרַחֲמֵי רְשָׁעִים אֶכְזְרִי"^[כג] - זיי קומען אז זיי ווילן רחמנות האבן אויף דיר, אבער דאס איז דער גרעסטער אכזריות, זיי ווילן דיר מאכן אומגליקליך 'לעולמי עד ולנצח נצחים', זיי ווילן דיר צונעמען דער וועלט מיט יענער וועלט.

עס שטייט פון בעל שם^[כד], אמאליגע צייטן פלעגט דער יצר הרע משחד זיין א מענטשן מיט 'דער וועלט' - און ער האט אים צוגענומען

כב. ליקוטי מוהר"ן תניינא תורה ח': ולפעמים, כשהס"א יונקת מן הרחמנות, אזי הם ממשיכין לעצמן הרחמנות, ואזי נתמעט הרחמנות אצלינו. ואפי' מעט הרחמנות שנשאר, הוא בבחי' אכזריות. כי ע"י שהם יונקים מן הרחמנות, נתקלקל הרחמנות ונעשה אכזריות, כי רחמי רשעים אכזרי (משלי יב). וע"כ גם מעט הרחמנות הנשאר אצלינו, הוא בבחי' אכזריות, כי נתקלקל ע"י שהם יונקים מן הרחמנות ח"ו כנ"ל. וזה בחי' (איכה ד, ג) גם תנים חלצו שד, זה בחי' רחמנות דסט"א, בחי' כשד משדי (ישעיה יג, ו). כי שדי הוא בחי' רחמנות דקדושה, בבחי' (בראשית מג, יד) ואל שדי יתן לכם רחמים, שהוא בחי' תפילה, שהוא שידוד המערכות. וע"י שד משדי, בחי' הרחמנות דס"א, בחי' גם תנים חלצו שד, עי"ז בת עמי לאכזר. כי עי"ז שהם יונקים מן הרחמנות, עי"ז גם מעט הרחמנות הנשאר אצלינו, נפגם ונעשה אכזריות כנ"ל.

כג. משלי יב, י.

כד. מובא בתולדות יעקב יוסף פרשת נח, וז"ל: שמעתי כי לשעבר היה היצר הרע רק לדחותו מעולם הבא, מה שאין כן עתה, נתחכם לדחות את האדם מעולם הזה ומעולם הבא, כגון טרדת הפרנסה אשר יומם ולילה לא ישקוט, ואין לו מנוחה בעולם הזה, ומכל שכן שאין לו פנאי לפקח בעניני עולם הבא ונדחה משניהם וכו'. מובא בספר בעש"ט על התורה פר' בראשית אות קמ"ד.

'יענער וועלט', היינט איז ער אבער משחד מיט 'דער וועלט' - און ער נעמט אים צו 'דער וועלט מיט יענער וועלט!' - אזוי שטייט פון בעל שם [-] עס שטייט אין ספר בעל שם על התורה, ער ברענגט אראפ נאר וואס מען האט געהערט פון תלמידי בעל שם; דער בעל שם האט עס געהערט מלמעלה מן הסתם!].

ממילא, אז ער קומט מיט רחמנות וואס דאס איז דער גרעסטער אכזריות, דארף מען אים געבן מיט אן אכזריות וואס דאס איז דער גרעסטער רחמנות!

עס איז דא זמנים וואס אן דעם קען מען בשום אופן נישט!

די גמרא זאגט טאקע אין מסכת תמיד דף ל"ב (ע"א): "מה יעביד איניש ויחיה? ימית את עצמו!". די ראשונים זאגן שוין: "ימית תאותו!". טאקע "מידת היסוד" רופט זיך, "ח"י עלמין", "חיים נצחיים". אבער רש"י זאגט: "ישפיל את עצמו".

זאגט דער הייליגער רבי אין די תורה'לע פון "תקפו של יוסף ענוותנותו של בועז"^[כא], אז עס איז שטארק תלוי זה בזה; 'גאוה' מיט 'דעם' (- הפוגם בקדושה) איז גאר איין זאך. קומט אויס, דאס וואס רש"י זאגט "ישפיל את עצמו", איז גאר איין שורש מיט דעם וואס חז"ל זאגן "ימית תאוותו".

עס איז טאקע "ימית" - אויפן פלאץ איז עס 'ימית'!^[כב] עס איז ממש מסירות נפש, ווייל אז עס ווערט א חלק מעצמותנו איז דאס 'ימית את עצמו'!

כה. ליקוטי מוהר"ן תורה ק"ל: (סוכה נ"ב ע"א) ע"י ענוה ניצול מניאוף, וזוכה לשמירת הברית ... וזה שארז"ל (סנהדרין י"ט ע"ב): **תקפו של יוסף ענוותנותו של בועז, תקפו של בועז ענוותנותו של פלטי בן ליש. כי הוא תלוי בענוה, כי ע"י ענוה ניצול מפגם הברית.** וז"ש כל הגדול מחבירו, שיש לו גדלות. יצרו גדול ממנו, שמתגבר עליו היצה"ר בתאוות ניאוף, כי זה עיקר היצה"ר, כמובא בזהר (ויקרא דף ט"ו ע"ב) עיקרא דיצרא בישא לגלאה עריין.

כו. עיין אוסף אמרים (קדושה וטהרה מאמר י') מה שמוסיף מוריניו שליט"א ע"ז, וז"ל: אבל מיד לאחר שזכו לעמוד בנסיון, צריכים להיות מאושרים ושמחים, כי רכשו

דערפאר טאקע, דער רבי זאגט אין תורה ל"ו^[א] – דער רבי רעדט דארט פון מלכות דקדושה, פון די י"ב שבטים], עס איז דא "אחד" וואס דאס איז 'מלכות דקדושה', און עס איז דא "אחר" – "אל אחר". וואס איז דער חילוק? דער קוץ פון דעם אות ד'; זאגט דער הייליגער רבי, דאס איז שמירת הברית!

אט דאס איז דער גאנצער איד!

אויף עבודה זרה דארף מען גיין "יהרג ואל יעבור!"^[ב]

"יש קונה עולמו בשעה"

ברוך השם, אין דער צייט וואס דאס איז מסירות נפש נאר לשעה - "יש קונה עולמו בשעה"^[ג]; אבער דא איז "יש קונה עולמו" - דער וועלט מיט יענער וועלט - "בשעה"!

עס שטייט טאקע פון דעם חוזה^[ד], א מענטש דארף וויסן, איז ער אפגעהיטן - איז ער ווערד אלעס, ער איז ווערד זיין עסן, ער איז ווערד זיין טרינקען, ער איז ווערד זיין אָטעם - ער איז אלעס ווערד; איז ער

לעצמם חיים נצחיים. ודייקא בדורינו אנו, דור חושך ואפילה, ויראי ה' נתמעטו, כמה חשובה אצל השי"ת כל כפית יצר וכל המלכה של יהודי.

כז. ליקוטי מוהר"ן תורה לו: כשמפסיק הנקודה מהדלת של אחד, והנקודה היא אות ברית, אזי נעשה אחר. היינו כשמכניס בריתו בזונה, הנקראת מלכות הרשעה, הנקרא אל אחר, אבל מי שמקדש א"ע מזאת התאווה, אזי הוא נתקשר במלכות שמים הנקרא אני, כ"ש (ויקרא יט, ב) קדושים תהיו כי קדוש אני, ובכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה תמצא קדושה (זוהר מקץ ר"ד ע"ב). 'אבל מאן דגלי עריין, הכי איהו אתגלי בין אינון עריין, דאינון אלקים אחרים' (תיקונים תקון נ"ו דף צ"ג:). ובשביל [זה] מובא בזהר (קדושים פ"ד): כד חזי רבי שמעון נשי שפירין, אמר: "אל תפנו אל אליים". כי ניאוף היא עריות, אלקים אחרים, מלכות הרשעה.

כח. סנהדרין עד.

כט. עבודה זרה י' ע"א.

ל. הנהגות החוזה אות ח': כמו העולמות שאם לא ה' משגיח הבונ"ה בהם רגע אחד מהם ה' הם בטלים, כן האדם בזה הרגע שאדם במחשבה אחרת הוא בוודאי אינו נקרא חי חס ושלו.

אבער פוגם, זאגט ער, "עבדא - נהום פריסיה לא שויי"^[א] - ער איז נישט ווערד זיין עסן, ווייל "טב ליה דלא איתברי".

אדער כבוד, אדער בזיונות

עס איז דא א גאנצער פרק באופן נפלא אין "עץ חיים"^[ב], איך וועל זאגן נאר דעם שורש פון דעם; ביי יעדער מענטש איז דא חב"ד חג"ת נהי"ם [-] דאס איז דא אין יעדע קומה - כל שכן ביי א מענטשן]; די נקודה פון די ג' ראשונות (חב"ד), דאס איז דער 'מח'; די נקודה פון חג"ת, דאס איז דער 'לב'; די נקודה פון נה"י, דאס איז דער 'כבד'.

דער מח, דאס איז די 'נשמה'. און לב, דאס איז דער 'רוח', אזוי ווי עס שטייט^[ג]: "לב טהור ברא לי אלקים ורוח נכון חדש בקרבי". און דער כבד, דאס איז דער 'נפש' - 'כבד מלא דם'^[ד]. זאגט דער אר"י הקדוש^[ה]: "וסימן לדבר: 'נפש כי תחטא'^[ו]; דאס הייסט, דער גראבער מות'דיגער חטא איז דארטן אין דעם כבד. [עס איז א גאנצער ענין דארטן וועגן דעם - עס איז נישט פאר יעצט מסביר צו זיין].

על כל פנים, אז מען איז משליט דעם מח על הלב, און דער לב איז שולט על הכבד, איז דאס "מל"ך" - דאס איז מלכות, מען איז א מלך. אבער אויב איז פארקערט, דער כבד איז דער מלך אויפן לב, איז דאס כל"ם; "אוי לאותה בושה אוי לאותה כלימ"ה"!

לא. בבא קמא צו ע"ב.

לב. שער מ' דרוש י"ב, עיין עוד שער כ"ז פרק ב'.

לג. תהלים נא, יב.

לד. "והדם הוא הנפש" - דברים יב, כג.

לה. שם שער ו', פרק ב'.

לו. ויקרא ד, ב

מען זעט, בשעת עס איז טאקע געווען ביי אידן דעם פגם, האט עזרא הסופר אנגעהויבן צו מתפלל זיין צום רבונו של עולם^[ז]: "בַּשָּׁתִּי וְנִגְלַמְתִּי לְהָרִים אֱלֹהֵי פְּנֵי אֱלֹהֵינוּ" - ווי קען איך זיך אויפהייבן די אויגן פאר דיר - רבונו של עולם?!".

אט דאס איז 'מלכות'!

דער אויבערשטער איז מכבד א שומר הברית, "כִּי מְכַבְּדֵי אֶכְבְּד, וּבְנֵי יִקְלֹוּ"^[ח]; 'מכבדי אכבד' - דאס גייט אויף די שומרי הברית, וואס אז ער קומט נאר אין קבר - אנטלויפן די לילין און שדים, זיי ציטערן פאר א שומר הברית! - עס איז דא א בפירוש'ער רש"י אויף דעם.

דער גיהנום איז נישט שולט 'על מאן דנטר ברית'^[ט]!

עס איז "כאילו קיים כל התורה כולה!" - אזוי זאגט דער זוהר הקדוש^[פ].

הערף אים נאר נישט צו

עס איז נאר א זאך וואס מען דארף עס וויסן - א חיזוק; מיר האבן דאך אסאך זוהמא - עס איז דא אסאך זוהמא אויף דער וועלט, כל שכן היינט אז מען גיט נאר אן אָטעם. עס איז דאך א בפירוש'ע גמרא^[מא], 'א מענטש ווערט נישט ניצול פון הרהורים רעים'. דארף מען אבער וויסן, "לא ניתנה תורה למלאכי השרת"^[מב] - נאר נישט נאכגעבן! נישט נאכגעבן די מחשבה! נישט צוהעלפן!

ז. עזרא ט, ו.

לח. שמואל-א ב, ל.

לט. עיין זוהר ח"א ק"ז ע"א.

מ. שם קצ"ז ע"א.

מא. בבא בתרא קסד ע"ב.

מב. יומא ל' ע"א.

נאך מער, אפילו מען פארגעסט זיך און מען האט עס צוגעהאלפן, האב איך ארויסגעהאט פון דעם אור החיים הקדוש^[מז], דארף מען זיין א זריז אז אין דער ערשטער רגע וואס דו כאפסט אז די מחשבה איז פארגאנגען צו דער סטרא אחרא, טראכט, 'דער רבוננו של עולם וויל אז איך זאל נישט הנאה האבן פון די מחשבה - איך טראכט עס נישט!' - מען דארף עס נישט דוחה זיין בכח, העלף עס נאר נישט צו, וועפט עס אויס!

מען קען זאגן - דאס איז אַן עבודה 'כל ימיו!' און דאס איז אַן עבודה קדושה!^[מז]

מיט יעדער זיכוך ווערט א תיקון איך 'זיך' און אין די 'בריאה'!

אי, מען זעט נישט? בשעת מען קלאפט אפ בלאטע זעט מען נישט ווי עס ווערט ווינציגער, אבער דאס איז דאס, פארטיג, עס ווערט נישט נאבד, עס גייט נישט לאיבוד!; מען דארף שטארק וויסן דער זאך.

מג. פרשת אחרי.

מד. עיין אוסף מכתבים (ח"ד מכתב רל"ח) וז"ל מורינו שליט"א: זה מקרוב אמרתי איזה רעיון שיש בו התחזקות רבה. ע"פ מה שמובא שיוסף הצדיק היה לו הנסיון במשך כל שנים עשר חדשים שהיה בבית פוטיפר. ומובא שבגדים שלבשה שחרית לא לבשה בין הערביים, והיתה מטרידה אותו תמיד יומם ולילה ללא הפסק. והתורה הק' סיפרה רק את סוף המעשה.

עכ"פ אחר ששבר כל כך הרבה נסיונות במשך י"ב חדשים, יום יום, הלא היה צריך להוושע. והנה אחר כל זאת שמוהו בבית הסוהר למשך שנים עשרה שנה. נמצא שהנסיון של בית הסוהר היה נסיון גדול מאד, שאחר כל הנסיונות האלו עוד יענשוהו מן השמים להכניסו לשנים עשרה שנה בבית הסוהר. וגם שם בבית הסוהר - בתוך החושך ברוחניות וגשמיות, היה לבו תמים עם ה' אלקיו ולא הררה אחר מדותיו של הקדוש ברוך הוא, כמו שכתוב ששר בית הסוהר ראה כי ה' אתו. ומובא שאחר כל זה, כשיצא מבית הסוהר בשלימתו ובתומתו, נכנסה בו נשמת אדם הראשון קודם החטא, סוד זיהרא עילאה.

וזה מוסר השכל גדול, שלא להרהר אחר מדותיו של הקב"ה, ולדעת כי צדיק ה' בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו, והכל מתהפך לטובה גמורה ממש, בלי שום ספק.

צוריק דרייען דעם פערד ביי די לייצעס

דער רבי זאגט אין די "הקדמה" אויפן תיקון הכללי^[מ] -] דאס איז אדער פון רבי נתנ'ען, אדער בשם דעם רבי'ן], אז עס איז דא אמאל א סוס וואס גייט אראפ פון שביל - עס פארפארט, דרייט מען איר צוריק און פארטיג, און אז עס גייט ווייטער אראפ - גיט מען איר ווייטער א ציה, און אז עס גייט ווייטער אראפ - גיט ער א ציה ווייטער.

אט דאס איז די ארבעט!

עס איז אן עבודה תמידית, מען דארף זיך נאר נישט איבערשרעקן פאר דעם - נאר ווייטער אוועק! ווייטער אוועק! ווייטער אוועק!

דאס איז 'עבודת השם', דאס איז עבודת הכרם, וואס דורכדעם איז מען מכלה די קוצים שבכרם; זיך נישט איבערשרעקן!

מה. וזל"ש, מובא גם בליקוטי מוהר"ן תניינא סי' נ': המחשבה ביד האדם להטותה כרצונו למקום שהוא רוצה, וכמבואר במקום אחר, שאי אפשר שיהיו שני מחשבות ביחד כלל, ואפילו אם לפעמים הולכת מחשבתו ופורחת ומשוטטת בדברים אחרים וזרים, הוא ביד האדם לחזר ולהטותה בעל כרחו אל הדרך הישר, לחשב מה שראוי. **והוא ממש כמו סוס שפונה מן הדרך וסר לדרך אחר, שתופסין אותו באפסר וכיוצא, ומחזירין אותו בעל כרחו אל הדרך הישר, כמו כן במחשבה ממש, שיכולין לתפסה בעל כרחו להשיבה אל הדרך הראוי.** ועיין בחיי מוהר"ן אות מ"ד, מה שכתב מוהרנ"ת על זה, וזל"ש: סיפר לי איש אחד מאנשי שלומנו שפעם אחת דיבר רביז"ל עמו מענין זה ואז ביאר קצת יותר. ואמר שהמחשבה נבראת שלא תהיה נחה לעולם, והוא כמו האיני נח שבאבן השעות (שקורין אום-רוה) [שעון] שאינו נח לעולם. ואפילו בשעת שינה המחשבה חושבת לעולם, רק שכשהשינה חזקה על האדם אז הוא שוכח מה שחשב, אבל באמת אין המחשבה שובתת לעולם. ועל כן על ידי שמטין המחשבה למחשבה אחרת כרצונו, על ידי זה יכולין לבטל ולהתגבר על כל המחשבות זרות והרהורים ובלבולים. והכלל שזה שנדמה להאדם שקשה לשבר מחשבות והרהורים ובלבולים הוא שקר גדול, כי באמת המחשבה ביד האדם להטותה כרצונו כנ"ל. רק מחמת שהמחשבה מתנענעת וחושבת תמיד ואינה נחה לעולם, נדמה לו שאין בידו לבטל המחשבות רעות. אבל באמת בידו להטות המחשבה ממחשבה למחשבה אחרת, כרצונו לתפסה ולהוציאה ממחשבות רעות למחשבות טובות כנ"ל.

א קוק זוינציגער!

מען דארף דאס שטארק וויסן און נישט פארגעסן, עס איז דא פון דעם הייליגן רבי'ן דער סוד פון "נקודות טובות" - זיך פרייען מיט יעדע נקודה טובה!^[10]

אויף יעדעס שטיקל וואס מען איז נישט נכשל געווארן - ברוך השם פאר דעם!

מיט יעדע הרהור ווינציגער, מיט יעדער קוק ווינציגער - ווי מען קוקט אויס, זיך פרייען מיט די נקודה טובה!

אט דאס וועט בלייבן - פון אנדערע זאכן וועט גארנישט בלייבן - פריי זיך מיט דעם!

דער הייליגער רבי האט מגלה געווען, עס וועט נישט לאיבוד גיין, "לית רעותא טבא דיתאבד"^[11]

כל שכן א בחינה פון שבירת היצר 'באיזה בחינה שהוא' - במחשבה דיבור ומעשה - עס איז חשוב! עס איז חשוב! עס איז חשוב!

מו. ליקוטי מוהר"ן תורה רפב: כן צריך האדם למצוא גם בעצמו, כי זה ידוע שצריך האדם ליזהר מאד להיות בשמחה תמיד, ולהרחיק העצבות מאד מאד (כמבואר אצלינו כמה פעמים) ואפי' כשמתחיל להסתכל בעצמו ורואה שאין בו שום טוב, והוא מלא חטאים, ורוצה הבעל דבר להפילו על ידי זה בעצבות ומרה שחורה ח"ו, אעפ"כ אסור לו ליפול מזה, רק צריך לחפש ולמצוא בעצמו איזה מעט טוב, כי איך אפשר שלא עשה מימיו איזה מצוה או דבר טוב, ואף שכשמתחיל להסתכל באותו הדבר הטוב, הוא רואה שהוא ג"כ מלא פצעים ואין בו מתום, היינו שרואה שגם המצוה והדבר שבקדושה שזכה לעשות, הוא ג"כ מלא פניות ומחשבות זרות ופגמים הרבה, עכ"ז איך אפשר שלא יהיה באותה המצוה והדבר שבקדושה איזה מעט טוב, כי עכ"פ איך שהוא, עכ"פ היה איזה נקודה טובה בהמצוה והדבר טוב שעשה, כי צריך האדם לחפש ולבקש למצוא בעצמו איזה מעט טוב, כדי להחיות את עצמו, ולבוא לידי שמחה כנ"ל, ועל ידי זה שמחפש ומוצא בעצמו עדיין מעט טוב. עי"ז הוא יוצא באמת מכף חובה לכף זכות ויוכל לשוב בתשובה.

מו. זוהר ח"ב ק"נ ע"ב.

זיך פרייען אז איך האב נישט געקענט זינדיגן

עס איז מיר אמאל אויסגעקומען א מורא'דיגע חיזוק פון דעם הייליגן רבי'ן, [איך ווייס נישט פון וואנעט איך האב עס ארויסגענומען], אז כפי דעת רבינו, אפילו אז א מענטש זאל חס ושלום אריינפאלן אין א רוח סערה אז ער וויל לויפן זינדיגן ח"ו - דער אויבערשטער זאל שומר ומציל זיין, און דער אויבערשטער האט אים געמאכט א מניעה און עס איז אים נישט געגאנגען - וואס דאס זאל נאר זיין - ער האט נישט אויסגעפירט דעם חטא, דער חטא איז נישט געווארן - עס איז דאך פארהאן אמאל מניעות, זאל ער זיך פרייען מיט דעם - 'ברוך השם, ברוך השם, דער אויבערשטער האט מיך געראטעוועט! ברוך השם עס איז נישט געווארן!'

אפילו אויב ווען נישט די מניעה וואלט ער עס יא געטון - אבער אויב פריידט ער זיך מיט דעם - 'אדרבה, זאל עס זיין א נחת רוח פארן אויבערשטן!' און ער שפירט ביי זיך אז ער האט טאקע גארנישט געטון אבער איך פריי זיך אז דער אויבערשטער האט מיר געהאלפן אז איך האב ווינציגער דערצערנט דעם אויבערשטן, דאס אליין איז אזוי חשוב ביים אויבערשטן אזויווי ער וואלט אליין בייגעשטאנען דעם נסיון!

עס איז קיין ספק נישט - דאס האט דער רבי מגלה געווען אין נקודות טובות!^[פח]

מח. עיין עלים לתרופה במכתב שכתב הרה"ק מוהרנ"ת זצ"ל לבנו ר' יצחק - מיום ה' ראה תר"ד, שמפרט באופן פרטי הדרך והלימוד לילך בדרך הקודש הזה לשמוח עם הנקודות טובות, כשבין השאר מוזכר גם שם כמה דברים שאינו תלוי בבחירת האדם כלל, וז"ל שם, ודוק: ועתה בני חביבי תתחיל מעתה לפרש לך מחדש התורה על פסוק אזמרה לאלקי בעודי, ותתחיל מחדש להרגיל עצמך לילך עמה בכל יום מחדש, ומאהבתך ומהחויב לקיים "והודעתם לבניך ולבני בניך", הנני מלמדך קצת דברי התורה הזאת מחדש בלשון טייטש, כדי שיכנסו הדברים בלבך לילך בהם בתמימות ובפשיטות, וכך היה אומר רבנו הגדול והנורא זצוק"ל, אז א מענטש זעהט ער איז זייער שפל, טאר ער ניט אראפ פאלן, נאר ער מוז זיך מחיה זיין און זאל זיך מישב זיין וויא האב איך פארט ניט אמאל עפיס עפיס גוטן גיטאן, וויא האב איך ניט עפיס א מצוה גיטאן, ... רבנו של עולם, וויא אזוי איך בין, וויא אזוי איך בין, אזוי וויא דוא ווייסט און איך

די תאוה פון א דוצה

מען דארף טאקע וויסן, בשעת מען האט א נסיון - כל אחד לפי ענינו, נעמט מען אים צו די מוחין^[מט]; עס בלייבט אמאל איבער א רשימה דקה, אבער מען נעמט צו די מוחין, עס ווערט נתבטל דער זכרון; דארף מען דעמאלטס, ווי מען זאגט, זיך מתאכזר זיין אויף זיך 'אָן קיין פארוואס'!

עס איז דא אין נקמה אזא זאך - 'אָן א פארוואס'!

עס איז אמאל געווען ביי מיר פאר דרייסיג יאר צוריק, אפאר חברה, גאנץ קלוגע מענטשן, זיי זענען געקומען נעמען ברכות און זאכן. אינמיטן האב איך געזען אז זיי זענען רוצחים! איך האב אויסגעקוקט - 'דער רבוננו של עולם זאל העלפן זיי זאלן נישט נאכאמאל קומען דא'!

בכל אופן, פרעגט מיר איינער פון זיי, "מתי מותר להרוג?", זאג איך אים, "דו האסט נישט וואס צו טון?", זאגט יענער, "די געשמאקסטע זאך ביי מיר איז, נעמען א מענטש און אים דערשטיקן!..."

ווייס מיין ווייטיג, דוא האסט זיך פארט מיט מיר חסד עולם גיטאן און האסט מיך באשאפן מזרע ישראל ולא עשני וכו', און מע האט מיך פארט גישניטן און בלוט פארגאסן צו אכט טאג, און אין חדר האב איך גילערינט א"ב און סידור און חומש און גמרא וכו', וויפיל שניט און יסורים האב איך גיליטן פן דיא מלמדים, און אליין האב איך מיך אויך גימוטשיט כמה פעמים, עכ"ל, עיין עוד שם.

מט. עיין ליקוטי הלכות הל' נפילת אפים ה"ו, אות ח': וכמו ששמעתי מפיו הקדוש שבשעת הנסיון של כל האדם, אין האדם בדעתו בשלימות בענין הנסיון, כי אם היה דעתו שלם בזה, לא היה לו נסיון כלל. גם עיין ליקוטי הלכות הל' תחומין ה"ו, י"ז: כשמנסין את האדם לוקחין ממנו את שלימות הדעת, שזהו עיקר הנסיון, כאשר שמעתי ממנו ז"ל. ויוסף עבר עליו כל זה והיה בנסיון גדול ועמד בנסיון ועל ידי זה זכה שיהיה לו כח לברר ולמצא הטוב בכל מקום שהוא, שעל ידי זה היה כח לישראל להיות במצרים בגלות, כי למחיה שלחו אלקים, כי לולא כח יוסף הצדיק שהקדים לפניהם שם לא היה כח לישראל לעמד בגלות.

- דאס איז אים די געשמאקסטע זאך אין דער וועלט - אָן א פארוואס - עס איז דא אזא זאך...

אזא איינער, ווען דער בעל שם נעמט אים אריין אין די קדושה איז ער איין צדיק אין דער וועלט!

עס איז דא אזא זאך, און מען דארף עס ניצן אויף 'קדושה'!
 "מה יעביד איניש ויחיה? ימית את עצמו!" - עס איז נישטא קיין אנדערע עצה!

"ברוך הבא 'יוסף הצדיק'!"

איך האב שוין דערציילט די מעשה אפשר כמה פעמים, האלב איז געדרוקט^[1] און די אנדערע האלב האט מיר עפעס א גדול בישראל געזאגט וואס ער האט דאס מקבל געווען. עס איז געווען ווען דער חוזה מלובלין האט חתונה געהאט און מען איז געגאנגען צום באדעקן, האט ער געזאגט זיין טאטן, "זי האט נישט קיין אידישע צורה - איך לויף אוועק!". זיין טאטע האט שיער געפלאצט, "האב רחמנות, האב רחמנות - פארשעם איר נישט!" - "בסדר, גוט טאטע!".

מען איז געגאנגען צום באדעקן, עס איז אריבער די גאנצע חופה, די גאנצע חתונה, מיט אלע כלי-זמר מיט אלע שמחות, שוין. אז עס איז געקומען צום אהיימגיין אין שטוב, האט ער געמאכט א בריחה - ערלעדיגט. אט דאס איז געדרוקט^[2].

די אנדערע חלק איז נישט געדרוקט; ער איז אוודאי אנטלאפן 'במקום שאין מכירים אותו', ער האט נישט געקענט זיין צווישן מענטשן וואס

ג. מובא בספרי קאמארנא, ע"ע 'שפת אמת' (חוזה) פר' וישב, 'אהל אלימלך' אות כ"ב, ו'עשר אורות' מערכת ו' אות י"ז, ועוד, בכמה מיני גירסאות.

נא. ומסופר שאכן אחרי כן אחר זמן קצר המירה דתה רח"ל.

קענען אים, און ער איז דאך געגאנגען אנגעטון אזוי ווי א חתן גייט אנגעטון. האט דער אויבערשטער מסבב געווען סיבות מסיבות שונות אז דארט וואו ער האט זיך געוואלגערט האט ער געהאט יוסף הצדיק'ס נסיון, און די מוחין זענען אים אוועק אינגאנצן, דער טמטום הלב איז געווען אזוי 'איום ונורא' אז ער האט פארגעסן אז עס איז אן איסור...

איין רשימה איז אים געבליבן, ער האט דאך געלערנט ביים רבי'ן ר' שמעלקא (מניקלשבורג) אין ישיבה - מען פלעגט דארטן לערנען זיבעצן שעה א מעת לעת, איז בשעת ער האט זיך געוויקט אין די בחור'ישע יארן ביים רבי'ן ר' שמעלקא - דער רבי ר' שמעלקא איז דאך געווען א תלמיד ביים מגיד, האט ער זיך איינגעקויפט אזא עבודה - 'ער וועט זיך נישט געבן קיין ריר סיידן לנחת רוח לבוראי - אפילו נאר א פינטל מיט דער אויג!' - אזא לימוד האט ער געלערנט!

'מען קען אין לעבן נישט געבן א פינטל מיט דער אויג וואס איז נישט קיין נחת רוח לבוראו!'

- אט די זאך האט ער זיך דערמאנט - 'מען טוט נישט קיין זאך וואס איז נישט קיין נחת רוח פארן אויבערשטן!'. איז א נחת רוח אין דעם פארן אויבערשטן האט ער דאך נישט געזען, איז אפילו ער האט שוין פארגעסן דעם חומר החטא האט ער זיך אבער געשטארקט אין דער זאך אז מען טוט נישט קיין זאך אָן קיין נחת רוח פאר דעם בורא עולם, האט ער טאקע גענוצט דעם גרעסטן אכזריות מיט אט די רשימה, און טאקע "יצא בשלום"^[2].

נב. עיין ליקוטי מוהר"ן תניינא סי' י"ב: ועקר היהדות הוא רק לילך בתמימות ובפשיטות, בלי שום חכמות, ולהסתכל בכל דבר שעושה, שיהיה שם השם יתברך, ולבלי להשגיח כלל על כבוד עצמו. רק אם יש בזה כבוד השם יתברך יעשה, ואם לאו - לאו, ואזי בודאי לא יכשל לעולם.

דערנאך האט אים געשיינט צו מאכן א נסיעה צום רבי'ן רבי שמעלקא, ער האט אנגעקלאפט אין טיר, האט דער רבי ר' שמעלקא געגעבן אן עפן אויף דער טיר: "קום אריין 'יוסף הצדיק!'" [ג].

מען ווייסט גארנישט וואס א איד איז!

נאך א סיפור איז דא טאקע, דער חוזה האט אמאל גע'חלש'ט און מען האט אים נישט געקענט דערמונטערן, אלע חסידים האבן זיך געקאכט, "וואס טוט מען, מען דארף אים דאך דערמונטערן!?" איז געקומען איינער און געבראכט אביסל 'בושם' (של נשים), און געגעבן א גיס אויס נעבן אים, האט ער זיך געגעבן א הייב אויף און אנטלאפן צו א צווייטע גאס... - דאס איז זיי געליגן אין דער בלוט בהעלם.

דורך די זאך טאקע פון "שנאו רע" [ג], דורכדעם ווערט מען "אהבי ה'", עס דרייט זיך איבער די אהבה צו דער צד הקדושה! מען באקומט א מתנת אלקים אז מען ווערט א 'שנאו רע'; צו דעם מתנת אלקים האבן שוין אסאך אידן זוכה געווען!

עס איז טאקע א גרויסע מדריגה, אבער עם-כל-זה, עס איז געווען אידן וואס האבן זוכה געווען דערצו - צו "אוהבי ה' שנאו רע"! עס איז

נג. עיין 'דברי יחזקאל' פר' קדושים (ליקוטים כתי"ק): וסיפר מעשה שהיה לרבינו הק' מלובלין נסיון גדול בילדותו ועמד בנסיון ואמר עליו רבינו הק' מליזענסק: 'ברוך הבא יוסף הצדיק!' גם אמר שבשעת הנסיון פחז עליו יצרו שהיה אז בסכנת נפשות וברח לחוץ והקור היה סכנת מות ואמר רבינו הק' זי"ע הנ"ל הלא זה כמה קבלתי על עצמי שמה שאינו יודע בבירור אם הוא רצון הבורא ית' לא אעשה וברח לחוץ והקור היה גדול עד שריחם עליו בל עגלה אחד והרגיש בעצמו הקדושה, עכ"ל. גם עיין בספה"ק פרי צדיק פר' וישב - אות י"ב: על פי מה שסיפרו מרבינו הקדוש מלובלין זצוק"ל שניצול מנסיון אף שנדמה לו כהיתר על פי פיתוי היצר הרע רק שנזכר שגדר בעדו שלא יעשה דבר רשות שלא יוצמח כבוד שמים ממעשה זו ועל ידי כן פירש. מובא בכמה ספרים בגירסאות שונות; עיין ספר עשר אורות בערכו אות כ"ג; אהל אלימלך אות קכ"ב, קכ"ג.

נד. תהלים צז, י.

געווען ביי אידן געוואלדיגע ערליכע אידן! אַה, וואס איז געווען ביי אידן! עס איז געווען ביי אידן געוואלדיגע מענטשן! מען ווייסט גארנישט וואס אידן זענען!

”מצות בטילות לעתיד”

דער בעל שם טוב זאגט^[1], עס שטייט דאך: ”מצות בטילות לעתיד”^[2]; וואס איז דער ’מצות בטילות לעתיד’? זאגט דער בעל שם, עס וועט זיין אזא נועם אין די מצוות, און דער רע וועט זיין אזא עקל, א ’גועל נפש’, אז עס וועט נישט זיין שייך קיין ’מצוה’, מען וועט אנקוקן דער רע אזוי ווי מען הייסט איינעם נעמען און טרינקען א דבר מר וסרוח, סם המות – ’וואס? עס דארף זיין א מצוה אויף דעם? מצוות?’ - אזוי וועט שיינען די מוחין!

עס וועט זיין אזא נועם אין דעם ’עשה טוב’ און אזא עקל אין דער ’סור מרע’, אז עס וועט נישט זיין שייך קיין ’מצוה’. מען דארף דען איינעם אנזאגן אז ווען ער איז דארשטיג זאל ער טרינקען א גלאז קאווע מיט מילך - מען דארף אים דאס אנזאגן! מען דארף אנזאגן א מענטש אז ער זאל נישט גיין אין קיין בלאטע?! - עס איז נישט שייך ביי דעם קיין ציווי!

אזוי וועלן די מצוות זיין לעתיד אזוי ליכטיג אז עס וועט זיין הוילע אלקות, עס וועט נישט זיין קיין ’מצוות’ מלשון ’ציווי’.

[מורינו שליט”א התחיל שיר של דביקות].

נה. דגל מחנה אפרים לפסח ד”ה: ועתה נבוא לבאר מאמר בעל הגדה” וכו’.

מאמר ג

את בריתי
תשמור

תוכן המאמר

- א. פערציג יאר עומד בנסיון געווען
- ב. זיין לעבן איז 'מיינ' טויט!
- ג. זיי אן אָפּגענעד מענטש
- ד. ארויף אויף דעם פארקערטן באַן...
- ה. דער עיקר קנאות
- ו. פליענדע קליפות...
- ז. ווי א סאלדאט אויפן פראנט
- ח. פארדעכטן דעם עבר דורכ'ן עתיד
- ט. אויף וועמען שטייט די וועלט?
- י. דער באדייט פון "הרוצה בתשובה"
- יא. תשובה פון א גוי
- יב. קום, איך גיי דיר אנטקעגן!
- יג. וואס מיינט: וְלִדְשָׁע אָמַד אֱלֹקִים מַה לָּךְ לְסִפּר הָקִי?
- יד. טזה וואס 'דו' קענסט!

מאמר ג

את בריתי תשמוד

פערציג יאר עומד בנסיון געזען

"ה' שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך". מען איז זיך מתמקד צו רעדן בעיקר אויף דעם חומר הדבר פון דעם פגם הידוע, וממנו זאל יעדער איינער מקיש זיין 'במחשבה דיבור ומעשה' לכל אביזריהו, און דער אויבערשטער זאל העלפן מען זאל זיך שטארקן און עומד זיין אויף דער וועלט וואס מערער בטהרה.

מיר געפונען זיך אין א וועלט פון א גרויסע העלמה, פון א גרויסע שכחה, מען קען גאנץ גרינג פארגעסן די דברים עיקריים וואס אויף דעם איז מען אראפ אויף דער וועלט^[א].

עס שטייט^[א]: "אֲהַבְנִי ה' שְׁנְאוֹ רָע". וואס איז דאס 'רע'? עס שטייט בפירוש אין דער תורה הקדושה^[א], "רַע פְּעִינִי ה'". דאכט זיך, אז דער זוהר הקדוש זאגט^[א], אז דער ווארט "רע בעיני ה'" שטייט נישט ביי

א. ע' ליקוטי הלכות ה' ברכת השחר ה"ה, אות ע"ד: "כי גם את העולם נתן בלבם' (קהלת ג) ודרז"ל (ילקוט שמעוני סימן תרטו) ומובא בפרש"י לשון 'העלמה' ושכחה. שהשי"ת בחמתו העמוקה הכניס העלמה בלב האדם בשביל כח הבחירה שבשביל זה יש כח להשטן להעלים ולהסתיר ולהשכיח כל זה".

ב. תהלים צז, י.

ג. בראשית לח, ז.

ד. בראשית דף נ"ז ע"א.

קין איין עוון נאר ביי דעם. די זעלבע זאך, ביי "נח איש צדיק" שטייט^[ח],
"וְנַח מָצָא חֵן בְּעֵינֵי ה'". דער זוהר הקדוש זאגט^[ה] אויפן פסוק^[ז]: "אִמְרוּ
צְדִיק פִּי טוֹב"; "מֵאֵן צְדִיק? מֵאֵן דְּנִטִיר בְּרִית!" אט דאס איז טוב. דאס
איז דער היפוך פון רע, עס איז 'טוב בעיני ה'', עס איז 'חן בעיני ה'!"

עס שטייט ביי משה רבינו^[ח]: "וַתֵּרָא אֵתוֹ פִּי טוֹב". עס שטייט נישט
'ותראהו כי טוב'; דרש'נען חז"ל^[ט]: "שנולד מהול ונתמלא הבית כולו
אורה". אז עס איז נתגלה געווארן דער קדושה פון משה רבינו'ן איז
געווארן 'נתמלא הבית כולו אורה'. דער זוהר זאגט דארט אז דער אורה
איז כבוד ה', די זיו השכינה וואס איז נתגלה געווארן בכח קדושתו פון
משה רבינו'ן.

מען קען אפשר זאגן לכאורה - [ווער קען דען עוסק זיין אין די
זאכן?!] דער זוהר הקדוש זאגט^[ז]: "דְּלִית נְהוּרָא אֲלָא הֵהוּא דְּנִפְיָק מְגוֹ
הַשְׁוֹכָא!" ביי די אלע אורות וואס מיר דארפן מגלה זיין 'כבוד ה'', זיו
השכינה, לחזות בנועם ה', איז אויף יעדן אור דא א חושך, א קליפה
הקודמת לפרי, און מען דארף צעברעכן דער קליפה און נאכער איז מען
זוכה צו דער פרי. דא איז דאך משה רבינו ערשט געבוירן געווארן? (-
ועדיין לא עסק כלל בשבירת הקליפה הקודמת לפרי וכבר נתמלא הבית אורה). נאר
מען קען זאגן, וויבאלד משה איז דאך געווען (בחינת) 'שת בן אדם' וואס
ער איז געווען א צדיק גמור, און משה איז אויך געווען (בחינת) 'הבל',
און משה האט אויך מתקן געווען 'נח' וואס ער האט נישט מתפלל
געווען גענוג פארן דור^[ט], איז דאך אויך געווען אין אים א ניצוץ פון

ה. בראשית ו, ח.

ו. פר' שמות דף י"א ע"ב.

ז. ישעי' ג, י.

ח. שמות ב, ב.

ט. תנחומא נח, פר' ה'.

י. תצוה דף קפ"ד ע"א.

יא. עי' זוהר חדש פר' נח.

נח'ן^[1]. קען מען זאגן, אז דאס (הכח הטוב שנולד עמו) איז געווען פון אט דעם כח דקדושה.

ווייל למעשה, משה רבינו בעצמו האט עומד געווען בקדושתו. פערציג יאר נאכאנאנד איז ער איז געווען א מלך אין כוש, און די מלכה דארט, זאגט דער [מדרש^[2]], איז געווען א גרויסער מענטש, און זי איז געווען זיווגו של משה, און משה מגודל קדושתו האט זיך נישט געקענט אראפלאזן. כלפי אים איז עס געווען זייער נידריג. און ער האט עומד געווען בקדושתו 'פערציג יאר' ביז די מלכה אליין האט אים געזאגט אז דו ביסט אן איש אלקים, דו באלאנגסט נישט דא, און זי האט אים באפרייט.

זיין לעבן איז 'מיין' טויט!

"אוהבי ה' שנאו רע". אהבת ה' און דביקות בה' יתברך, מיט רע בעיני ה', דאס איז תרי הפכים בתכלית בתכלית! אהבת ה' איז דביקות, וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּה' אֲלֵקֵיכֶם חַיִּים!^[3] "אהבת ה'" איז חיים, 'דביקות בה' יתברך' איז חיים! דער רבי זאגט^[4]: "חיים נְאֻחִים הֵם רַק לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי הוּא חַי לְנֶעֱחָ, וְכִי שׁוֹנְלָל בְּשִׂרְשׁוֹ, דְּהֵינּוּ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא גַם כֵּן חַי לְנֶעֱחָ" - און דאס איז מען זוכה דורך קדושה!

דער 'פגם הידוע' דאס איז 'ניתוק'! מען ווערט מנותק פון 'חי החיים', "אֶת בְּרִיתִי הִפַּר"^[5], מען בינדט אפ דעם קשר וואס מען האט מיט

יב. עי' שער הגלגולים הקדמה ל"ד: "והנה משה תחילה היה הבל בן אדם הראשון, ואח"כ נתגלגל בשת, ואח"כ בנה, ואח"כ בשם בן נח".

יג. עי' אורך הסיפור בילקוט שמעוני שמות פר' ב', רמ"ז-קס"ח.

יד. דברים ד, ד.

טו. ליקוטי מוהר"ן סי' כ"א, אות י"א, עיי"ש.

טז. בראשית יז, יד.

השי"ת, מען איז זיך מדבק ברמ"ח איברים ושס"ה גידים צו דער סטרא דמותא, צו שידין ולילין רח"ל^[1].

דער חזון איש האט געזאגט: "וואס ביי דער סטרא אהרא רופט מען 'חיים' איז ביי אונז 'כרת ומיתה!'"

"רֵאָה נְתַתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטּוֹב וְאֶת הַמְּנוּת וְאֶת הָרַע וְכוּ' וּבְחֵרֶת פְּחִיִּים"^[1]. לכאורה איז דאך דאס 'פשיטא', 'מאי קא-משמע-לך'? 'טוב' מיט 'רע', 'חיים' מיט 'מות', ווער איז בוחר במות? ווער איז 'בוחר ברע' בשעת מען קען בוחר זיין בטוב און בחיים? נאר פון דעם ווייזט אויס אז עס איז דא אזא מין העלמה אויף דער וועלט אז מען קען מיינען אויף מות אז עס איז חיים, און מען קען מיינען אויף 'רע בעיני ה'" אז דאס איז טוב, אזא מין העלמה טוהט זיך אויף דער וועלט!

עס איז דא א ספר "נשמת חיים" פון רבי מנשה בן ישראל, [דער שומרי אמונים זצ"ל ברענגט אראפ זעקס צו זיבן מעשיות פון 'דיבוקים' וואס ער ברענגט אראפ וואס איז געווען, מיט חתימות פון גדולי הדור וואס זענען געווען בשעת מעשה]. האב איך אמאל אויפגעמישט דעם ספר, שטייט דארט אזוי^[2]: "ובחרת בחיים"; 'עפן אויף דיין קאפ - וואס איז "ובחרת בחיים"? דו וועסט לעבן נאך צען יאר צו נאך צוואנציג יאר אויף דער וועלט? גוים לעבן דען נישט קיין ניינציג יאר? דאס איז די

יז. עי' פרי עץ חיים שער 'קריאת שמע שעל המיטה', פרק י"א. גם עי' ליקוטי הלכות הל' תפילין ה"ב, אות י"א: "וזהו בחינת איסור החמור של הוצאת זרע לבטלה ח"ו... ועל כן אמרו שהוא כאילו עוקר מזלו ח"ו, כי ח"ו, עוקר הנקודה שהיא עיקר שורש חיותו, ועל כן אמרו שאין מועיל לו תשובה, כי אי אפשר לו לשוב, כי להיכן ישוב? מאחר שפגם בהנקודה בעצמה, כי כל זמן שנשארה הנקודה קיימת מועיל תשובה, אבל זה שפגם בהנקודה בעצמה וכאילו עוקר נקודתו ח"ו, להיכן ישוב? אבל באמת אף על פי כן אין דבר שעומד בפני התשובה, וכמובא בכל הספרים שאף על פי כן אם יעשה תשובה יתכפר לו בודאי, אך עיקר תשובתו הוא רק על ידי צדיק הדור".

יח. דברים ל, טו.

יט. עיי"ש מאמר ראשון, פרק שלישי.

גאנצע מעשה? דו זעהסט נישט אז מען מיינט חיים נצחיים!? עס איז
עפעס א ספק אז מען מיינט דא חיים נצחיים!?!^[א]

זיי אן אפענער מענטש

דער אלשיך זאגט^[א], ביי תמר'ן שטייט^[ב]: "וּתְשֵׁב בְּפֶתַח עֵינַיִם". זאגט
ער, עס שטייט^[ב]: "וַיֵּגֵד לְתַמָּר לְאָמַר הִנֵּה חָמִיךָ עִלָּה" – עס איז געקומען
א נביא פון בית מדרשו של שם ועבר און ער האט געזאגט תמר'ן בשם
ה', "הנה חמייך עולה" – יהודה גייט ערשט ארויף אויף גאר גרויסע
מדריגות, מען קען אנהויבן אראפצוברענגען דורך אים נשמת משיח!
דערפאר שטייט, "ותשב בפתח עיניי"^[ב].

אז מען גייט טוהן אן עבירה, גייט מען מיט 'סתימו דעיניי' – מיט
פארמאכטע אויגן, מען גייט 'כצאן לטבח' רח"ל. אבער אז מען גייט
טוהן א מצוה בשם ה', א ציווי פון השי"ת, גייט מען מיט אפענע אויגן!

כ. עיין בספר 'יומם' (שנת תשנ"ג) וז"ל מוריניו שליט"א: וכן אמר רבינו (שיחות הר"ן אות
נ"א) "את זה תקבלו מאיתי שהעולם לא יטעה אתכם", למעשה חיים בהעולם סכום
מסוים של שנים, ימי שנותינו בהם שבעים שנה ובגבורות שמונים שנה לאוויש"ט, ומשום
מה יש החושבים כי חיים הם לעד. ומובא בשם האר"י, דבאם היו חיי האדם מוקצבים
למאות שנה, והיה חי תשע מעות שנים או חמש מאות או ארבע מאות שנה היה האדם
מחריב את העולם בתאוותיו, ולכך ימי שנותיו הם שבעים או שמונים שנה בלבד, ואעפ"כ
עדיין מטעה האדם את עצמו, ושקוע תמיד בתאוות העולם הזה החולפות, זהו כוחו של
הגשמיות, כח השקר של הבלי העולם, וכמו שמובא כי הרשעים מחייכים כשמציעים להם
להתנתק מתאוותיהם (חושבים הם כי חיים הם לעד) ולבסוף תאוותיהם מחייכים מהם...

כא. בראשית לח, יז-כב.

כב. בראשית לח, יד.

כג. בראשית לח, יג.

כד. ע"פ מ"ש בירושלמי כתובות פ' י"ג, הלכה א': "ר' חזקיה בשם ר' אחא ר' היה
דורש שלשה מקרייות לשבח (בראשית לח) 'ותשב בפתח עיניי'. ואפשר כן? אפילו
זונה שבזונות אינה עושה כן! אלא שתלת עיניה לפתח שכל עיניי מצפות לו, אמרה
לפניו, רבוש"ע אל אצא ריקם מבית זה!".

אין יהודה איז נתלבש געווארן מלאך גבריאל אליין וואס ער איז געווען א בחינת מלאך אלקים, דאס האט זיך געטוהן דורך מלאך גבריאל אליין! און למעשה איז דאס געווען דער העכסטער זיווג אין דער וועלט! מען האט אפגענארט דער סטרא אחרא ער זאל נישט מקטרג זיין אז עס איז אזא מעשה קדושה. אבער דער אמת איז טאקע אזוי ווי עס שטייט אין דער תורה^[כח]: "לא היתה בנה קדשה!" עס איז געווען א זאך פון קודש קדשים!

אז א מענטש איז פורק עול רח"ל, מיינט ער אז ער האט עפעס פאר זיך א ליכטיגע וועלט, ער קען טוהן וואס ער וויל - עס איז 'סתימו דעינין'! דאס איז א גרויסער טעות, עס איז א גרויסער טעות! עס איז א געוואלדיגער טעות! מען גייט אריין אין שאול תחתיות - לעמקי השאול! ווער ווייסט ווען ער וועט קענען ארויסקריכן פון דארט?!

'קדושה' איז 'פתיחו דעינין', און 'טומאה' איז 'סתימו דעינין'. עס איז א מורא'דיגער טעות!

ארויף אויף דעם פארקערטן באן...

ר' יצחק געלבאך ע"ה^[כח] האט מיר דערציילט, אז נאך דער מלחמה אין חוץ לארץ איז איינגעשטאנען ביי אים איינער א גרויסער עילוי, ער

כה. בראשית לח, כב.

כ. ה"ה הרה"ח רבי יצחק ב"ר אליעזר הלוי געלבאך ז"ל, נולד בשנת תרע"ז בעיר ליקאווע, בהיותו בן שתים עשרה שנה נתקרב לרביז"ל ותלמידיו על ידי שמצא בגניזה את הספר "השתפכות הנפש", והלך ללמוד בישיבת בריסק בווארשא כדי להיות יותר קרוב לאנ"ש, משם עבר לישיבת בראנאוויטש ששם היתה קבוצה גדולה מבחורי אנ"ש. הוגלה לחמש שנים ליערות סיביר, וסיפר שבראותו מצב אהב"י דשם היתה כל תפילתו רק שיזכה לקבר ישראל, ובחסד ה' השתחרר ורצה לנסוע לאומאן, בשנת תש"ד הגיע לאומאן, ושם נשא את נכדת רביז"ל היא בתו (תחיל' לאוי"ט) של ר' אברהם דשארובסקי (הנקרא באומאן ר' אברהם דער בעדער) חתן החסיד ועובד ה' הנודע ר' געצ'ע ליובאוונא, התגורר שם באומאן כמה שנים, והיה מעובדי ה' המופלגים, ובשנת תש"ו עזב את אומאן ושהה במחנה הפליטים בגרמניה, ומשם עבר לצרפת, ואחר כך

האט געהייסן ר' מרדכי [איך געדענק נישט פונקט די פאמיליע נאמען]. האט ער מיר געזאגט, אז רבי חיים עוזר^[כ] האט געזאגט אז אויף יעדן מענטש מיט א גוטן קאפ זאגט מען "עילוי" (- ואינו ממש כן. אבל) אויף דעם ר' מרדכי האט ער געזאגט, 'ער איז אן עילוי'. [טאקע פאר פערציג יאר צוריק ווען מען האט געבראכט די עצמות פון ר' יוזל נאווארדאקער^[כח] האט מען געבראכט זיינע עצמות אויך. ער איז געווען ידוע פאר א גרויסער מענטש]. איז ער איינגעשטאנען ביי ר' יצחק געלבאך'ן נאך דער מלחמה, ער איז געווען א לעבעדיגער שולחן ערוך.

עלה לארץ ישראל, נודע כתלמיד חכם ולמדן מופלג ומפארי וזקני מתפללי ביהמ"ד הגדול במאה שערים, נפטר בגבורות שמונים שנה בחוה"מ סוכות ט"ז תשרי שנת תשנ"ז והשאיר אחריו דור ישרים יבורך, ומנו"כ בחלקת אנ"ש בהר הזיתים בירושלים עיה"ק תובב"א.

כו. ה"ה הגאון האדיר רבי חיים עוזר ב"ר דוד שלמה **גרודזינסקי זצ"ל**, נולד ט' אלול שנת תרכ"ג בעיר איוויא בליטא, לאביו הרב ר' דוד שלמה זצ"ל רב העיר, למד בישיבת וואלאזשין, והיה ידוע בכינוי 'העילוי מאיוויא', בשנת תרמ"ג נשא את בת הרב ר' אליהו אליעזר גרודזינסקי זצ"ל אב"ד ווילנא, חתנו של הגה"צ ר' ישראל סאלאנטער זצ"ל. היה אחד ממנהיגי הגולה, ודבריו ופסקיו התקבלו בכל תפוצות ישראל, ולחם בעוז ותעצומות נגד קליפת ההשכלה שהתפשטה ביותר בימים ההם רח"ל, ובעת מלחמת העולם השנייה שהה בוויילנא, ועסק שם הרבה בחיזוק בני הישיבות והפצת והרבת תורה, וראה בה כנחמה ופתרון לשממת העולם, חיבר הרבה ספרים וביניהם התשובות החריפות 'שו"ת אחיעזר', ובשנת תש"ס נדפסו הרבה ממכתביו בספר 'אגרות ר' חיים עוזר'. נפטר ממחלה קשה בה' אב שנת ת"ש בהיותו בן שבעים ושש, ומנו"כ בבית החיים החדש בעיר ווילנא יצ"ו.

כח. ה"ה הגה"צ רבי יוסף יוזל ב"ר שלמה זלמן **הורוביץ זצ"ל**, הנקרא "הסבא מנאווארדאק" מגדולי מפיצי תורת המוסר, נולד בעיר פלונגיאן בליטא, לאביו הגאון רבי שלמה זלמן ז"ל אב"ד פלונגיאן, התחיל לעסוק במסחר, ונסע לעיר קליפדא, ושם פגש הגה"צ רבי ישראל סאלאנטער זצ"ל וקיבל ממנו דרך המוסר, ועזב את כל עסקיו, והתמסר כולו לתורה ועבודת ה' על פי הדרכת רבו, והקים כולל בעיר קאוונא, ולמד שם ימים ויליות שלימים, ולאחר זמן הסתגר בבית בעיר סלאבאדקע הסמוך לקאוונא לשנה ותשעה חדשים כשהרב ר' שמחה זיסל זיוו זצ"ל הסבא מקעלם שיכנע אותו שאין להסתגר לבד, אלא חייבים להשפיע על העולם, מאז הקים בתי מדרשים וישיבות על פי תורת המוסר. במלחמת העולם הראשונה הגיע עם ישיבתו לעיר הומל, ושם

האט מיר ר' יצחק געזאגט, אז ער האט געדארפט פארן מיט אים אין גאר א נויטיגן פלאץ אין רוסלאנד וועגן גאר א נויטיגע זאך וואס מען האט געדארפט פארן 'בימים ההם' צוויי וואכן מיט דער באן אין רוסלאנד. זענען זיי געפארן, און זיי האבן געהאט א טעות, ארויף-אראפ, אנשטאט ארויפצוגיין אויף דעם באן וואס פארט צו וואו זיי דארפן פארן, זענען זיי ארויף אויף א צווייטן באן וואס איז געפארן אין דעם פארקערטן כיוון... (- ריכטונג). עס איז אריבער ארום צוויי וואכן, און מען גיט זיך א קוק-אום וואו מען איז... - זאגט ער, עס האט אים אזוי פארטומלט.

און דער ר' מרדכי איז געווען פריש, צופרידן, פרייליך...

ער האט אים געזאגט א ווארט. עס שטייט ביי הגר"ן^[ט]: "וּתְלַךְ וּתְתַעַב בְּמַדְבַּר בְּאֵר שֶׁבַע". זאגן חז"ל: "מלמד שחזרה לגלולי בית אביה". אלעמאל איז דער כלל אין דער תורה, אויב מען קען נישט לערנען א פסוק מיטן גלייכן פשט, זאגט מיר דער פסוק 'דרשוני'. ווייל בשעת מען קען לערנען גלייך איז נישטא קיין דיוק אויף צו דרש'ענען, מען קען דאך לערנען פשוט. דא אז זי האט זיך פארבלאנדזשעט 'במדבר באר שבע' - וואס איז שלעכט? עס איז דאך א פשוט'ער פשט!?

- האט ער געזאגט, אז אויב א מענטש ווייסט אז אלעס טוהט זיך פון אויבערשטן און אז ער איז ביד ה' "כְּחֹמֶר בְּיַד הַיּוֹצֵר", האט א מענטש זיך נישט צו דאגה'ן אויף קיין איין זאך. אז מען פארבלאנדזשעט זיך דארף מען וויסן "מה' מַאֲעֲדֵי גֶבֶר כּוֹנְנֵנוּ"^[ז] - יעדעס

קבע שיעור בתורת הנסתר אצל הגה"ק בעל הלשם זצ"ל, ואחר כך הקים ישיבת נאווארדאק שמשם הפיץ תורת המוסר על פני תבל, ותקופה אחת היה בין כותלי הישיבות שהקים כארבע אלף תלמידים, ובעת ששה בקיעו לחזק את שארית הפליטה נחלה במחלה קשה, ונפטר בי"ז כסלו שנת תר"ף, ולימים הובא עצמותיו הקדושות לקבורה בהר המנוחות בעיה"ק ירושלים תובב"א.

כט. בראשית כא, יד.

ל. תהלים לז, כג.

טריט האט ער געגעבן פון אויבערשטן - און אזוי דארף עס זיין! ער דארף ערשט בעטן אז דער אויבערשטער זאל אים העלפן אליין צו גלויבן אז דאס איז פון אויבערשטן - צו אז ער דארף דארט מאכן א ברכה, דאווענען דארטן, לערנען, גלויבן אין בורא עולם אויף דעם פלאץ!^[א] דאס איז א תיקון מיוחד וואס דארטן האט ער געדארפט זיין, ער האט זיך אינגאנצן נישט פארבלאנדזשעט. אבער עס שטייט דאך "ותלך ותתע"; וואס איז געשען אז זי האט געבלאנדזשעט? פארוואס האט זי געבלאנדזשעט? עס איז דא בלאנדזשען? עס איז נישטא קיין בלאנדזשען!

- "אין עוד מלכדו!" אלעס טוהט דער אויבערשטער! עס איז נישטא קיין זאך פון בלאנדזשענען!

א מענטש וויל זיך אליין גיין פארבלאנדזשען?! דו זעהסט נישט גלייך אז דער אויבערשטער האט עס געמאכט?! - אבער עס שטייט דאך פארט "ותתע"? זאגט ער, 'מלמד שחזרה לגלולי בית אביה'. אט דאס איז "ותתע"! דאס איז א טעות! אפלאזן דעם בורא עולם, חוזר זיין אין גלולי בית אביה, דאס הייסט געבלאנדזשעט! חוץ דעם איז נישטא קיין בלאנדזשען!^[ב]

לא. עי' שיחות הר"ן, אות פ"ה: "בכל מקום שאדם נוסע לשם הוא מתקן שם איזה דבר, רק שיזהר להיות שמור מן העבירה חס ושלום, אבל כשהוא רק שמור מן העבירה ח"ו אזי כל אדם מתקן בכל מקום שהוא נוסע לשם, אפילו איש פשוט לגמרי! כי בכל מקום שהאדם בא לשם, הוא עושה שם בודאי איזה דבר שבקדושה על כל פנים, כי מתפלל שם ואוכל שם ומברך על אכילתו לפני ולאחריו וכיוצא בזה. כי בודאי איש ישראלי אפילו הפחות שבפחותים, על כל פנים הוא עושה כמה דברים שבקדושה בכל מקום אשר הוא שם. ועל כן בודאי האדם מוכרח מן השמים להיות שם באותו מקום דוקא כדי שיתקן שם מה שהוא דייקא צריך לתקן שם. על כן הוא טובה לפניו מה שנזדמן לו נסיעה לשם" וכו', עיי"ש.

לב. עי' ליקוטי הלכות הל' תפילה ה"ד, אות כ': "נמצא שכל הדרכים הם בחינת חיבור ואחדות המקומות יחד. ועיקר הכוונה בשביל התכלית כדי שיכללו יחד זה בזה, כדי שיוכלו לחזור לשרשן להיכלל באחד כנ"ל. ורק זה נקרא בשם דרך, כי מי שהולך

דער עיקר קנאות

למעשה טאקע, דער רבי איז זייער שטארק מקשר אט דעם פגם הידוע, מיט פגם האמונה און עבודה זרה. דער רבי זאגט^[ג] אז דער גאנצער חילוק צווישן א איד מיט א גוי איז 'בקוצו דאות ד' פון "אחד". "אחד" איז מיט א דל"ת, און "אחר" - "לא תשתחווה לאל אחר"^[ה] - איז מיט א רי"ש, עס פעלט דעם קוץ, און אט דער קוץ איז שמירת הברית! דאס איז קדושה!

דאס איז דער הבדל פון איד מיט א גוי!

אן דעם קוץ איז דאס 'אחר', עס איז עבודה זרה, ווייל דער חומר הענין דערפון איז ממש דער חומר פון עבודה זרה. אז רשב"י האט געוואלט מזהיר זיין אויף שמירת עינים, האט ער געזאגט: "אל תפנו אל האלילים"^[ה], דאס איז עבודה זרה!

באיזה דרך בגשמיות או ברוחניות שלא בשביל כונה זו חס ושלום, אף על פי שנדמה לו שהולך בדרך הישר לאותו המקום ואינו תועה בדרך אף על פי כן באמת אין תועה בדרך יותר ממנו בבחינת (משלי יד) 'יש דרך ישר לפני איש ואחריה דרכי מות'. כי בודאי ההולך בדרך הישר ומכוון למקום גדודי חיות ולסטים אף על פי שזה הדרך כבושה וסלולה בודאי אין משוגע ופתי ותועה בדרך עקומה יותר ממנו. מכל שכן וכל שכן כשאדם תועה מדרך השכל והולך בדרך חטאים והולך למרחקים לסחורה ואינו מכוון בשביל השם יתברך אף על פי שנדמה לו שהולך בדרך הישר לברעסלא או לליפסיק, אף על פי כן באמת בודאי אין דרך עקומה מזה מאחר שמאבד את עולמו הנצחי על ידי זה, וטוב יותר היה לו להיות תועה ביערים ומדבריות ולבלי לעבור על מצות ה', מליך בדרך הזה המטרידו משני עולמות חס ושלום".

ג. עי' ליקוטי מוהר"ן סי' ל"ו, בסופו: "כשמפסיק הנקודה מהדל"ת של אחד, והנקודה היא אות ברית, אזי נעשה אחר. היינו כשמכניס בריתו בזונה, הנקראת מלכות הרשעה, הנקרא אל אחר... ובשביל [זה] מובא בזוהר (קדושים פ"ד): 'כד חזי רבי שמעון נשי שפירין, אמר: 'אל תפנו אל אלילים'. כי ניאוף היא עריות, אלקים אחרים, מלכות הרשעה". גם עי' ליקוטי מוהר"ן סי' ע"ב.

לד. שמות לד, יד.

לה. ויקרא יט, ד.

עס איז טאקע דא א זוהר^[1]: "לִית קִנְיָהּ קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא" - דער אויבערשטער איז נישט מקנא אויף קיין איין זאך - [קנאות דאס איז גורם חרון אף] "בְּר קִנְיָהּ דְּבְרִית קוּדְשָׁא". פארוואס? ווייל "דְּאִהוּ קְיִימָא דְשָׂמָא קוּדְשָׁא"! 'שמירת הברית' איז פארבינדן מיט דעם שם השם וואס דאס איז דער "רְזָא דְמְהִימְנוּתָא" - עס איז פארבינדן מיט דער אמונה, און דער פגם איז אזוי ווי עבודה זרה, וואס אויף דעם איז דא קנאות.

דאס טייטש, אין 'כל התורה כולה' שטייט דער ווארט קנאות, אדער אויף דעם פגם, אדער אויף עבודה זרה. "וְהִיְתָה לוֹ וּלְזָרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֵנָּה עוֹלָם תַּחַת אֲשֶׁר קָנָא לְאֱלֹהֵיוּ וַיְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"^[2]. ווייטער שטייט, "נְקָם נְקָמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵת הַמְדִינִים"^[3] וואס דאס איז געווען 'על דבר פעור', רופט דאס דער אויבערשטער אן 'קנאות'. און ווייטער שטייט^[4], "לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אַחֵר כִּי ה' קָנָא שְׁמוֹ". דער עיקר קנאות גייט אויף דער זאך.

בשעת איך האב געלערנט ביי רבי אשר זעליגין ע"ה^[5] דעם זוהר פון רבי שמעון, "אל תפנו אל האלילים", האט ער געזאגט, [איך געדענק

לו. שמות דף ג' ע"ב.

לז. במדבר כה, יג.

לח. במדבר לא, ב.

לט. שמות לד, יד.

מ. ה"ה הגה"צ המקובל רבי ישעי' אשר זעליג ב"ר יעקב צבי מרגליות זצ"ל, נולד ב"א אלול שנת תרנ"ג בעיר חעלם באונגארן, ובערך בשנת תרס"ו שלח אותו אביו לארץ ישראל, ושם למד בישיבת חיי עולם, ולאחר נישואיו למד בישיבת תורת אמת דליובאוויטש, והתקרב לרבו הרה"ק מבארנוב זצ"ל והיה שליח ציבור בבית מדרשו בשכונת בית ישראל, ושימש אותו עד יומו האחרון, וגם דבק עצמו בהרה"ק המקובל רבי חיים שאול הכהן דוויק זצ"ל וממנו למד תורת הנסתר, בשנת תרפ"ה שלח לו רבו רבי חיים שאול לדמשק להשתטח על קברו של הרה"ק רבי חיים וויטאל זצ"ל, בימי מלחמת העולם הראשונה גירשו אותו למצרים, ושם הצטרף לישיבת 'ארץ ישראל' בנשיאת הגאון רבי מנחם מענדל נאה זצ"ל ובנו הגרא"ח נאה זצ"ל, בשנת תר"פ כשחזר לארץ ישראל דבק ב'הסבא קדישא' הרה"ק המקובל רבי שלמה אליעזר אלפאנדרי זצ"ל,

נישט פון וועמען ער האט עס געבראכט], אז ארום רבי שמעון'ס אוהל פלעגן קומען נשים צדקניות בתכלית הצניעות, זיי זענען געשטאנען ארום דער מתיבתא פון רבי שמעון'ען צו הערן דעם קול תורה פון רבי שמעון'ען און פון די חבריא, סופג זיין פון דער קדושה, עס איז דאך געווען דארטן א מורא'דיגע השראת השכינה. איז בשעת מען איז ארויסגעגאנגען פון ישיבה האט ער געזאגט די תלמידים: "אל תפנו אל האלילים" – היט אייך די אויגן!

אויף וואספארא זאך האט ער געזאגט "אל תפנו אל האלילים"...

פליענדע קליפות...

אוי, רחמנא לצלן! מיר געפונען זיך אין אזא דור, אזעלכע טריפה'נע גאסן, אזעלכע טריפה'נע בילדער, ממש מען קען קיין אויג נישט אויפהויבן, ממש 'ממזרח וממערב ומצפון ודרום'!^[מא]

ועסק הרבה בהוצאה לאור את ספריו הקדושים, היה ממייסדי ומראשי ישיבת 'דברי חיים' ולימד בה תורת הנסתר, ומורינו שליט"א בימי בחרותו בימי ההסגר על עיר העתיקה ולמד בישיבת סלונים שהיתה בעיר החדשה שהה בביתו, והיה נשאר מקורב אליו מאד, ואף היה קשור עמו בלימדו תורת הנסתר. היה אדוק ומקושר להרה"ק ממונקאטש זצ"ל ולהרה"ק מסאטמאר זצ"ל וגם החליף עמו מכתבים, והרבה התייעץ עמו במלחמת אש דת השערה נגד כיתות הציונים ושותפיהם, הכריז על הציונים שהם "ערב רב" ואסור להשתתף עמהם הן ברוחניות והן בגשמיות, ותיקן בספרו 'קומי רוני' תפילה מיוחדת נגדם, היה מקושר בכל נימי נפשו לרשב"י ולמקום מנוחתו 'מירון', ויום ל"ג בעומר חגג כיום טוב ממש, חיבר כמה ספרים על מעלת רשב"י ובנו רבי אלעזר, ועוד יותר מעשרים ספרים בכל מקצועות התורה בנגלה ובנסתר, נפטר ביום כ"ז ניסן שנת תשכ"ט, ומנו"כ בהר הזיתים שבירושלים עיה"ק תובב"א.

מא. עיין בספר 'יומם' (שנת תשנ"ג) וז"ל מורינו שליט"א: זכורני, כי כאשר גרתי בעיר העתיקה בצעירותי, היו שם מכוניות שנסעו בין הבתים, והיו קטנות מאוד, לא יותר משני ספסלים בודדים. הראב"ד הגאון הצדיק רבי דוד יונגרייז זי"ע הוצרך פעם לנסוע למקום מסויים במכונית כזו, ותיכף עם היכנסו למכונית עצם את עיניו. נענה לעומתו יהודי פשוט והעיר לו כי על ידי עצימת עיניו לא יוכל לראות מאומה, השיב אותו צדיק ואמר לו בזה"ל: אדרבה כשעוצמים את העניים רואים טוב יותר...

א שרעקליכער מצב, אזעלכע מכשירים, רחמנא לצלן!

עס שטייט אין זוהר הקדוש^[מב], עס איז דא א קליפה וואס הייסט "אשת זנונים", און עס איז דא א געוויסער עוון וואס אז מען טוהט אט דעם עוון פליהט די קליפה 'מראש העולם ועד סופו'.

בשעת איך האב געלערנט דעם זוהר האב איך געקלערט, 'וואס אַרט מיר אז עס פליהט? זאל עס פליען! וואס איז א חילוק צו עס שטייט צו עס פליהט? א קליפה!'

היינט פארשטייט מען עס, מען קען זיצן בחדרי חדרים און זעהן כל תועבות פון דעם גאנצן כדור הארץ, רחמנא לצלן!...

די קליפה פליהט 'מראש העולם ועד סופו', ממש "הִרְחִיבָה שְׂאוֹל נַפְשָׁהּ וַפְעָרָה פִּיהָ לְבְלֵי חֶקֶל"^[מב] דער שאול איז געווארן זייער גרויס און טיף, מען קען זייער גיך אריינפאלן אין שאול תחתית ומתחתיו און ווערן אפגעריסן פון השם יתברך, 'ניתוק הקשר ולהתדבק בקליפות' רח"ל, כמעט וואס מען וואלט געדארפט אסאך מתפלל זיין אויף דעם.

דער עיקר חצות וואס מען דארף היינט זאגן אויף גלות השכינה דארף מען היינט זאגן אויף דעם ענין ממש!

"בַּת עֲמִי לֹא תִחַשֶׁה וְלֹא תִשְׁקוּט בְּזַעֲקָה!"

מען דארף זיך פֿאַרשרײַען צום אויבערשטן:

געוואלד! געוואלד! געוואלד!

האב רחמנות!!

עס ווערן געפאנגען גאלדענע נפשות, גאלדענע נפשות ווערן געפאנגען אין שאול תחתיות רח"ל!

מב. על' הקדמת הזוהר דף ה' ע"א.

מג. ישע' ה, יד.

עס האט דערציילט פאראיארא א משגיח פון א ישיבה פון חוץ לארץ וואס האט זיך משתתף געווען אין א יום תפילה פון שובבי"ם. אינמיטן דער יום תפילה קומט צו צו אים אן איידעלער אינגל און ער זאגט אים, זיין חבר האט אים אפאר טעג צוריק געוויזן א ביכל וואס רחמנא לצלן צו וואו ער איז אנגעקומען, ער האט זיך נעבעך גאר שטארק פארפאטשקעט אין א פאָר טעג רחמנא לצלן! אזוי אפען איז דער שאול רח"ל.

און דער כלי המשחית רח"ל, השם ירחם, דאס איז ערגער פון דעם דור המבול בלי שום ספק כלל! ^[מה]

אט דאס דארף מען היינט - "תנו עוז לאלקים!" זיך שטארקן! ^[מה] זיך שטארקן אויף דעם, מתפלל זיין פאר דעם, און טוהן וואס מען קען,

מד. עיין בספר אוסף אמרים (קדושה וטהרה, מאמר י"א) וז"ל מורינו שליט"א: היה אזלי עסקן חשוב העוסק ולוחם בענין האינטרנט בכמה מיני תחבולות איך לנעול אותו יותר ולסוגרו באופן היותר מועיל, וסיפר לי כי המצב מר... המצב מר... כמה כלי זה צד נפשות רחמנא לצלן רחמנא לצלן אשר לא היה לעולמים... לעולמים. ומובא בזוהר הקדוש כי יש קליפה נוראה רחמנא לצלן, וכשחם ושלום חוטאים בזה נותנים כח לזו הקליפה לעופף מתחילת העולם ועד סופו. והיה קשה לי למי איכפת שהיא עפה, שתעוף לה... וכהיום בכלי זה הדברים מובנים, ה' ישמרנו. הרי יכול אדם לראות את העבירות הכי גרועות וחמורות הנעשים בסוף העולם ר ח מ נ א ל י צ ל ... רחמנא לצלן... זה הרי "כציפרים האחוזות בפח כהם יוקשים בני האדם", בשביל מה צדים ציפור - כדי לשחטה לצלותה ולאכלה! ומחליפים בזה את העולם הזה ואת העולם הבא.

וחובה עלינו לשוחח בצורה עדינה עם הבנים בשמירת העינים, ולהתרחק מן הכלי משחית, ולהשתתף עם כל המלחמות שנלחמים בזה, להכניס חיות ונעימות בעבודה הזאת, ולהכניס בדעתם כי השומר את עיניו מעלה נחת רוח לה' יתברך באופן כה נעלה ממש ריח ניחוח לה', והלא אמרו בגמרא על הפסוק "הדודאים נתנו ריח" - אלו בחורי ישראל שלא טעמו טעם חטא. וכל רגע שאדם נזהר ואינו טועם מן החטא מוסיף ריח למעלה, 'לית רעותא טבא דאתאבד', כל שכן כאשר מסיחים דעת ועומדים בנסיון, כל שכן בנסיון גדול...

מה. עי' ליקוטי הלכות הל' ברכת המזון ה"ד, אות י"א, וזה לשונו המתוק: "השית' מתפאר מאד בהעזות והעקשנות של איש הישראלי שמפילין אותו בכל פעם

בצניעות ובקדושה, אריינשיינען יראת שמים אין די קינדער, אמונה מיט קדושה, און מתפלל זיין אסאך "עשה למען שמך, עשה למען תורתך עשה למען ישראל עם קדשך!"

זוי א סאלדאט אויפן פראנט

עס שטייט אין ישעיה [מ"ב]: "הוּי הָאֲמָרִים לְרַע טוֹב וְלְטוֹב רַע שְׁמַיִם הַשָּׁמַיִם לְאֹר וְאֹר לְחַשְׁךְ שְׁמַיִם מֵר לְמָתוֹק וּמָתוֹק לְמָר". אזא חילוף איז דא. עס איז דאך אזא ביטערע צער פאר דער נשמה הקדושה און פארן 'חלק ה' עמו' אז מען איז מתיר דעם קשר און מען פאלט אריין אין שאול תחתיות, דער אויבערשטער זאל רחמנות האבן!

מען דארף אבער וויסן, אז דאס אליין וואס מען ווייסט "אלקיני שונא זימה" [מ"ב] דאס איז א געוואלדיגער תיקון! [מ"ב] עס איז א געוואלדיגער תיקון אז מען ווייסט אז טומאה איז מות, טומאה איז רע, טומאה איז חושך

הוא מתחזק בכל עת והוא עקשן גדול ואינו מניח להפיל עצמו בשום אופן. וזה עיקר התפארותו יתברך בבחינת **תנו עוז לאלקים על ישראל גאותו**. 'עוז' זה בחינת עזות ועקשנות של ישראל שהם עזים וחזקים בעבודתן שעל ידי זה עיקר קבלת התורה שהוא כלל ההתפארות, כמו שאמרו רז"ל, מפני מה נתנה תורה לישראל? מפני שהן עזין! (ביצה כה) על ידי זה 'על ישראל גאותו'. דהיינו גאות והתפארות. כי זה עיקר התפארותו יתברך. וכמו שכתוב, 'כי תפארת עוזמו אתה', כי עיקר ההתפארות הוא העזות והעקשנות. ועל ידי זה העקשנות בעצמו שהוא עיקר התפארותו יתברך. על ידי זה זוכה באמת לנצח המלחמה".

מו. ה, כ.

מו. ע"פ גמ' סנהדרין קו ע"א.

מח. עיין בספר אוסף אמרים (קדושה וטהרה מאמר י') וז"ל מוריני שליט"א: ולשמירת הברית אי אפשר לזכות רק על ידי תמימות. 'תמימות' פירושה בלי חשבונות, 'אלקיני שונא זמה', ועלי להתרחק ממנה כמטחוי קשת! וזו היתה ההדרכה של הקב"ה לאבינו הראשון אברהם: **"התהלך לפני והיה תמים ואתנה בריתי ביני וביניך"** (בראשית י"ז, א', עיין רש"י שם). תמימות היא לילך עם השם יתברך בכל המצבים, גם בירידה וגם בעליה – תמיד הוא עם השם יתברך, ועל ידי זה זוכים להתקדש ולהטהר.

ואפילה, מען פארקויפט נצחיות פאר כליון ואבדון רח"ל; און קדושה איז חיים, קדושה איז טוב, קדושה איז אור, קדושה איז נצחיות! אט די שטארקע ידיעה אליין דאס איז א 'תיקון נפש איש הישראלי'!

און דאס דארף מען שטארק וויסן, מען דארף זיך באנייען אין דעם 'תמיד'. ווייל "יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום"^[ט], דארף א מענטש אויך זיך מתגבר זיין 'בכל יום' אין דעם ענין פון קדושה. אבער דאס עצם וויסן איז א תיקון, ווייל אונזער מח איז מעורב 'טוב ברע' מיטן "להט התרבוּת המַתְהַפֵּקת", און אז דער אויבערשטער העלפט אז מען ווייסט פון משה מסיני 'וואס איז טוב און וואס איז רע', וואס איז חיים און וואס איז מות, דאס איז א תיקון נפלא פון א מענטש!^[ז]

אוודאי, א סאלדאט וואס ער שטייט צווישן צוויי פראנטן, איין צד אנטקעגן דעם צווייטן צד, און אמאל שיסט ער אויף דעם צד, און אמאל אויף זיין צד, איז ער דאך אינגאנצן א משוגע'נער, ער דארף דאך ערשט וויסן אַוואו מען האלט אין דער וועלט!

ערשט נאך דעם ווערט מען נקלע אין נסיונות פון וואס עס ווערט א סילוק הדעת און עס ווערט התגברות התאוות און מען שטייט אין א נסיון.

איין עצה איז דא: א מענטש דארף האבן אלע גוטע מידות, און אלע שלעכטע מידות. אז עס פעלט פאר א מענטש א מידה, צו עס איז א גוטע מידה צו א שלעכטע מידה, פעלט אים אין אנושיות, דו דארפסט נאר וויסן אַוואו עס צו ניצן.

מט. קידושין ל' ע"ב.

ג. עיין בספר אוסף מכתבים (חלק ב' מכתב קי"ט) וז"ל מוריניו שליט"א: ועל אשר שחת לפני את מרת נפשך, אני רואה בזה סימן יפה לך שאינך מאלו שצוח הנביא "הוי האמרים לרע טוב ולטוב רע שמים חשך לאור ואור לחשך שמים מר למתוק ומתוק למר" (ישעי' ה, כ), אלא אתה מבחין היטב בין הטוב לרע, ואמנם עומד אתה סמוך לכל המיני רפואות ולא חסר אלא להתנער מהמניעות ומהדמיונות, מהקליפות הקודמות לפרי, ואז יתגלה הפרי - ואין הפרי מתגלה אלא לאחר שבירת הקליפה.

(לענייננו): די מידת האכזריות דארף מען נוצן אויף זיך אין קדושה; בשעת מען האט א נסיון - נישט טראכטן קיין איין זאך ווייל עס איז נישט דא קיין מוחין, נאר זיין אָן אכזר אויף זיך אָן א פארוואס! אָן א פארוואס! אט דער אכזריות דאס איז אכזריות דקדושה. אזוי ווי "וְרַחֲמֵי רַשָׁעִים אֶכְזְרִי"^[1] - דער גרעסטער רחמנות זייערע איז אכזריות, איז אכזריות אויף זיך בשעת מען דארף זיין אָן אכזר צו זיך פארמאכן די אויגן וואו מען דארף צו מסיח דעת זיין פון א מחשבה און וויסן און זיך דערמאנען אז דער אויבערשטער וויל נישט אז איך זאל עס טראכטן - 'ומכל שכן' פון דעם פגם הידוע^[2], אט דער אכזריות דאס איז דער גרעסטער רחמנות אויף זיך אויף 'דער' וועלט און אויף 'יענער' וועלט און ביי 'תחיית המתים' און אויף 'עולם הבא' און אויף דעם 'אלף השביעי', עס איז אָן אייביגער תיקון וואס ווערט!

נאכ'ן ביישטיין א נסיון ווערט נתגלה א געוואלדיגער אור וואס מיט דעם אור וועט דער מענטש זוכה זיין 'לחזות בנועם ה'" לעולמי עד ולנצח נצחים!

עס שטייט פון רבי צדוק מלובלין^[3], אז די בני יוסף זענען געווען אכזריים בטבעם [ער איז דאס מסביר על-פי קבלה]. אבער זיי האבן

נא. משלי יב, י.

נב. העצה הלזו מוזכר כמה פעמים בספרי ובכתבי מורינו שליט"א. וזה לשונו בספר "אוסף אמרים" (קדושה וטהרה מאמר י'): והדרך הנכונה היא, שבאותו רגע שחלפה מחשבה זרה במוחו, ישתדל להעבירה ולסלקה ממחשבתו, על כל פנים לא להמשיכה יותר, אלא מיד יקבל על עצמו: הבה ואמליך בזה את הקב"ה! הרי הקב"ה אינו רוצה שיהרהרו בה, ולא עוד, אלא שקבע אותה ב'לאו' מפורש בתורתו הקדושה: "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם" (במדבר ט"ו, ל"ט. וכדרשת חז"ל ברכות): הקב"ה אינו רוצה שיחשבו בה! ואני הרי רוצה לשמוע בקולו! וגם יעלה אז בדעתו שלעתיד לבא יתקבצו כל ה'סוד מרע' ו'עשה טוב' שזכה להם בזה העולם והם יגינו עליו ויצילו אותו מכל מיני גיהנום קשים ומרים. ועבודתו בשמירת הברית תגן עליו יותר מכל.

נג. על דובר צדק פר' וישב, אות ב'.

גענוצט דאס אכזריות אויף 'זיך', און זיי זענען געווען ריין אפילו במחשבה, זיי זענען געווען רוצחים אויף זיך אין דעם ענין פון קדושה, זיי זענען געווען אפגעהיטן 'במחשבה דיבור ומעשה' און גענוצט דעם גרעסטן אכזריות אויף זיך. זענען זיי געווען צדיקים יסודי עולם. ערשט נאך דעם וואס עס איז געקומען די זמן וואס די עשרת השבטים זענען קאליע געווארן, איז געווארן "חָרַב אִישׁ בְּרֵעֵהוּ". דערפאר שטייט^[1], "בשכם שכיחי רוצחים". שכם איז אפרים, (כמו שכתוב): "וְאֵת עֶצְמוֹת יוֹסֵף אֲשֶׁר הֶעֱלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם קָבְרוּ בְּשֶׁכֶם"^[2]. עס איז אויך דא א פסוק^[3]: "דָּרַךְ יִרְצָחוּ שְׂכָמָה". און "בגלעד שכיחי רוצחים"^[4] - דאס איז מנשה, "וּלְמַכִּיר נָתַתִּי אֶת הַגְּלָעַד"^[5]. בשעת זיי האבן נישט גענוצט די רציחה אויף זיך 'לטובה ולנחציות', זענען זיי געווען רוצחים ממש, "חרב איש ברעהו".

פאררעכטן דעם עבר דורכ'ן עתיד

דאס איז א בפירוש'ע גמרא אין מסכת תמיד דף ל"ב: אלכסנדר מוקדון האט געפרעגט די חכמי ישראל: "מה יעביד איניש ויהיה" - וואס זאל א מענטש טוהן ער זאל לעבן? האבן זיי אים געענטפערט: "מית את עצמו" - ער זאל זיך הרגענען!

- איר הערט א שאלה מיט א תשובה? ער פרעגט זיי, "מה יעביד איניש ויהיה?" - וואס זאל א מענטש טוהן אז ער זאל לעבן? זאגן זיי, ער זאל זיך הרגענען... איז רש"י הקדוש זאגט, "ישפיל את עצמו". אבער די ראשונים זאגן, "מית תאוותו", אט דאס איז 'מית את עצמו'. בשעת

נד. מכות ט' ע"ב.

נה. יהושע כד, לב.

נו. הושע ו, ט.

נז. שם מכות.

נח. דברים ג, טו.

מען שטייט ביי א נסיון איז ממש אזוי ווי מען הרג'עט זיך! אז מען הרג'עט זיך 'שלא לעבוד עבודה זרה' וואס דאס איז דאך 'סתם מיתה', איז דאס נאכער דער גרעסטער חיים, דאס איז חיים נצחיים, דאס איז עולם הבא, דאס איז תחיית המתים, וואס דאס וועט ביישטיין דעם מענטשן 'לעולמי עד ולנצח נצחים'!^[ט]

א מענטש דארף וויסן, (עס איז) א וועלט מיט נסיונות. אבער א מענטש דארף וויסן אז ווען ער האט א נסיון איז עס אן עת רצון, אן עת רצון! דער אויבערשטער ווייסט וויפיל גיהנום עס קומט פאר א מענטשן רח"ל פאר די וואס זענען נכשל געווארן, דערפאר שטעלט ער אים א נסיון רחמנות צו האבן אויף אים (און ער בעט אים:) 'זיי זיך מתאכזר אויף דעם, דו גייסט דאך ארויס פון גיהנום'!^[ט]

נט. עיין בספר אוסף מכתבים (חלק ב' מכתב קי"ט) וז"ל מורינו שליט"א: הזהמה נדבקה בנו הרבה, והיא הדוקה מאד, והתיקון, על ידי קיום כל התורה העשין והלאוין. אמנם הזהמה בדבר זה הוא חזק מדי ועיקרי ויסודי לכולם, ואין עצה לזה כי אם במסירת נפש ממש. וצריכים להניח כל המלחמה על זה, ועי"ז הכל מתתקן להפליא. וכשעוברות שנות הנעורים בנצחון הזה, מרגישים חיות כל הימים בעוה"ז ובעולם הבא. וצריכים לעשות חגיגות ושמחה על נצחון בדבר זה כשמחת נצחון על שונא ואויב מר, שכל מחיר שבעולם משתלם ע"ז.

וע"ז אמרו חז"ל "הרוצה שיחיה ימית את עצמו", והחשבון הזה הוא רק לעת מעשה, אבל לאחר זמן רואים שהמרירות של הכנעת היצר היה מתוק עד מאד, כי "דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום".

ס. עי' ליקוטי הלכות ה"ל תפילין ה"ד, אות ד': "ההתרחקות הוא תכלית ההתקרבות. כי באמת לאמיתו אין שום דבר שיעמוד בפני התשובה, ואף על פי שכתוב 'כל באיה לא ישובו' וכו', ואיתא בזוהר שאין מועיל תשובה על פגם טפי המח, אף על פי כן באמת לאמיתו מועיל תשובה וכמובא בכל ספרי מוסר, וכמו ששמעתי מפי רביז"ל בפירוש, רק מחמת שפגם כל כך, על כן הוא צריך להתנסות ולהצטרף ולעמוד בנסיון הזה של התרחקות הזאת, דהיינו שירחיקו אותו כל כך בכל מיני התרחקות, דהיינו שכותבין עליו שאין מועיל תשובה וכו'. וכשהוא פתי וסכל ואינו מרחם על עצמו שלא לאבד את עולמו ח"ו, אזי מוצא פטור לעצמו להתרחק מן התשובה מאחר שכבר נכתב עליו שאין מועיל לו תשובה ח"ו, אבל מי שחושב באמת על התכלית שלו ויש לו רחמנות על עצמו, אזי אף על פי שרואה כל מיני התרחקות שבעולם ואף על פי שכתוב

דער עתיד פאררעכט דעם עבר, מיט יעדעס 'פֿאַרמאַך די אויגן' ווי מען דארף!^[א]

ביי יעדער מחשבה זרה וואס קומט אויף א מענטשן - עס קען נישט זיין עס זאל נישט קומען קיין מחשבות זרות, אבער מען דארף זיין א זריז. און אפילו איך בין נישט געווען קיין זריז, מען האט אליין ממשיך געווען דער מחשבה, אבער ווי נאר מען דערמאנט זיך אז מען איז נישט גוט פארגאנגען זאל מען זיך אפשטעלן טראכטן: 'דער בורא עולם וויל נישט אז איך זאל טראכטן דער מחשבה, לאמיר אים ממליך זיין דורך נישט טראכטן פון דעם!'^[ב] - מיט דעם פאררעכט מען א פריערדיגן נסיון!

יעדער נסיון פאררעכט א פריערדיגן נסיון!

עלוי שאין מועיל לו תשובה אף על פי כן אין מסתכל על זה כלל, אדרבא, יש לו רחמנות יותר על עצמו, כי אף על פי כן מה יהא בסופו ומה יעשה ליום פקודה?! ומי שאינו רוצה להטעות את עצמו שלא לאבד את עולמו ח"ו, כל מה שמוצא ורואה שמרחקין אותו יותר, הוא מרחם על עצמו יותר וצועק אל ה' יותר ויותר מעומקא דלבא, עד ישקיף וירא ה' משמים. כי באמת השם יתברך חפץ חסד הוא, ואין שום דבר שיעמוד בפני התשובה וכמו שמצינו כבר בכמה וכמה רשעים גדולים שפגמו בטפי המח וכפרו בעיקר ואף על פי כן נתקבלו בתשובה. ואזי כשזוכה לעמוד בנסיון הזה ושב בתשובה שלימה אף על פי שנדמה לו שמרחיקין אותו כנ"ל, אזי השם יתברך מרחם עליו ונתקרב על ידי זה דייקא, על ידי שעמוד בנסיון הזה של התרחקות כנ"ל והבן".

סא. עי' שיחות הר"ן אות ע"א: "וכבר מבואר בספרים הנדפסים כבר (עי' ליקו"מ סי' כ"ז, ח') שעיקר התשובה הוא לבל יעשה עוד מכאן ולהבא. והוא מוכרח לעבור באלו המקומות והענינים שהיה בתחילה ולהתנסות שם. וכשמרחם על עצמו עכשיו ואינו עושה עוד מה שעשה מקודם ומשבר תאותו, זהו עיקר התשובה".

סב. עי' לקוטי עצות ערך מחשבות והרהורים, אות ו': "כשנזהר ממחשבות רעות וחושב מחשבות טובות בלבו איך לעבוד את השם יתברך, בזה נעשה לבו בבחינת 'צור לבבי' ובבחינת 'ולבי חלל בקרבי', וזוכה לעשות פעולות ומדות טובות ולקבל עליו על מלכות שמים שלימה, וזוכה לתפילה ולתשובה שלימה. ונעשה על ידי זה יחודא עלאה ויחודא תתאה וזוכה להתגלות אורייתא דעתיקא סתימאה. ונתבטל מלכות הרשעה ונתעלה ונתגדל מלכות דקדושה, ועל ידי זה נמשך לישראל חיות גדול ושפע ועשירות גדול וברכה עד בלי די". (ע"פ ליקו"מ סי' מ"ט)

און אמאל ברענט אזוי שטארק דער יצר הרע, אז 'מוחלין לו על כל עוונותיו' (כשמתגבר עליו)!

מען זוכט תיקונים מסוף העולם, אוודאי דארף מען גלויבן אין די תיקונים וואס איז מקובל ביי אידן, עס איז קודש קדשים. אבער דער בעסטער תיקון איז 'תשובת המשקל', דער עתיד פאררעכט דעם עבר. די גמרא זאגט אין קידושין^[סג]: "ישב אדם ולא עבר עבירה נחשב לו כאילו עשה מצוה, והוא שבא דבר עבירה לידו".

אויף וועמען שטייט דער וועלט?

היינט איז א וועלט וואס דער לופט איז פול פאר'סמ'ט, דער לופט איז אזוי פאר'סמ'ט, עס איז תמיד 'בא לו דבר עבירה' רח"ל!

אז מען קען האלטן אין איין ממליך זיין דעם אויבערשטן, איז דאס א געוואלדיגער נחת רוח וואס איז "תנו עוז לאלקים"!

אויף וועמען שטייט דער וועלט? אויף דאס ביסל איידלקייט וואס איז דא ביי אידן!

"אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי"^[סד] דאס גייט אויף דער תורה און אויף קדושה. דער זוהר זאגט^[סה] אויף דעם: "מפאן אוליפנא, כל מאן דנטיר האי ברית דעלמא אתקנים עליה, אקרי צדיק!" - דער עולם איז קיים אויף די וואס זענען אפגעהיטן! און מיט יעדע נקודה - אויף יעדע נקודה'לע - ווי א איד קוקט אויס, אבער אויף די חלקי הטוב וואס ער האט שטייט אויף דעם דער וועלט! "אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי".

סג. דף לט ע"ב.

סד. ירמיה לג, כה.

סה. פר' נח דף נט ע"ב.

דער אויבערשטער האט 'כורת ברית' געווען מיט די אידן כמה פעמים, ביי יציאת מצרים, פאר קבלת התורה, ביי "הנה דם הברית"^[10], און בערבות מואב, און ביי הר גריזים ועיבל - ער האט כורת ברית געווען א קשר עולמי! ווייל למעשה, דער קשר איז גאר לאנג, דער אויבערשטער האט שוין אנגעהויבן מקשר זיין דעם קשר מיט די אבות הקדושים. עס ווערט געבראכט^[11]: "אין קורין אבות אלא לשלשה". ווייל דער ברית וואס דער אויבערשטער האט געמאכט מיט אברהם און מיט יצחק און מיט יעקב א 'ברית עולם' - זיי מיט 'כל זרע יעקב', מיט דעם האבן זיי געמאכט א קשר מיט יעדן איד באזונדער אז יעדער איד חוץ וואס ער האט זיין קשר מיט השם יתברך האט ער דעם קשר וואס אברהם יצחק יעקב האבן אים מקשר געווען צו השי"ת 'בברית עולם'!

ממילא, אפילו א מענטש איז קאליע געווארן וויפיל ער איז קאליע געווארן, אבער אז ער זאל אנהויבן צו וועלן זיך ראטעווען און צו טוהן וויפיל ער קען, וויפיל ער קען, א משהו, דערוועקט זיך איבער א נייעס דעם קשר פון 'אברהם יצחק ויעקב', 'נחלת אבות', 'נחלת יעקב'^[12].

סו. שמות כד, ח.

סז. מס' שמחות פ"א, י"ד.

סח. על' ישמח ישראל פר' תצוה: "הספרים הקדושים מכנים למידת יסוד בשם התקשרות שנעשה בזה מקושר להקב"ה, וכמאחז"ל (ויק"ר כ"ד, ו') כ"מ שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה, ובהיפוך ח"ו נפסק מהקדושה, וזה ה' ענין עמלק שרצה להפריד חבל יעקב חבל נחלתו, וכנ"ל, שאמר להם שאין לכם עוד תקנה ח"ו שפגמו בברית, אבל לא כן הוא כדבריו. וכמאמר הרבי הק' מלובלין ז"ל על מאה"כ (במדבר ט"ו, ל"ח) ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, לשון התרת קשר, היינו שלא יתיר עצמו מהקשר שמקושר להשי"ת, ע"י הלב והעינים שסרים מאחרי ד', וידמה בדעתו ח"ו שכבר אבדה תקותו כטענת עמלק ימ"ש. וז"ש (דברים כ"ה, י"ט) לא תשכ"ח, היינו ת"ש כ"ח, שיתחזק בד' שיוכל להושיע לו, ויזכור כי עוד יש בקרבנו חלק אלקי ממעל השוכן בקרבנו". גם על' ליקוטי הלכות ה' ברכת הריח ה"ד, אות מ"ו: "וזהו בחינת 'חבל נחלתכם'. 'חבל' דייקא ... והוא ממש כמו שמשלשלין אחד על ידי חבל לתוך עמקי מצולות ים ותהומות תחתיות כדי שיחפש ויבקש שם אוצרות יקרות ואבנים טובות ונפלאות מאד, וכל זמן שהוא מקושר בהחבל לא יהיה נאבד לעולם.

דער באדייט פון "הרוצה בתשובה"

מען זאגט דאך א ברכה: "הרוצה בתשובה". מען דארף וויסן, דאס וואס דער אויבערשטער איז א "רוצה בתשובה", דער רצון פון אויבערשטן איז אז אידן זאלן תשובה טוהן, דאס גייט אויף כל אחד ואחד מישראל! אפילו 'הגרוע שבגרועים' איז דער אויבערשטער "רוצה בתשובתו"^[ט]!

דער הייליגער רבי האט אויסגעלערנט, אפילו א מענטש איז גאר גאר ווייט, זאל ער אנהויבן צו טוהן איין טוב, און נאכער נאך א טוב, און נאך א טוב^[ט], אפילו ער שפירט אז ער איז אין שאול תחתיות, ער דארף טוהן נאך א טוב, נאך א קרעכטן צום אויבערשטן, נאך א מצוה, נאך א 'בישטיין א נסיון'! איי, דער יצר הרע זאגט אים 'דו ביסט דאך אין די 'שיני הס"מ'? נישט קוקן אויף דעם! נישט קוקן אויף דעם! א מענטש דארף טוהן וואס ער קען אַוואו ער איז!

כמו כן הוא ממש, שכל זמן שמתקשרין עצמו לצדיקי אמת, ומתגעגעין אחריהם ומחפשין אותם על ידי זה מקשרין עצמן לחבל דקדושה. ואזי בכל מקום שיווד לשם יעלה אותו הצדיק משם על ידי החבל דקדושה שמקושר בו. ולא די שיעלה אותו משם אך גם הירידה והנפילה תהיה תכלית העליה, כי על ידי נפילתו וירידתו למקומות כאלה יעלה משם ניצוצות קדושות ויקרות הרבה שלא היה אפשר להעלותם על ידי שום צדיק כי אם על ידו דייקא וכנ"ל.

סט. עי' ליקוטי מוהר"ן סי' י' (ע"פ ליקוטי עצות): "עיקר גדולתו של הקדוש ברוך הוא שגם הרחוקים ממנו יתברך מאד מאד גם המה יתקרבו לעבודתו, ובזה נתייקר ונתעלה שמו יתברך למעלה ולמטה. על כן אין לאדם לייאש עצמו מלהתקרב לעבודת ה', מחמת שנתרחק מאד מהשם יתברך על ידי חטאיו המרובים, אף שהרבה לעשות הרע, חס ושלום. כי אדרבא, ממנו דייקא יתעלה וישתבח ויתגדל כבודו יתברך ביותר כנ"ל."

ע. עי' חיי מוהר"ן, אות תמ"ז: "עוד שמעתי מהאיש הנ"ל. שפעם אחת דיבר רבי גרשון מטיראוויצע עם רביז"ל וקבל לפניו מאד על אשר צר לו בעבודת השם. ענה רביז"ל ואמר: אתה עשה טוב ועסוק בעבודתו באמת וכשתעסוק ותתמיד בעבודתו יתברך אזי הטוב ישאר והרע ממילא יתבטל (דוא טוא אין יודישקייט, גיטס וועט בלייבן און שלעכטן וועט ממילא אראפ פאלן)".

דער רבי האט מגלה געווען דעם "אזמרה לאלקי בעודי"^[טפ]; אז א מענטש שטעלט זיך דאווענען, קומען די עוונות וחטאים (ומבלבלין אותו וכו'), דעריבער דארף ער וויסן אז ער האט דאך עפעס א טוב, און אפילו ער שפירט נישט אז ער האט ערשט א טוב, דארף ער זיך דערמאנען אז ער האט אמאל געהאט א טוב, מען זאל זיך מקשר זיין צום טוב, און דער טוב דאווענט!

קיין איין חטא ועון האט נישט קיין רשות צו שטערן דעם מענטשן צו דאווענען פאר השי"ת!

ווייל אז ער דאווענט, דאווענט ער מיטן "ועוד מעט ואין רשע"! מיט דער בחינה דאווענט ער! קיין איין עון קען עס נישט שטערן!

דער רבי האט געגעבן חיזוק מצד דעם וואס ער האט געוואוסט די גרויסקייט פון נצח ישראל, דערפאר האט ער אריינגעגעבן חיזוק אין אלע אידן 'ובהגרוע שבגרועים שאין גרוע אחריו' אז מען זאל ממליך זיין דעם אויבערשטן 'במקום שהוא', ביז דער אויבערשטער וועט העלפן אז ער וועט ארויסקומען אינגאנצן!

עא. ליקוטי מוהר"ן סי' רפ"ב, וז"ל (ע"פ ספה"ק ליקוטי עצות): "כשמתחיל האדם להסתכל על עצמו ורואה שרחוק מטוב והוא מלא עוונות, אזי יכול ליפול על ידי זה ולא יוכל להתפלל כלל, על כן הוא מחויב לחפש ולבקש ולמצוא בעצמו איזה טוב. **כי איך אפשר שלא עשה מימיו איזה מצוה או דבר טוב?!** ואף כשמתחיל להסתכל באותו טוב שעשה, הוא רואה, שהטוב בעצמו הוא מלא פצעים ואין בו מתום, כי הטוב מעורב בפניות ובפסולת הרבה, **אף על פי כן, איך אפשר שלא יהיה בהמעט טוב איזה נקודה טובה?!** וכן צריך לחפש ולבקש עד שימצא בעצמו עוד איזה דבר טוב, ואף שגם זה הטוב מעורב גם כן בפסולת הרבה, עם כל זה, על כל פנים יש בו איזה נקודה טובה. וכן יחפש ויבקש עוד עד שימצא בעצמו עוד איזה נקודות טובות, **ועל ידי זה שמוצא בעצמו איזה זכות וטוב, על ידי זה יוצא באמת מכף חובה לכף זכות ויוכל לשוב בתשובה.** ועל ידי זה יוכל להחיות את עצמו ולחזק את עצמו ולשמח את עצמו איך שהוא, **ואז יוכל להתפלל ולזמר ולהודות לשם,** וכו', ועיי"ש בפנים בליקו"מ איך שמרומז סוד זה בפסוק 'אזמרה לאלקי בעודי'.

תשובה פון א גוי

איך האב אמאל געזאגט, איך האב אמאל געלערנט 'יונה' אין תנ"ך. יונה איז דאך געווען א כובש נבואתו - "הכובש נבואתו חייב מיתה". ער איז געווען א מורא'דיגער מענטש, ער איז געווען א סוד פון משיח בן יוסף^[ע]. "עַד פֿי יְבֹא שִׁילֵה"^[ע]; יב"א מאכט, 'יונה ב'ן א'מיתי. מען זעהט ווי גרויס ער איז געווען אז בשעת ער איז געווען במעי הדג האט ער מתפלל געווען און ער האט צוגעזאגט א נדר פארן אויבערשטן. וואס איז געווען דער נדר? אז ער נעמט זיך אונטער ארויסצונעמען דעם לויטן פון ים!^[ע] קען מען זאגן אזא זאך? דאס איז דאך א סוד עולם, א סוד וואס מען וועט דאס וויסן לעתיד וואספארא סוד דאס איז! א מענטש קען זיך פאַרנעמען ער וועט דאס צוזאגן דעם אויבערשטן?! דערפאר, ווען דער אויבערשטער האט געהערט די הבטחה - אָה, האט ער אים געראטעוועט! משונה'דיג גרויס!

איז פארוואס איז ער געווען א כובש נבואתו? זאגט רש"י - [דאס איז ביי צדיקים וואס דער יצר הרע איז זיך מתלבש במצוות^[ע]] אז ער האט געוואוסט אז גוים זענען קרובי תשובה, און וויבאלד גוים זענען קרובי תשובה וועט ווערן א קטרוג. ווייל ער וועט גיין זאגן דארטן בשם ה', וועט ווערן א טומל דארטן און מען וועט תשובה טוהן, וועט ווערן א קטרוג אויף די אידן אז די גוים טוהען תשובה און אידן טוהען נישט קיין תשובה.

לכאורה דארף מען פארשטיין, גוים זענען דען קרובי תשובה און אידן 'עמך ונחלתך' - נישט? אז איך בין געקומען ביים סוף יונה איז מיר דאס פארענטפערט געווארן. עס שטייט: "וַיִּשְׁבוּ אִישׁ מִדְרָכּוֹ הַרְעָה וּמִן

עב. על שער הגלגלים הקדמה ל"ב.

עג. בראשית מט, י.

עד. על תנחומא ויקרא פרק ח'.

עה. על ליקוטי מוהר"ן סי' ע"ב.

הַתְּמָס אֲשֶׁר בְּכַפֵּיהֶם". זאגט דער ירושלמי^[15]: 'אשר בכפיהם - ולא אשר בכליהם'. די לעצטע גניבות האבן זיי אפגעגעבן, אבער וואס עס איז שוין געווען האט מען שוין אויסגעגעבן, דאס האבן זיי נישט צוריקגעגעבן. דערפאר, א גוי איז נישט קיין אמת'ער מענטש, ער איז נישט קיין אמת'ער מענטש, ער טוהט תשובה, ער טראכט נישט אריין, ער גיבט נאר אפ זיינע גניבות וואס ליגט נאך ערשט אין קעשענע. א איד מאכט א חשבון הנפש - 'וואס וועט זיין? ווי קען איך אפגעבן די אלע גניבות וואס איך האב אויסגעגעבן, ווי קען איך עס אפגעבן?' ער טוהט נישט קיין תשובה און גנב'עט ווייטער...

אט דאס איז דער לימוד פון רבי'ן - טוה וואס דו קענסט, און בענק און האף און זיי מתפלל אז דער אויבערשטער זאל דיר העלפן אז דו זאלסט קענען אינגאנצן ארויסגיין! - איי דו קענסט נישט? דו ווייסט נישט ווי אזוי? אבער לאז נישט אפ דעם אויבערשטן! דאווען, לערן, בענק און האף! אז דו וועסט טוהן וואס דו וועסט קענען מיט דיין גאנצער כח וועט דיר דער אויבערשטער העלפן!

קום, איך גיי דיר אנטקעגן!

עס איז א מפורש'ער פסיקתא רבתי סימן מ"ד. עס שטייט, 'משל למלך' וואס זיין זוהן איז געווען פון אים ווייט 'מאה יום'. 'אמרו לו אוהביו' - די ידידים פון דעם בן מלך האבן אים געזאגט, 'קער זיך אום צו דיין טאטן, דו ביסט אזוי ווייט פון דיין טאטן, קער זיך אום צו דיין טאטן'. האט ער זיי געזאגט, 'איך קען נישט גיין אזויפיל, איך האב נישט קיין כח צו גיין אזויפיל', 'מאה יום'. האט דער קייסער אים געשיקט זאגן, "לך כפי כוחך" און איך וועל גיין אנטקעגן דיר!"

פירט ער אויס, דאס איז פשט, "שובו אלי ואשובה אליכם"^[16]. וואס איז פשט פון "ואשובה אליכם", דער אויבערשטער דארף תשובה טוהן?

עו. ירושלמי תענית פ"ב, ה"א.

עו. מלאכי ג, ז.

נאר אז דער אויבערשטער העלפט ארויס א מענטשן ער זאל תשובה טוהן אויף די זאכן וואס ער קען נישט תשובה טוהן, דאס איז "ואשובה אליכם"! אבער ווען? בשעת א מענטש טוהט וואס ער קען, און ער ווייסט אז ער איז ווייט, ער ווייסט אז ער איז פארזינדיגט, און ער וויל ארויסקריכן, און ער שרייט און ער בענקט און ער האפט און ער טוהט וואס ער קען, נאך א 'סור מרע', נאך א 'סור מרע', נאך 'עשה טוב', דעמאלט העלפט אים דער אויבערשטער! אויף די מענטשן גייט "ואשובה אליכם" אז דער אויבערשטער וועט אים העלפן אינגאנצן!

וואס מיינט "וְלִרְשָׁעִים אָמַר אֱלֹקִים מַה לָּךְ לְסַפֵּר חֻקֶי?"

ווייטער איז טאקע דא אַן עצה, ברוך השם, עס איז דאך מן השמים וואס עס דרוקט זיך אזויפיל ספרים וואס דאס אליין איז דאך א תביעה מלמעלה אז מען זאל עוסק זיין בתורה. דער זעלבער פסוק "אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי" גייט אויף לימוד התורה, און אויף קדושה. אט די צוויי זאכן האלטן אונטער דער וועלט!

דאס וואס עס שטייט: "וְלִרְשָׁעִים אָמַר אֱלֹקִים מַה לָּךְ לְסַפֵּר חֻקֶי", דאס גייט, אז א מענטש וויל נישט ארויסגיין פון דער רע, ער וויל ווייטער בלייבן אין 'רע' נאר ער וויל לערנען אויך. אבער טאמער לערנט ער אז דער זכות התורה זאל אים ארויסהעלפן - "מאן דאחיד באורייתא אחיד בקוב"ה", אז בזכות דעם זאל ער אפלאזן אלע זיינע עוונות, בזכות דעם זאל ער מקורב ווערן ווי עס דארף צו זיין, אויף דעם גייט נישט (דער פסוק "ולרשע" וכו')^[ע"ה].

ע"ה. עי' ליקוטי הלכות ה' תרומות ומעשרות ה"ג, אות ב': "אף על פי שכתוב בספרים שמי שהוא רשע הוא מוסיף כח בקליפה ח"ו על ידי מעשיו הטובים כבר יש על זה כמה תירוצים. כי אם היה כן בפשיטות כבר אבדה התקוה של כל בעלי תשובה, כי בודאי אי אפשר שישוב בפעם אחד לה' יתברך. ואם כן מהיכן יתחיל לעשות תשובה? כי הלא בהתחלה עדיין אינו צדיק ואם כן מהיכן יזכה לשוב? ואין להאריך בזה. וגם אם היה חס ושלום כך, כמו שמובא שם בפשיטות **אם כן היו צריכים כל**

אדרבה, עס איז דא א חז"ל^[ט]: 'אדם עבר עבירה - חייב מיתה (וכו)'; אם רגיל ללמוד דף אחד ילמוד שתי דפים' - ער זאל מרבה זיין בתורה 'ויחיה'. פירט אויס דער מדרש, אדרבה, אז מען לערנט אז בזכות דער תורה זאל דער אויבערשטער ראטעווען דעם מענטשן ער זאל געהאלפן ווערן ער זאל מקורב ווערן צום אויבערשטן, איז אדרבה, אויף דעם איז דאך געגעבן געווארן דער תורה, אז מען זאל בענקן צו מקורב ווערן צו השי"ת^[ט].

הרשעים להמיר דתם לגמרי חס ושלום. ואם כן חס ושלום יהיה המומר חשוב יותר מן הרשע שהוא עדיין בכלל ישראל. **ובודאי לא כן הדבר!** כי אדרבא, אפילו פושעי ישראל כל זמן ששם ישראל נקרא עליו כל זמן שיש בו איזה נקודה טובה עדיין ואינו פורק עול לגמרי ועושה לפעמים איזה דבר שבקדושה בודאי הוא יקר מאד בעיני ה' יתברך. ואי אפשר להאריך בזה שלא לצאת חוץ מן הענין. והכלל, כי כל מי שרוצה לחוס על עצמו שלא יאבד את עולמו לגמרי ומתגעגע לשוב לה' יתברך אף על פי שאינו זוכה לשוב כראוי לו, אף על פי כן כל מה שיעשה איזה דבר שבקדושה, **יהיה איך שיהיה, בודאי לא יהיה נאבד דבר אפילו אם לא יזכה לתשובה שלימה באמת,** על כל פנים הדבר שבקדושה שיעשה לא יהיה נאבד כלל חס ושלום, מכל שכן שעל פי הרוב כשיהיה חזק בדעתו וירגיל עצמו מעט מעט בתוך דרכי הקדושה סוף כל סוף יזכה לשוב בתשובה שלימה לה' יתברך כראוי כי אין שום יאוש בעולם כלל, כמבואר אצלנו כמה פעמים".

עט. עי' מדרש רבה קדושים פר' כ"ה, פס' א': "רב הונא אמר אם נכשל אדם בעבירה חייב מיתה בידי שמים. מה יעשה ויחיה? אם היה למוד לקרות דף אחד קורא שני דפים, ואם היה למוד לשנות פרק אחד ישנה שנים, ואם אינו למוד לקרות ולשנות מה יעשה ויחיה? ילך ויעשה פרנס על הצבור וגבאי של צדקה והוא חי!".

פ. עי' ליקוטי הלכות הל' בציעת הפת ה"ה, אות כ"ב: "וכמו ששמעתי מפיו הקדוש ז"ל שאמר: נכספתי מאד להמשיך העולם אל עשיה, דהיינו שיהיה חיוב לכל אחד בכל יום ללמוד כך וכך כפי ערכו וכו'. ושאלתי אותו אז, **הלא יש בני אדם בעלי עבירות רח"ל?!?** השיב בלשון גערה קצת: **אין אתה יודע כח הגדול של התורה!** וכו'. וכוונתו היתה שאפילו מי שנלכד בעבירות חס ושלום, ונדמה לו שאי אפשר לו לצאת משם. אם אף על פי כן היה קובע לו שיעורים קבועים לתורה בכל יום ויום היה כח התורה מתגבר עד שגם הוא היה נתתקן ויוצא מהם סוף כל סוף! (עי' מזה בשיחות הר"ן [אות י"ט] שאחר הסיפורי מעשיות). גם עי' באות קל"ז, סיפור נורא בענין זה.

טוה וואס 'דו' קענסט!

עס איז דא בכלל א כלליות'דיגע עצה. איך בין אמאל דורכגעגאנגען א קלייט, האב איך געעפנט א ספר. איז געווען באשריבן דארט א גדול, ממש פון דעם פריערדיגן דור - גאר א גרויסער גדול, ער איז געווען כמעט אזוי ווי דער "חזון איש". איז געווען באשריבן דער איד. שרייבט ער, ער קען אליין מעיד זיין אויף זיך, אז נישט ביז די צוואנציג, נאר פון די צוואנציג יאר האט ער תמיד געלערנט, תמיד געלערנט, ביים עסן, ביים טרינקען, ביים גיין אין גאס, ביים ווארטן אויף אן אויטא, ביים פארן אין א טעקסי, ער איז איינגעשלאפן מיט תורה, און ווען ער האט זיך אויפגעכאפט אינמיטן נאכט האט ער ווייטער געלערנט, ער איז אויפגעשטאנען מיט תורה - ער האט געהאלטן אין איין לערנען!

וואס איז דער פשט? ווייל וואס ער האט אפגעלערנט האט ער גוט איינגע'חזר'ט און אריינגענומען באופן שטחי דעם גאנצן שטח וואס ער האט אפגעלערנט אין מח, ער האט נישט געטראכט קיין אנדערע זאכן נאר וואס ער האט געלערנט, ער האט געפרעגט, ער האט געענטפערט, ער האט איינגע'חזר'ט. און אפילו א זאך וואס ער האט נישט פארשטאנען האט ער עס מער אריינגענומען אינעם מח און זיך געמאכט סימנים כדי ער זאל עס כאטש געדענקען ביז ווען עס קומען א צייט וואס ער וועט מברר זיין. ביז ער האט נישט געעפנט נאכאמאל דער גמרא האט ער נישט מסיח דעת געווען פון דער גמרא. אלץ וואס ער האט געטוהן איז נאר געווען 'דרך אגב'; אז ער האט געדארפט פרעגן עפעס א זאך, צו אז ער האט געדארפט עפעס טוהן, האט ער זיך אפגעשטעלט, געענדיגט, און צוריק אריין אין תיבת נח!

עס איז א געוואלדיגע סגולה! א מענטש דארף דאך טוהן וואס מען קען, עס נעמט אראפ אלע הרהורים רעים מיט האלב דאגות!^[א] און אז

פא. עיין בספר אוסף מכתבים (חלק ב' מכתב קכ"ד) וז"ל מורינו שליט"א: וסגולת הלימוד התמידי בתורה הק' להנצל ממים הזדונים מזכיר לי משל מהמגיד הגדול ממעזריטש זי"ע, שבעת שהמלך על כסא מלכותו אזי אין כל אחד זוכה שהמלך יופיע

מען טוהט וואס מען קען, אוודאי העלפט דער אויבערשטער אויף ווייטער!

דער אויבערשטער זאל העלפן מען זאל זיך שטארקן מיט דעם גאנצן כח צו וואס מער עומד זיין בטהרה, במחשבה דיבור ומעשה, וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ וְדַבַּק לְבַנּוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וַיַּחַד לְבַנּוּ לְאַהֲבָה וְלִירְאָה אֶת שְׁמוֹךְ! דער אויבערשטער זאל העלפן, בימינו ממש זאל קומען דער גאולה שלימה, הגילוי הנפלא, און מען זאל געהאלפן ווערן בישועות הכלל והפרט, 'ותחזינה עינינו'.

אליו, אמנם בעת שהמלך בגלות אזי נכנס אצל מי שרק נקי אצלו. ואי אפשר לזכות לנקיות המוח ולהנצל ממחשבות הזדונים כי אם על ידי ים התלמוד בהיות דאביי ורבא, שזה בחינת נגינה דקדושה, שעל ידי זה ניצולין מנגינה דסטרא אחרא שהם הקליפות שבהם יוקשים בני אדם, שמבואר כל זה בליקוטי מוהר"ן (סימן ג') עיי"ש.

מאמר ד

נסיונות הזמן

תוכן המאמר

- א. גרעסער זוי תנאים און אמוראים
- ב. די עצה: געבן א קלאפ אין דער ערשטער רגע
- ג. נאר נישט פארלידן דעם אויבערשטן!
- ד. 'לית דעותא טבא דיתעבד'
- ה. נעמען דעם עתיד און פארדיכטן דעם עבר
- ו. שרייען און בענקען צו השי"ת
- ז. 'יש קונה עולמו בהרף עין'
- ח. אפילו א ארבייטער קען אנגערופן ווערן 'צדיק'
- ט. 'אין שמחה אלא בבשר'
- י. קדושה איז חיים נצחיים - פגם הברית איז מיתה
- יא. 'הרחק משכן דע...'
- יב. דער עיקר נחת רוח איז דורך כח הבחירה
- יג. 'וְרַחֲמֵי יְשׁוּעִים אֲכַזְרִי'
- יד. דער שודש פון תוכחה איז רחמנות
- טז. דער בעל דבר קען אלעמאל פלוצלונג ארויסוואקסן
- טז. הרגע'ע דיק וועסטו לעבן?!!
- יז. אפילו נאך חילול שבת דח"ל באקומט מען שוין ווען מען איז נוהר אין מוקצה
- יח. דערלאנגען 'מנה אחת אפיים'
- יט. א קינד וואס שפילט זיך אויף א אפענע דאך...
- כ. זמן מגיפה ברוחניות
- כא. איינבאקן אין קינדער א געשמאק אין עבודה
- כב. מען קען מיט מעט שכל ווערן 'צדיק הדור'
- כג. 'צדיק - מאן דנטר ברית'
- כד. מחנך זיין קינדער דורך מעשיות פון צדיקים

מאמר ד

”נסיונות הזמן”

=דרשת שובבי”ם שנת תשס”ט=

גרעסער ווי תנאים און אמוראים

ה' שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך.

אין אזא זמן, אין אזא עיקבתא דמשיחא, מיר געפונען זיך היינט אין א דור המבול ממש ממש - אויף שרעקליכן אופן.

דער בעל דבר קומט אלעמאל מיט אן אנדערער סארט דמות, מלובש אין אנדערע סארטן כלי משחית, אין אנדערע סארט זאכן.

עס איז דא ביי אונז אן הרדמה, וואס מען פארגעסט אין וועלכן זמן מיר געפונען זיך, מיר קענען היינט זוכה זיין, מיט אביסל איידלקייט, זוכה זיין מער ווי תנאים ואמוראים -

עס איז א מפורש'ער אר"י הקדוש, דער אר"י הקדוש, בזמנו וואס עס זענען געווען אזעלכע גדולי עולם, און אזוי אויך בשעת דער אר"י האט געלעבט אין צפת, וואס עס איז דא איינע פון די קינות וואס מען איז מקונן אויף דעם וואס עס איז בטל געווארן סתרי תורה, האט מען דעמאלס נישט געזאגט אין די שוהל'ן די קינה, ווייל דער אר"י הקדוש איז דאך דא, אויב אזוי ווי קען מען זאגן די קינה. און 'דער' אר"י הקדוש זאגט^[8], אז 'מרוב הסתר פנים, מעט עבודת ה', קען מען זוכה זיין גרעסער ווי די תנאים ואמוראים!' אזוי חשוב איז צו דינען דעם אויבערשטן בשעת הסתר פנים.

א. שער הגלגולים הקדמה ל"ח.

דאן קומט דער חיד"א אין זיין ספר חדרי בטן, זאגט דער חיד"א אז דער אר"י הקדוש זאגט בימיו, און קל וחומר בימינו.

אויב אזוי איז דאך קל וחומר בימינו - היינט איז דאס טויזנט קל וחומר'ס, מיר שטייען יעצט אין א דור גורלי ממש, מען קען זיין 'בעודבא דקודשא בריך הוא'^[1], די המלכה פון שמירת הברית, דאס איז די גרעסטע המלכה. און דער פגם רח"ל איז די גרעסטע מרידה במלכות שמים, און 'אלקינו שונא זימה'^[2] אפילו ביי גוים.

מיט אביסל איידלקייט, איז מען ממש חשוב אפשר מער ווי נח ביי דור המבול, אזא השחתה איז היינט דא.

די עצה: געבן א קלאפ אין דער ערשטער רגע

דער רבי ברענגט אראפ אין ליקוטי מוהר"ן^[3]: "יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים"^[4] די מעשים

ב. זוהר ח"א רכא ע"א.

ג. סנהדרין קו ע"א.

ד. ליקוטי מוהר"ן תורה ל"א, אות ט'. וז"ל: וכלל הדבר, שמאוד יקר הכסופין וההשתוקקות לדבר שבקדושה, כי ע"י נתהווה נפש, ונגמר הדיבור ע"י הדיבור כנ"ל, ויוצא ומתגלגל. ולפעמים מתגלגל ובא הנפש דקדושה לתוך הרשע, ונופלים לו הרהורי תשובה, ותוכל להחזירו למוטב, וכן להיפך, כמה רעות גורמים הכסופין לדבר רע ח"ו, כי הנפש שנתהווה על ידי כיסופין רעים, מתגלגל לפעמים לתוך הצדיק, ותוכל להחטיאו ח"ו: וזה בחי' (קהלת ח') "יש הבל אשר נעשה על הארץ וכו'", הבל, הוא בחי' הבל פה, שמשם יוצאים הנפשות. ועל ידי זה "יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים", על ידי שמתגלגל לתוכן נפש מכיסופין רעים. 'ויש רשעים שמגיע אליהם כמעשה הצדיקים', על ידי שמתגלגל לתוכן נפש מכיסופין טובים: ולפעמים הצדיק מתקן הנפש רעה שמתגלגל אליו, וכן הרשע מקלקל הנפש קדושה שמתגלגל בתוכו. אך בתחילה בעת שמגיע הנפש, על זה אמר הכתוב יש צדיקים שמגיע וכו'. כי בוודאי נופלים לו הרהורי עבירה בעת שמגיע אליו נפש רעה מכיסופין רעים. אך אחר כך אפשר שתחטיאו, ואפשר שהוא יתקן הנפש: וכן יש רשעים שמגיע וכו', שנופלים לו בוודאי הרהורי תשובה, בעת שהגיע אליו נפש קדושה מכיסופין קדושים. אך אחר כך אפשר שהוא יקלקל הנפש הקדושה, או שתחזירו למוטב, ע"כ.

ה. קהלת ח' י"א.

פון די רשעים פאר'סמ'ט די לופט, זייער השתוקקות פאר'סמ'ט די לופט, אז עס גייט אריין הרהורים רעים אין ערליכע אידן. דאס איז פשט, "יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים".

אוודאי דארף מען פאלגן דעם אור החיים הקדוש פרשת אחרי מות, וואס ער זאגט וואס איז די עצה? צו געבן א קלאפ אין דער ערשטער רגע - וואס גיכער א קלאפ. נישט ווארטן! וואס שפעטער, איז שווערער דער פראנט.

ווען א מענטש האט זיך נאר דערמאנט, אז די מחשבה, דער אריינגיין אין דעם געדאנק איז נישט גוט, זאל ער טראכטן; 'דער בורא עולם וייל נישט איך זאל עס טראכטן, זאל איך בעסער טראכטן א משנה אין משניות!

א מענטש דארף חזר'ן אויסנווייניג פרקי אבות, און זיך דערמאנען א משנה און טראכטן פון דער משנה, אדער זאגן די משנה, די בריחה דארף זיין וואס פריער, וייל וואס שפעטער איז שטארקער דער נסיון רח"ל^[1].

1. עיין אוסף אמרים (קדושה וטהרה מאמר ט') וז"ל מורינו שליט"א: מסופר על הגאון הגדול רבי אהרן כהן זצ"ל מראשי ישיבת חברון שהיה עובד ה' גדול והיה נראה לעין כל גודל יגיעתו בעבודת התפילה וכו', שאמר פעם אחת 'כשאני הולך ברחוב יש לי שתי ענינים בעבודת ה' שה' יתברך מבקש מאתנו בעת הזאת, א. לשמור עיני ומחשבותי ולקיים מצות "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עינים", ב. להזהר מפגעי וסכנת הדרכים ולקיים בזה מצות "ונשמרתם מאד לנפשותיכם", עד כאן. ואף שכמעט סותרים שני מצות אלו בלכתו בדרך, אבל כך היא עבודת איש הישראלי, לשמור מצות ה' להזהר מפני הסכנה הגשמית, ולשמור עיניו ומחשבתו מן הסכנה הרוחנית, וע"כ נכון מאד שלפני צאתו לדרך יכין לעצמו איזה לימוד בגמרא ופוסקים או איזה רעיון בספרי מוסר ובדברי רבינו ז"ל וכדומה ויעמיק מחשבתו בזה בכל עת הילוכו בדרך, ובזה יקיים מצות זו כראוי.

ואם א"א לו להסיח דעתו לדברי תורה יש עכ"פ להשקיע מוחו אפילו בעסק גשמי ובלבד שיברח מעבירה, וכו'.

ועל כל פנים יש לעשות כל מה שאפשר שלא לבוא לידי יצר הרע, כי הוא דבר חמור מאד כשמגרה יצר הרע בנפשו, וכמו שאומרים בידוי 'על חטא' ביום הכיפורים, 'על

אוודאי א מענטש פארגעסט גאר אז מען טאר נישט, און עס פאלט אים ביי א שלעכטער הרהור און ער איז עס ממשיך, נאכער דערמאנט ער זיך, און דאן ווערט ער צעבראכן פארוואס ער האט געטוהן און דאס אליין ווארפט אים אריין אין מרה שחורה און ער טראכט ווייטער.

מען דארף זיין אפגעשטעלט! 'יש קונה עולמו בשעה אחת'^[1] היינט איז 'יש קונה עולמו ברגע אחת'!

ברגע אחת זאגן צו זיך – 'דער אויבערשטער וויל נישט איך זאל טראכטן די מחשבה'!

דער בעל שם זאגט^[2]: אז א מענטש טראכט מחשבות זרות, איז ער נישט ווערד זיין לעבן, ער לעבט בזכות אנדערע וואס זענען שומר הברית, "אם לא בריתי יומם ולילה תקות שמים וארץ לא שמתים"^[3] ער לעבט בזכות פון אנדערע, אבער אליינס האט ער נישט קיין זכות צו זיין אויף דער וועלט און דערצערנען דעם אויבערשטן - ער האט נישט קיין רשות צו לעבן. דאס איז די ערגסטע זאך - 'אלקינו שונא זימה'.

נאר נישט פארלידן דעם אויבערשטן!

איך האב אמאל געזאגט טאקע, עס איז דא א גאנצע חז"ל^[4] 'קין' מיט 'הבל', 'עקב' מיט 'עשו', 'המן', די אלע [-חשבו עצות להשמיד

חטא שחטאנו לפניך ביצר הרע', ולכאורה הלא כל שאר העבירות שמנויים שם ג"כ מקורם ביצר הרע, אלא שכאן מתוודים על שמעוררים ומבקשים שיתעורר יצר הרע, וזהו עבירה מרה, כי עלינו לדאוג ולבקש של נבוא לידי יצר הרע.

ז. עבדוה זרה יז ע"א.

ח. על' תולדות יעקב יוסף ויגש, וע"ע שפת אמת נח.

ט. ירמיה לג כ"ה.

י. ויק"ר פכ"ז י"א וז"ל: א"ר לוי אוי להם לרשעים שהם מתעסקין בעצות על ישראל וכל אחד ואחד אומר עצתי יפה מעצתך עשו אמר שוטה היה קין שהרג את אחיו בחיי אביו ולא היה יודע שאביו פרה ורבה אני איני עושה כן אלא יקרבו ימי

את ישראל], האב איך געזאגט, אז די עצה פון גוג ומגוג איז, עס איז דא א מלחמת גוג ומגוג - א רוחניות'דיגע מלחמת גוג ומגוג וואס איז [גלייך] ”על ה' ועל משיחו”^[א].

ווער איז דאס - אזא נאר אז מען קען זיך שלאגן מיט'ן אויבערשטן? די פריערדיגע האבן אלץ געזאגט [- להשמיד], מען האט זיך געשלאגן, און דער צדיק האט געהאט א רבונן של עולם וואס האט אים געהאלפן, אזוי איז געווען ביי המון, אידן האבן א רבונן של עולם און ער האט געהאלפן. וואס הייסט מען וועט זיך שלאגן מיט'ן אויבערשטן?

נאר מיט דער זאך, 'אלקינן שונא זימה', אריינווארפן אידן אין שאול תחתיות, וואס דאן טוען זיי פארלירן דעם רבוש"ע רח"ל.

אזוי ווי דער רבי זאגט אין ספר המידות^[ב] 'אין עושין נס לנואף רח"ל.

'לית דעותא טבא דיתעביד'

נאך א זאך וואס מען דארף וויסן, מען דארף וויסן וואו מען האלט, און עס איז א געוואלדיגער זכות, וואס יעדער נקודה אין איידלקייט,

אבל אבי, פרעה אמר שוטה היה עשו שאמר (בראשית כז, מא) "יקרבו ימי אבל אבי" ולא היה יודע שאחיו פרה ורבה בחיי אביו אני איני עושה כן אלא עד דאינון דקיקין תחות כורסיה אמהון אנא מחנק יתהון הה"ד (שמות א, טז) "וראיתם על האבנים וגו'" כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו, המן אמר שוטה היה פרעה שאמר כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו ולא היה יודע שהבנות נשאות לאנשים ופרות ורבות מהם אני איני עושה כן אלא להשמיד להרוג ולאבד, א"ר לוי אף גוג ומגוג לעתיד לבא עתיד לומר כן שוטים היו הראשונים שהיו מתעסקים בעצות על ישראל ולא היו יודעים שיש להם פטרון בשמים אני איני עושה כן אלא בתחלה אני מזדווג לפטרון שלהם ואח"כ להם הה"ד (תהלים ב, ב) "יתיצבו מלכי ארץ" אמר לו הקדוש ברוך הוא רשע לי באתה להזדווג חייך שאני עושה עמך מלחמה הה"ד (ישעיה מב, יג) 'ה' כגבור יצא כאיש מלחמות יעיר קנאה" וכתבי (זכריה יד, ג) "ויצא ה' ונלחם בגוים ההם" ומה כתיב תמן (שם, טו) "והיה ה' למלך על כל הארץ", ע"כ.

יא. תהלים ב' ב'.

יב. ערך ישועה אות ז'.

עס וועט קיינמאל נישט פארלוירן ווערן!

סוף כל סוף וועט זיך דאס עס צוזאמקלויבן און טוהן א טובה דעם מענטש!

'לית רעותא טבא דיתאביד'^[1] עס גייט נישט לאיבוד א רצון טוב!

כל שכן א מענטש וואס האט א שלעכטע מחשבה און ער טראכט עס נישט, דאן פארריכט ער פריערדיגע מחשבות.

אמאל קומט עס אויף אזא שטארקער אופן, ווען א מענטש האט א נסיון איז עס א גרויסער עת רצון, עס איז אן עת רצון צו מתפלל זיין פאר השי"ת, ווייל דער אויבערשטער האט רחמנות אויף א מענטש. פארוואס דארף ער דיר געבן טויזנט יאר גיהנם, שטיי ביי דעם נסיון, איז מען דיר מוחל אלע עבירות פון פריער. יעדער נסיון מעקט אויס א דורכפאל פון פריער.

נעמען דעם עתיד און פארריכטן דעם עבר

דער בעל דבר נעמט דעם עבר און צעברעכט דעם עתיד.

דאס האט מיר רבי לוי יצחק [בענדער] זצ"ל געזאגט, עס איז געווען א איד וואס האט דא געלעבט ניינציג יאר, איך האב געקענט מענטשן, וואס אין די מיטלסטע יארן האבן זיי זיך דערמאנט, אוואו בין איך אויף דער וועלט. מען האט גענומען דעם עתיד און מען האט פארראכטן דעם עבר ממש, ממש פארראכטן דעם עבר. עס איז געווען טאקע א איד, ער איז געווען א ברודער פון רבי יחיאל גרינוואלד, ער איז געווען א איד וואס האט געהאט א גראסערי, א סוחר'ישער איד געווען.

ער האט מיר אליין געזאגט, ער איז שוין געווען א איד פון פופציג יאר, האט ער מיר קלאר געזאגט, מען דארף זיך ראטעווען. ער האט אנגעהויבן צו קומען צו די שיעורים אין ליקוטי מוהר"ן, נאכדעם איז געווען א דף היומי איז ער געגאנגען, און אויסגעזאגט תהלים אלע טאג.

ער האט מיר געזאגט קלאר, אז עס איז אים נעבעך נישט גוט אדורכגעגאנגען די יארן, ער האט אלעס פארקויפט, מקדיש געווען אלעס פאר צדקה זאכן, און דער מענטש האט אפגעלעבט ביז אכציג-ניינציג יאר, און געדינט דעם אויבערשטן.

ער פלעגט דאווענען ותיקין, האט מען אים געגעבן א שטיבל ביי אונז אין שוהל, כדי ער זאל קענען אראפגיין צו ותיקין, ווייל ער איז שוין געווען זייער שוואך. און איך געדענק ווי ער האט געטוהן אין אלע בחינות.

[ער האט מיר אראפגערופן אמאל, און מיר געזאגט, אז ער האט אביסל געלט פאר מיר וועגן הכנסת כלה וואס ער האט געשאפן, און ער וויל עס מיר געבן ווייל ער ווייסט נישט דעם טאג. און אזוי איז טאקע געווען].

דער איד איז אוועקגעגאנגען, ער האט גענומען דעם עתיד און פאראכטן דעם עבר. דאס האט מיר רבי לוי יצחק האט געזאגט - אז ער האט געקענט אזעלכע מענטשן. און איך האב געקענט מענטשן, וואס דער בעל דבר האט גענומען דעם עבר און זיי מייאש געווען, און האט מיט דעם צעבראכן דעם גאנצן עתיד רח"ל. ער האט זיי אריינגעווארפן אין מרה שחורה און אין יאוש רח"ל.

שרייען און בענקען צו השי"ת

אויפדעם איז ארויפגעגאנגען די דברי חיזוק פון רבי'ן פון רבי נתנע'ן, פון וואנעט מען געפונט זיך, עס דוכט זיך דיר אז דו ביסט נישט ארויסגעגאנגען, בענק און בענק און בענק, און האף און ווארט, "מִקְצָה הָאָרִיז אֵלֶיךָ אֶקְרָא"^[1].

סוף כל סוף איז דאס דיין תיקון, עס דוכט זיך אז מען איז נאך
ווייטער אין שאול תחתיות, ניין, ניין, ניין!

שריי און שריי און שריי און מאך קולות!

שריי רבוננו של עולם איך בין אין גלות!

איך בין אין גלות!

מען דארף שרייען אז מען איז אין גלות.

איך געדענק רבי שמואל שפירא זצ"ל^[ט] פלעגט שרייען אין פעלד, "צוד צדוני פֿאַפּור אַבי הַנֶּם"^[ט], דער הייליגער רבי האט דאס געהייסן יעדן איינעם שרייען! - אפילו דער ווער עס ליגט אין שאול תחתיות און מתחתיו שאין גרוע אחריו, אזוי גיט רבי נתן ארויס די חיזוק פון רבי'ן.

און דאס וויפיל ער בענקט צו השי"ת הייבט אן דער אויבערשטער צו בענקען צו אים, ווייל ער הייבט אן צו ווערן א שונא פאר דער סטרא אחרא, ער ליגט נעבעך געפאנגען, אבער שריי און שריי ביז דער אויבערשטער וועט העלפן, אזוי ווי עס איז דא נסים מן השמים אין גשמיות למעלה מדרך הטבע, איז דא נסים מן השמים ברוחניות למעלה מדרך הטבע.

'יש קונה עולמו בהרף עין'

אזוי ווי עס איז געווען 'אלעזר בן דורדיא'^[ט], וואס ער איז אכציג יאר נאכאנאנד געווען א רשע גמור, און ער האט אנגעהויבן צו שרייען קולות

טו. ה"ה הרה"ח רבי שמואל ב"ר שלמה יצחק שפירא זצ"ל, עיין תולדותיו בספר דורשי יחודך 'יסודי היהדות' ח"א, מאמר י', הערה י"ז.

טז. איכה ג' נ"ב.

יז. עבודה זרה יז ע"א.

ביז ער איז אויסגעגאנגען. איז ארויס א בת קול, אז ער איז מוכן ומזומן לחיי העולם הבא.

עס ווערט געבראכט^[11], אז מען האט אים געגעבן אלע מצוות און מעשים טובים וואס יוחנן כהן גדול האט פארלוירן, 'שנעשה צדוקי'^[12] האט מען עס אים אוועקגעגעבן.

די וועלט פּרעגט דאך, דער בת קול איז געווען רבי אלעזר בן דורדיא, פון ווען אן איז ער געווארן א רבי, ער האט דאך יעצט תשובה געטוהן, און דער בת קול זאגט רבי. נאר, יוחנן כהן גדול איז דאך געווען א מורא'דיגער תלמיד חכם, ער האט געמאכט תקנות^[13], ער האט געמאכט צוויי אפר פרה'ס^[14].

די וועלט שפילט דא בין חיים למות אין א קלייניגקייט, 'אל תאמן בעצמך עד יום מותך'^[15], מען דארף קעמפן, דער גאנצער קנאות דארף דער מענטש נוצן אויף זיך אויף דער זאך.

אפילו א ארבייטער קען אנגערופן זוערן 'צדיק'

עס זענען דא אסאך סארטן גענג, מען דארף אלעמאל טוהן אן אנדערער גאנג, דער ערשטער גאנג איז, אסאך היסח הדעת, אסאך היסח הדעת, 'יפה תורה עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משכחת עון'^[16].

יח. ליקוטי השי"ס ע"ז שם.

יט. ע"י ברכות כט ע"א.

כ. סוטה מז ע"א.

כא. פרה פ"ג מ"ה.

כב. אבות פ"ב מ"ד.

כג. שם מ"ב.

ווען א איד ארבעט, ער איז פארנומען מיט דער ארבעט און טראכט נישט קיין שלעכטס, איז ער א א צדיק, א 'צדיק דנטר ברית'^[כז]. אזוי ליב האט דער אויבערשטער א איד, ווען ער טוט נישט קיין שלעכטס איז ער א צדיק דנטר ברית.

מכל שכן אז מען האט א נסיון און מען ברעכט עס, איז דאן כאילו קיים כל התורה כולה, פשוטו כמשמעו. און אפילו עס גייט איבער אויף אים נאכדעם וואס קען איבערגיין, אויב ער וועט סוף כל סוף צוריקגיין צום אויבערשטן, וועט ער אלעס האבן צוריק, דאס וועט זיין זיין גן עדן, דאס וועט זיין זיין זאך.

'אין שמחה אלא בבשר'

עס איז נישטא אזא זאך ווי ממליך זיין דעם אויבערשטן, די זאך איז דאך נאר א רוח סערה גדול בשעתו^[כח], עס וועט דאך פון דעם גארנישט ווערן, און די וועלכע זענען דבוק אין דעם וועט דאך פון זיי גארנישט ווערן, כליון ואבדון רח"ל.

כד. זוהר ח"א נט ע"ב.

כה. ליקוטי מוהר"ן תורה ח, אות ג'. וז"ל: אך דע שיש רב דקליפה, והוא בחי' עשו, כמ"ש בעשו (בראשית לג, ט) "יש לי רב". והוא בחי' (שם לו, מ) "אלופי עשו". וכמו שתרגום אונקלוס 'דברבי עשו', בחי' הרב דקליפה. ומהם מקבלין הרשעים הרוח, והוא בחי' רוח הטומאה, בחי' רוח סערה, כמ"ש (שם כז, י"א) "הן עשו אחי איש שעיר". וע"כ הרוח שלהם גדול ותקיף לפי שעה, כמו רוח סערה שהוא גדול בשעתו. וע"כ (תהלים י', ה') "כל צוררו יפיח בהם", יפיח דייקא, שמתגבר עליהם ע"י בחי' רוח פיו שהוא גדול בשעתו. אך שאין לו קיום כלל, ולסוף כלה ונאבד, ומסער גופי' ונשמתו. וכמ"ש (דברים ז', י) "ומשלם לשונאיו אל פניו להאבידו", ומשלם לשון שלמות החסרון שנמשך לו, דהיינו בחי' אריכות הרוח. וזהו אל פניו, כי פניו הוא בחי' הרוח, כמ"ש (ישעיה ג', ט) "הכרת פניהם ענתה במ" - זה החוטם (יבמות קכ ע"א), שהוא בחי' הרוח, כמ"ש "ויפח באפיו נשמת חיים" (בראשית ב', ז), "כל אשר נשמת רוח חיים באפיו" (שם ז, כב). אך הוא להאבידו, כי אף שהוא גדול לפי שעה, לסוף נאבד כנ"ל, ע"כ.

עס איז היינט א זמן וואס מען דארף אסאך בעטן אויף דעם, אסאך בעטן דעם אויבערשטן, ”עד מתי עֵזְבֵי וְתַפְאֲרַתְךָ בְּיַד צַר”. ‘עוזר’, דער רבי זאגט^[1] ”בועז” - ‘בו תוקפא’, דעם ‘עוז’ דארף מען נוצן להילחם עם היצר, קנאות פאר השי”ת להמליך את הבורא.

נוצט מען דאס רח”ל, עס ליגט אין מצח אשה זונה רח”ל, דער ‘עוזר’ איז בשבי, ‘ותפארתך’, די גרעסטע שיינקייט איז א בשר ודם, ”אין שמחה אלא בבשר”^[2], ווען א בשר ודם איז ריין, און שלאגט זיך^[3], נאך א טהרה אריינגעכאפט, נאך א טהרה אריינגעכאפט, נאך א נסיון בייגעקומען.

דאס איז א תפארת, דער אויבערשטער איז זיך מתפאר אין אלע עולמות מיט דעם, דאס וועט קיינמאל נישט פארלוירן גיין. ”עד מתי עוזר בשבי ותפארתך ביד צר”.

קדושה איז חיים נצחיים - פגם הברית איז מיתה

עס איז דאך נישטא קיין אנדערע זאך, קדושה איז חיים, חיים נצחיים, חיים נצחיים, די גאנצע מיתה איז צוליב דעם פגם. דערפאר רבינו

כו. ליקוטי מוהר”ן תורה יא אותיות ג’-ד’. וז”ל: וכששומר הברית, הוא זוכה לאור המאיר לו לתשובה כנ”ל. ואור הזה, הוא בחי’ ”טל אורות” (ישעיה כו, יט), הכלולים בוא”ו של כבוד. בבחי’ (איוב לג, כט) ”הן כל אלה יפעל א-ל”, פעמים שלש עם גבר. פעמים שלש, הם בחי’ ’טל’ אורות של מילוי שלש אותיות ראשונות. (פי’ כי שלש אותיות ראשונות של שם הויה במילוי אלפין, הם בגימ’ טל, והם בחי’ טל אורות, והם כלולים בהוא”ו של השם). עם גבר שהם כלולים בברית, כי כאיש גבורתו. ועש”ז נקרא ברית - בועז, (תיקון תלתין וחד) בו עז, בו תוקפא. אבל כשאינו שומר הברית, הוא מקלקל ה’טל’ אורות, וממשיך על עצמו עול הפרנסה, היינו ’טל’ מלאכות. כמובא בזוהר (ח”ג רמ”ד ע”א) מאן דזריק פירוין דנהמא, עניות רדיף אבתריה, כ”ש מאן דזריק פירוין דמוחא. וזה בו עז, בו כלול שני הבחינות, היינו ’לט’ אורות, מי ששומר הברית, ו’לט’ מלאכות, מי שפוגם בו. כי עז עם הכולל, ב”פ ’טל’, ע”כ.

כו. פסחים קט ע”א.

כח. תפילה למשה בהקדמה בשם הבעש”ט צצוק”ל.

הקדוש וועלכער איז געווען א נשמה פון יעקב אבינו^[כט] שטייט^[ל] אז ער איז געקומען יעדן שבת ביי אים אין שטוב נאך דער הסתלקות, בבגדי חמודות של שבת, און ער פלעגט מאכן קידוש.

דער ספר חסידים זאגט^[אב]: אז ער האט מוציא געווען מיט קידוש, ווייל וויבאלד ביי אים איז נישט געווען קיין מיתה, ווייל ער איז געווען רבינו הקדוש וואס ער האט קיינמאל נישט פוגם געווען, איז נאר געווען נדמה שמת, אזוי ווי ביי יעקב אבינו^[בב], דעריבער האט ער געהאט א דין ווי א חי, אז ער האט געקענט קומען לאחר פטירתו, און מוציא זיין ווייל ער האט געהאט א דין ווי א חי.

'הרחק משכן דע...'

און דאס איז דאך רח"ל א מיתת הלב, מען פארטוישט השי"ת, נצחיות, חיים נצחיים, זיו השכינה לעולמי עד ולנצח נצחים פארטוישט מען פאר א דבר שבחרפה, פאר א נזיד עדשים, פאר א רוח סערה גדול בשעתו. אזא מין חילוף, אזא נאר איז מען, מען מאכט אזא מין חילוף.

אבער אוודאי, "זה לעומת זה עשה האלקים"^[גג], מען דארף וויסן, מען דארף וויסן שטארק, ארבעטן אויף דער זאך, פאר זיך און פאר יענעם. אויך אכטונג געבן אויף קינדער.

עס האט מיר דערציילט א משגיח פון אמעריקע, מיט אפאר יאר צוריק, א משגיח אין א ישיבה, האט ער מיר געזאגט, אז עס איז געווען

כט. מגלה עמוקות פרשת ויחי.

ל. כתובות קג ע"א.

לא. ס' תתשכ"ט.

לב. רש"י תענית ה' ע"ב.

לג. קהלת ז' י"ד.

א יום התפילה פאר שובבי”ם האט ער זיך משתתף געווען אין דעם יום תפילה.

אינמיטן דעם יום תפילה איז צוגעקומען צו אים א אינגל פון פערצן יאר פון פופצן יאר, א גאלדענער קינד, א מתמיד, א בעל כשרון, ער איז צוגעקומען צו אים און געוויינט, און געזאגט, אז פאר דריי טאג צוריק, צו פאר פיר טאג צוריק. האט מיר א חבר געגעבן א ביכל, און דער חבר האט מיך גע’הרג’עט, אזעלכע ביכלעך זענען דא^[1], אזעלכע תמונות זענען דא. ער האט אים גע’הרג’עט.

קינדער דארפן היינט וויסן, ’הרחק משכן רע ואל תתחבר לרשע’, מען מיינט דער רשע דארף גיין אין הוילן קאפ, עס קען זיין רח”ל איינער וואס איז ניצוד ביי דער סטרא אחרא און ער קען פאר’סמ’ען, רח”ל ווי ער קען פאר’סמ’ען.

מען דארף אסאך בעטן דעם אויבערשטן, ”אֲתָהּ ה' תִּשְׁמְרֵם תַּעֲרְנוּ מִן הַדּוֹר זֶה”^[2] דער אויבערשטער זאל אכטונג געבן אויף אידישע קינדערלעך, אז זיי זאלן נישט אדורכפאלן מיט שלעכטע חברים רח”ל.

עס זענען דא קינדער וואס זיי האבן די כלים צו זעהן [ווידיאו’ס], זיי קוקן כשר’ע [ווידיאו’ס], ביז עס קומט א חבר, און גיט אים צו פארזוכן [עפעס נישט כשר] און ער האט אים אוועקגע’הרג’עט אויפ’ן פלאץ.

עס איז א שרעק!

א שרעק!

ער ווערט געפאנגען רח”ל.

לד. עיין באוסף אמרים (אמונה ותפלה, מאמר ג') וז"ל מורינו שליט"א: אגב, מובא שכל ב'איה ל'א ישובון ר"ת 'ביכל' [כלומר, ספר של זוהמה ותועבה], כי כאשר שקועים בספרים החיצוניים הללו רח"ל [או במכשירים הטמאים של זמננו ה"י], אזי שקועים בסט"א ובקליפות הנוראות של חלל הפנוי.

לה. תהלים יב ח'.

דער עיקר נחת רוח איז דורך בח הבחירה

בשעת עס איז געווען די מלחמה אקעגן די סעלפאונ'ס, רח"ל, בין איך געשטאנען נעבן א יונגערמאן, ווען עס איז נאכנישט געווען די כשר'ע טעלעפאנען. זאגט ער מיר, עס קען אנקומען א הודעה, אז דער און דער טעלעפאן ווארט אויף דיר. רח"ל דער און דער טעלעפאן ווארט אויף דיר.

אז איינער איז נישט קיין ירא שמים, ווערט ער אויס איד, עס ווערט מיתה דער חלק איד שטארבט. דער רבי זאגט^[1] עס איז אבי אבות הטומאה רח"ל.

ממש אשרינו מה טוב חלקנו וואס מיר ווייסן, עס זענען דא נעבעך די וועלכע ווייסן נישט, דער אויבערשטער זאל זיי דן זיין לכף זכות, אבער זיי ווייסן נישט, אבער אמאל פאלן זיי אריין רח"ל די וועלכע ווייסן.

ערשט האבן מיר די בחירה, מען מוז האבן א בחירה, דאס איז דער נחת רוח פאר'ן אויבערשטן. א מענטש ווערט קיינמאל נישט קיין סריס, א מענטש איז געבוירן געווארן, ער זאל האבן די זוהמא, און נישט נאכגעבן די זוהמא, נאר ממליך זיין השי"ת, עס זאל ארויפגיין א ריח טוב, בעסער ווי קרבנות פאר'ן אויבערשטן, פאר יעדן נסיון וואס ער שטייט ביי^[2].

לו. ליקוטי מוהר"ן תורה רמ"ב, וז"ל: ודע שצדקה הוא סגולה גדולה ומועלת מאד להנצל מהרהורי ניאוף, אך אעפ"כ אסור לסמוך ע"ז, ולהיות מעורב עם הנשים ולהרבות שיחה עמהם ח"ו. רק שאינו מזיק לו כ"כ, וזהו (אבות פ"א מ"ה) 'זיהיו עניים בני ביתך ואל תרבה שיחה עם האשה', היינו שאף שאתה עושה צדקה ועניים הם בני ביתך, אעפ"כ אל תרבה וכו' כנ"ל, אבל אין האיסור רק שלא ירבה, אבל מה שהוא מוכרח אין מזיק לו וזה נעשה ע"י הצדקה שהיא מצלת מהרהורים של ניאוף שהם בחי' אבי אבות הטומאה, בחינות מת, וצדקה מצלת מהם בבחי' (משלי י, ב) "וצדקה תציל ממות", ה' יצילנו, ע"כ.

לו. מענין לענין עיין אוסף אמרים (קדושה וטהרה מאמר י') וז"ל מוריני שליט"א: אבי מורי עליו השלום סיפר לי עובדא מה ששמע מאדם גדול (מיראי ה' הליטאים

’וְרַחֲמֵי רְשָׁעִים אֶכְזָרִי’

עוסק זיין אסאך אין תורה, און אסאך אין היסח הדעת, אבער מיט דעם קומט אמאל א שווערער נסיון, און עס איז נישטא קיין איין חשבון נישט.

עס שטייט פון רבי צדוק פון לובלין^[1], א מענטש דארף האבן אלע גוטע מידות, א מענטש וואס עס פעלט אים א מידה, אפילו א שלעכטע מידה, פעלט אים אין אנושיות, מען דארף נאר וויסן אוואו עס צו נוצן.

ברענגט ער אראפ: אז די בני יוסף זענען געווען בטבעם אכזריים, על פי קבלה איז דא א סברא פארוואס זיי זענען געווען בטבעם אכזריים, זיי האבן געהאט אסאך גבורות אין זיך. און זיי האבן גענוצט די אכזריות אויף זיך, זיין אן אכזר אויף זיך, דעריבער זענען זיי געווען ריין אפילו במחשבה. זיי זענען געווען אכזריים אויף זיך.

עס איז געקומען ביי עשרת השבטים, זענען זיי קאליע געווארן ווייל זיי האבן נישט גענוצט די אכזריות אויף קדושה, איז געקומען חרב איש ברעהו, דערפאר שטייט^[2] 'בשכם שכיחי רוצחים', ווייל שכם איז אפרים, 'וְיָאֵת עֲצָמוֹת יוֹסֵף אֲשֶׁר הָעֵלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם קָבְרוּ בְּשָׁכָם'^[3], און אזוי

שהתגוררו ב'חצר שטרויס', הסמוכה לעיר העתיקה, והיו עובדים את ה' על-פי הגר"א ז"ל (ע) שפעם אחת אמר מאן-דהו להגר"א מוילנא בהתשוקקות ובקנאת סופרים: איי, אילו היה לי יצר הרע כזה כמו שלכם!...

ה' ישמור אותך! דער אויבערשטער זאל דיר אפהיטן! – עצר אותו הגר"א מלומר כן. אם לא היה לו יצר הרע, לא היה 'וילנער גאון', כי דייקא הוא, שהיה מגדולי העולם, היה לו יצר הרע גדול, כי כן קבעו חז"ל: 'כל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו', וכל גדלותו היא שלא ציית לו, והכניעו.

לח. עי צדקת הצדיק אות קי"ז.

לט. מכות י' ע"א.

מ. יהושע כד ל"ב.

אויך 'בגלעד שכיחי רוצחים'^[מא], "וּלְמִכּוֹר נְתַתִּי אֶת הַגְּלֶעֶד"^[מב] דאס איז מנשה.

פארוואס? וויבאלד זיי האבן נישט גענוצט די אכזריות אויף קדושה האבן זיי עס גענוצט אויף שאול תחתיות.

א מענטש מעג זיך ליב האבן, ער דארף עסן ער דארף טרינקען, ער דארף שלאפן, און האבן כח פאר עבודת השי"ת, ער דארף גיין אנגעטוהן לייטיש, און מכל שכן תלמידי חכמים, אבער אויף איין זאך, מען גיט אוועק איין זאך פאר'ן אויבערשטן, מען גיט אלעס, די אכזריות איז די גרעסטע רחמנות.

טאקע דער רבי אין תורה ח'^[מג], דער רבי רעדט דארטן תוכחה, דער רבי רעדט דארט וועגן שמירת הברית, דער רבי ברענגט אראפ דעם פסוק^[מד] "וְרַחֲמֵי רַשָּׁעִים אַכְזָרִי" דער בעל דבר האט איבערגעדרייט, ער שטעלט א מענטש ביי א נסיון און מען זאגט אים, האב אויף דיר רחמנות, אבער דאס איז די גרעסטע אכזריות לעולמי עד ולנצח נצחים רח"ל.

מא. שם, ט' ע"ב.

מב. דברים ג' ט"ו.

מג. ליקוטי מוהר"ן תניינא תורה ח', אות ב'. וז"ל: ולפעמים, כשהס"א יונקת מן הרחמנות, אזי הם ממשיכין לעצמן הרחמנות, ואזי נתמעט הרחמנות אצלנו. ואפי' מעט הרחמנות שנשאר, הוא בבחי' אכזריות. כי ע"י שהם יונקים מן הרחמנות, נתקלקל הרחמנות ונעשה אכזריות, כי "רחמי רשעים אכזרי" (משלי יב). וע"כ גם מעט הרחמנות הנשאר אצלנו, הוא בבחי' אכזריות, כי נתקלקל ע"י שהם יונקים מן הרחמנות ח"ו כנ"ל. וזה בחי' (איכה ד', ג') "גם תנים חלצו שד", זה בחי' רחמנות דסט"א, בחי' "כשד משדי" (ישעיה יג, ו'). כי שדי הוא בחי' רחמנות דקדושה, בבחי' (בראשית מג, יד) "ואל שדי יתן לכם רחמים", שהוא בחי' תפילה, שהוא שידוד המערכות. וע"י שד משדי, בחי' הרחמנות דסט"א, בחי' גם תנים חלצו שד, עי"ז בת עמי לאכזר. כי עי"ז שהם יונקים מן הרחמנות, עי"ז גם מעט הרחמנות הנשאר אצלנו, נפגם ונעשה אכזריות כנ"ל, ע"כ.

מד. משלי יב י'.
 נ. ע"כ.

דער שורש פון תוכחה איז רחמנות

דאס זעלבע פארקערט, אמאל דער אויבערשטער העלפט אז מען ווייסט ווי אזוי צו זאגן תוכחה, אז מען זאגט אמאל פאר איינעם א ווארט ווי עס דארף צו זיין קען מען אים ראטעווען די גאנצע יארן, ווייל דער שורש פון תוכחה איז רחמנות.

די מצוה פון תוכחה איז האב רחמנות אויף יענעם, יענער דערטרענקט זיך, האב אויף אים רחמנות, גייט דער בעל דבר און מאכט עס פאר אן אכזריות. יענער האט דאך רחמנות אויף דיר.

אוודאי דער בעל דבר לאזט נישט דעם מוכיח אליין זאגן ווי אזוי מען דארף זאגן, כדי עס זאל הייסן אכזריות, אז ער מיינט אכזריות און דער בעל דבר מיינט רחמנות רח"ל. ער דרייט איבער רחמנות לאכזריות און אכזריות לרחמנות. די גרעסטע רחמנות איז אז מען איז אן אכזר אויף דעם ענין, דאס איז די גרעסטע רחמנות.

דער בעל דבר קען אלעמאל פלוצלונג ארויסוואקסן

דאס זעלבע, עס איז א תדירות'דיגער פראנט, און מצד אחד דארף מען האבן גאר היסח הדעת אינגאנצן, עס איז נישטא קיין גרעסערע קדושה ווי היסח הדעת. און צו דעם דארף ער ערשט וויסן און נישט פארגעסן, אוואו דער בעל דבר קען ארויסוואקסן רח"ל.

האט מיר איינער דערציילט, אז רבי שמואל שפירא זצ"ל איז אמאל געגאנגען מיט מרדכי אלעזרין [רובינשטיין ז"ל], צוריק פון הר ציון פארטאגס, עס איז שוין געווען ליכטיג אביסל, און ער איז געגאנגען פארמאכט די אויגן אפילו ביינאכט.

זאגט אים מרדכי אלעזר 'זעה עס איז א שיינער נוף (לאנדשאפט) קוק וואספארא שיינער נוף, א געשמאקע לופט, עס איז א הערליכער

נוף' [עס שטייט טאקע^[מב] "יפה נוף מְשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ הִר צִיּוֹן"], 'עס איז א שיינער נוף. עפן אויף די אויגן און זעה, קיינער איז דאך נישטא' זאגט ער: 'ווער ווייסט וואו דער בעל דבר קען ארויסוואקסן! ער וויל נישט עפענען די אויגן.

הרג'ע דיק וועסטו לעבן??

דעריבער דא דארף מען האבן היסח הדעת און דא דארף מען וויסן אז עס קומט א זמן וואס מען דארף זיין גרייט, און נישט מאכן קיין חשבון אפילו, איך וויל זיין אן אכזר אן קיין פארוואס.

ווייל דער בעל דבר קומט, דער רמב"ם אליין זאגט^[מב]: אז בשעת א מענטש איז אין א תאוה, ארבעט אים נישט גוט דער שכל, דער שכל איז נישט אויפ'ן פלאץ, בפרט ביי דער ענין ווערט פארגעסן אלסדינג, מען דארף זיין אן אכזר אן קיין פארוואס, אן קיין פארוואס. עס איז א רוח סערה בשעתו, שטייט מען על הגובה.

אן קיין חשבונות, עס איז א מפורש'ע גמרא אין תמיד^[מב] אלכסנדר מוקדון האט געפרעגט די חכמי ישראל, 'מה יעביד איניש ויחיה', וואס זאל א מענטש טוהן ער זאל לעבן? האבן זיי אים געזאגט, 'מית את עצמו', ער זאל זיך הרג'ענען.

הערסט א שאלה, מען פרעגט די חכמי ישראל 'מה יעביד איניש ויחיה', מען פרעגט וואס זאל א מענטש טוהן ער זאל לעבן, זאגן זיי, ער זאל זיך הרג'ענען, דו ווילסט לעבן הרג'ע דיק?!

רש"י זאגט: 'שפיל את עצמו', די ראשונים זאגן: 'מית תאוותו', דאס איז פשוט זיין אן אכזר, הרג'ע דיק, דו ווילסט לעבן, הרג'ע דיק אין

מה. תהלים מח ג'.

מו. על הלכות איסורי ביאה פכ"ב הכ"א.

מז. לב ע"א.

דעם ענין. בשעת מען האט א נסיון איז ממש אזוי ווי מען הרג'עט זיך, דאס האט מיט תחיית המתים, ווען מען לייגט זיך אריין אין קבר אנטלויפן אלע שדים אלע לילין.

אפילו נאך חילול שבת רח"ל באקומט מען שכר ווען מען איז גזהר אין מוקצה

דאס דארף מען זייער שטארק וויסן, און ווייטער איינער פון די כלי קרב פון דעם בעל דבר, איז אז ער איז מייאש א מענטש, ווי אזוי שטייט ביי יעקב אבינו^[מח] 'כלסטים נדמה לו', 'כתלמיד חכם נדמה לו'^[מט], 'בערבי נדמה לו', ער קומט גאר ווי א למדן, ער זאגט אים "דו האסט נישט קיין עולם הבא, עס איז גארנישט ווערד און אפילו אויב דו טוסט תשובה מיינסטו נישט קיין אמת'ע תשובה, עס איז גארנישט, עס איז שוין נישט ווערד דיין דאווענען מיט דיין לערנען!" רח"ל ביז ער ווערט נמכר לעכו"ם אינגאנצן. נישט איינער און נישט צוויי.

אויף דעם איז רבי נתן ארויסגעגאנגען אין ליקוטי הלכות^[ג] בחרב ובחנית, פון וואנעט דו ביסט, נישט אריינלאזן דעם יאוש, ביסט א איד!

נעם נישט אריין דעם יאוש!

מח. ב"ר פע"ז ב'.

מט. חולין צא ע"א.

ג. ליקוטי הלכות ה' תפילין הלכה ה', וז"ל: ויתחזק בעבודתו ולא יפל משום דבר ולא יכפת לי ולא תקצר רוחו משום בלבול מה שהבעל דבר מכניס בדעתו בלבולים וחלישות הדעת כאלו אפס תקוה ח"ו, מחמת המעשים רעים והפגמים שפגם עד הנה, כי צריך לבלי להסתכל על כל זה כלל, כמבואר בדברי רבנו ז"ל ובדברינו כמה וכמה פעמים בענין זה עד היכן האדם צריך להתחזק, כי אין שום יאוש בעולם כלל, ואיך שהוא אף על פי שכבר נפל נפילה זאת בעצמו כמה פעמים בלי שעור, אף על פי כן אין יאוש בעולם כלל, וכל הימים אשר הוא חי על פני האדמה הוא צריך להתחזק להתחיל בכל פעם מחדש ואל יפל לזקנה דסטרא אחרא כלל, כי כל הנפילות שבעולם הם מבחינת זקנה דסטרא אחרא, שנדמה בעיניו שכבר נזקן בחטאיו ובמעשיו שרגלי

דער רמב"ם שרייבט^[א] איבער די אנוסים, עס איז דאך געווען א מורא'דיגער גלות בימי הראשונים, די אראבער פלעגן גוזר זיין אדער זאל מען ווערן 'מאכמעד'אנער, אדער זאל מען ארויסגיין בעירום ובחוסר כל. און עס איז אזוי געווען ממש גאנצע מדינות. דער רמב"ם האט עס דוכט זיך געהאט צוויי מאל בימי חייו.

אבער עס זענען געווען אנוסים וועלכע האבן נישט עומד געווען בנסיון, איז געווען איינער פון די גדולי הדור, וואס האט זיי געשריבן בריוו פון תוכחה, אז זיי זענען נישט קיין אידן. זיי זענען געווען בפנים אידן, און בחיצוניות זענען זיי געגאנגען דארטן ביי זייערע מעטשעטן. קיין עבודה זרה איז עס נישט, אבער עס איז א נביא שקר. געווענליך וויפיל האבן דען געקענט ביישטיין.

דער רמב"ם זאגט זיי, אוודאי האט איר עס נישט געדארפט טוהן, איר וואלט געדארפט ארויסגיין בעירום ובחוסר כל, אבער אז איר האט עס שוין יא געטוהן, זאלט איר טוהן וואס איר קענט: 'אפילו אם עברתם על ארבע מיתות בית דין. לא תטלטלו מוקצה בשבת, ותקבלו שכר על זה!'

נאכדעם אויב איר וועט נישט תשובה טוהן, און איר וועט האבן די עונשים חמורים פון ארבע מיתות בית דין, וואס מען האט אויף יענער

בהם, עד שאי אפשר לו לצאת מהם בשום אופן ח"ו, ובאמת הוא צריך לידע ולהאמין שבכל יום ובכל עת ובכל שעה יש כח ביד האדם להתחדש ולהיות נעשה בריה חדשה ממש, כי השם יתברך עושה חדשות בכל עת ואין יום ואין שעה דומה לחברו וכו' כנ"ל, על כן צריך להתחזק בכל פעם מחדש ולהתחיל בכל יום מחדש, ולפעמים גם ביום אחד צריכין להתחיל כמה פעמים, כמבאר במקום אחר, ואפלו אם יהיה כך זמן ארוך יהיה איך שיהיה, בכל עת ובכל שעה צריך להזכיר את עצמו בהשם יתברך ולשכח לגמרי כל מה שעבר עד הנה ולהתחיל מעתה מחדש ממש כל מה שיוכל, ואל יסתכל על שום בלבול וחלישות הדעת כלל, וכל זה הוא בחינת אריכת אפים, שצריך להאריך רוחו לעבר על כל הבלבולים והמניעות ולבלי להסתכל על שום דבר ולא יכפת לי שום דבר, ואל ירך לבבו ולא תקצר רוחו מכל מה שעובר עליו, רק יתחזק בהשם יתברך בכל מה שיוכל, כי השם יתברך מלא רחמים וכו', ע"כ.

וועלט רח"ל סוף כל סוף וועסטו נעמען שכר אויף דעם וואס דו האסט נישט געהאלטן קיין מוקצה. און דער נישט האלטן מוקצה, גיט אים חיזוק חרטה צו האבן אויף דעם וואס ער האט מחלל שבת געווען, און צו ווייטער נישט מחלל שבת זיין.

א איד בלייבט א איד און ווערט נישט קיינמאל נישט אויס איד!

דער סארט חיזוק, זענען דא זייער אסאך ספרים פון חיזוק, אבער אזעלכע חיזוק וואס ער לאזט נישט קיינעם קיינעם זיך ארויסדרייען, דאס איז נאר רבי נתן, און עס איז אריין אין דער וועלט בידועים ובלא יודעים.

עס איז אריין אין דער וועלט רבי נתן, ער האט אונטערגעשטעלט א גרויסע פלייצע פאר דעם היינטיגן דור. פאר די היינטיגע חבלי משיח.

דערלאנגען 'מנה אחת אפים'

מורי ורבתי מען דארף זיך נעמען להמליך הקדוש ברוך הוא, פאר זיך און פאר יענעם, און שטיין אין פראנט סיי זיך נישט מייאש זיין, און סיי נעמען דעם עתיד און פארריכטן דעם עבר, אז מען כאפט ח"ו א קלאפ דער אויבערשטער זאל אפהיטן, דארף מען פארריכטן צו געבן צען מאל אזויפיל כפול שמונה. דערלאנגען מנה אחת אפים. דערלאנגען מיט די גאנצע כחות אויף צוריק, נישט חלילה מען זאל ווערן געפאנגען, וואס דער בעל דבר זאגט אויפ'ן פלאץ, דו ביסט שוין פארלוירן, און דו האסט שוין גארנישט.

פארקערט, אז דער אויבערשטער העלפט אז מען קערט זיך צוריק צו השי"ת דאן אלע מצוות וואס ער האט געטוהן ביז ער איז נעבעך אריינגעפאלן אין שאול תחתיות, באקומט ער אלעס צוריק. לית רעותא טבא דאתאביד.

דער מצב איז בעסער אז מען ווייסט נישט, דער אויבערשטער זאל רחמנות האבן, דער בעל דבר, די נו"ן שערי טומאה וואס אין מצרים

איז נישט געווען. וואס ער האט געבראכן דעם פראנט אויף אזא אופן, אז ער האט געבראכן אלע גדרים, אז עס איז נישטא קיין בושה.

עס איז דא א פסוק^[1] "כבושת גנב כי ימצא", אז עס שטייט א גנב מיט'ן שופט, און ער רעדט מיט אים מיט דעם זעלבן שטאלץ, ער האט גארנישט קיין בושה, מען האט אראפגענומען די בושה.

דאס איז דאך א שרעקליכע זאך, 'כל מקום שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה'^[2] - ער האט צעבראכן דעם גדר ערוה.

א קינד וואס שפילט זיך אויף א אפענע דאך...

זייט וויסן, בשעת עס זענען געווען די סעלפאונס, האב איך געזאגט "שטעלט אייך פאר, מען האט א קינד פון צען יאר, און דאס קינד שפילט זיך אויף א דאך פון צוואנציג שטאק, און ער האט נישט קיין גדר. קען די מאמע זיין רואיג?"

רח"ל אזא בחינה האבן אנגעמאכט די סעלפאונ'ס, וואס וועט זיין דער תכלית, מען דארף שרייען, וואס מען ווייסט פון חצות, מען דארף שרייען, "עד מתי עזב בְּשֵׁבִי וְתִפְאַרְתְּךָ בְּיַד צָר!!"

רבי נתן וואלט געמאכט קולות, אז עס וואלט חרוב געווארן די וועלט, ביי אזא מין דור, עס איז בעסער אז מען ווייסט נישט.

רבי לוי יצחק האט מיר געזאגט, ווען עס זענען אונטערגעקומען די קאמוניסטן, איז דאך געווארן א חושך, פון דער יוגנט איז געווארן גארנישט רח"ל. און די ערליכע אידן האבן געפלאצט. און דער צער איז געווען איום ונורא.

נב. ירמיה ב' כ"ו.

נג. ויק"ר פכ"ד ו'.

דעמאלס האט מען דערקענט די בעלי ליקוטי הלכות, זיי האט מען דערקענט, זייער חיזוק האט מען דערקענט, זיך נישט אונטערגעבן, זיך נישט מייאש זיין.

רבי מרדכי'לע זעוויהל'ער ע"ה וואס מיר זענען געווען שכנים אין אלט שטאט אין דער חברונ'ער גאס. האט ער אמאל געזאגט פאר מיין טאטן, אז חסידים חברים וואס פלעגן זיצן און צוזאמקומען זינגען און דביקות און רעדן פון אויבערשטן, און איבערזאגן ווערטער פון צדיקים, עס איז אריבערגעגאנגען א שטיקל צייט און זיי זענען געווארן גוים גמורים רח"ל.

זמן מגיפה ברזחניות

עס איז היינט א מגיפה רח"ל די חיצוניות קען בלייבן, אבער עס זענען דא וואס זיי זענען דערטרונקען רח"ל. עס איז געווען ביי מיר א איד, וועלכער שלאגט זיך מיט'ן אינטערנעט, ער מאכט אלע פאטענטן ווי אזוי מען זאל עס פארמאכן, בעסער פארמאכן נאך מער פארמאכן. האט ער מיר געזאגט, אז עס איז א ביטערער מצב, א ביטערער מצב, עס פאנגט נפשות רח"ל. עס איז נישט געווען לעולמים.

איך האב געזאגט, עס איז דא אן עבירה וואס עס שטייט אין זוהר^[יד]: אז די עבירה איז דא א קליפה וואס הייסט אשה זונה, און דורך טוהן די עבירה גיט מען איר כח, צו פליהען מראש העולם ועד סופו.

לכאורה דארף מען פארשטיין, זאל זי פליהען ווער לאזט איר נישט פליהען וועמען ארט אז זי פליהט. היינט רח"ל קען א מענטש זעהן די ערגסטע עבירות וועלכע טוהען זיך אפ מסוף העולם ועד סופו.

"בַּצְפֵּרִים הָאֲחֻזוֹת בְּפֶה מְהֵם יוֹקְשִׁים בְּנֵי הָאָדָם"^[1] וועגן וואס כאפט מען א פייגל כדי איר צו שחט'ן און אפבראטן און עסן. מען פארטוישט די וועלט מיט יענע וועלט.

עס שטייט פון בעל שם^[2]: אז אמאל האט דער בעל דבר געגעבן פאר א מענטש די וועלט, און האט פון אים צוגענומען יענער וועלט. היינט גיבט ער אים די וועלט און דערנאך נעמט ער אים צו די וועלט מיט יענער וועלט אויך.

ווען ער האט אים שוין געפאנגען, גיט ער אים שוין ביידע זאכן, ער איז צעקלאפט און צעבראכן אז ער האט נישט דער וועלט און נישט יענער וועלט, אזא בחינה איז היינט.

איינבאקן אין קינדער א געשמאק אין עבודה

מען דאנקט דעם אויבערשטן, אויף דעם וואס מען ווייסט דעם אמת, און מען דארף אסאך שרייען צום אויבערשטן, אסאך אויף אן איידעלן אופן רעדן צו קינדער פון שמירת עינים, מען זאל נישט האלטן קיין כלי משחית, מען דארף רעדן מיט קינדער זייער אסאך.

מען דארף זיך צושטעלן צו אלע מלחמות פון דעם גאר שטארק, מען דארף אריינגעבן אין קינדער א געשמאק אין עבודה, אז קינדער זאלן וויסן, אז שמירת עינים דאס איז אוודאי א נחת רוח פאר'ן אויבערשטן, א ריח ניחוח לה'.

עס איז דא די גמרא^[3] "הַדִּוְדָאִים נִתְּנוּ רֵיחַ"^[4] – 'אלו בחורי ישראל שלא טעמו טעם חטא', יעדער רגע וואס א מענטש איז לא טעם טעם חטא, איז מוסיף ריח למעלה געוואלדיג.

נה. קהלת ט י"ב.

נו. תולדות יעקב יוסף פרשת נח.

נז. עירובין כא ע"ב.

נח. שיר השירים ז' י"ד.

לית רעותא טבא דאתאביד, כל שכן ווען מען איז מסיח דעת פון א מחשבה, מען שטייט ביי א נסיון, און כל שכן א גרויסער נסיון.

מען קען מיט מעט שכל ווערן 'צדיק הדור'

עס איז געווען אמאל באשריבן א גאנצער סיפור פון יכניה מלך יהודה. יכניה מלך יהודה איז געווען א גרויסער רשע, אין קאפיטל כ"ב אין ירמיה ער רופט אים דארט כניהו, ער דערלאנגט אים דארט, אין ווייס נישט אויב עס איז געווען אמאל א צווייטער כופר, וואס א נביא זאל אים אזוי שטארק דערלאנגען. און אינמיטן דער נבואה, אינמיטן דער תוכחה האט ער באקומען א נבואה, האט ער געזאגט "אַרְיָן אַרְיָן אַרְיָן שְׁמַעֵי דְבַר ה' . כֹּה אָמַר ה' כְּתַבּוּ אֶת הָאִישׁ הַזֶּה עֲרִירִי גֹבֵר לֹא יִצְלַח בְּיָמָיו כִּי לֹא יִצְלַח מַצְרְעוֹ אִישׁ יֵשֵׁב עַל כְּסֵא דָוִד וּמִשְׁלַל עוֹד בִּיהוּדָה"^[ט] דאס האב אין מלקט געווען פון פסוקים און פון מדרשים. אין עטליכע חדשים ארום, איז געקומען נבוכדנצר – דאס איז געווען עלף יאר פאר'ן חורבן – און גענומען אים מיט אלע אנשי כנסת הגדולה, מיט טויזנט תלמידי חכמים פון ירושלים, מרדכי הצדיק איז געווען ביניהם "אשר הגלה מירושלים עם הגולה אשר הגלתה עם יכניה מלך יהודה"^[ט], דאס איז געווען עלף יאר פאר'ן חורבן.

דער חורבן רופט זיך גלות צדקיהו, ער האט די אלע גענומען קיין בבל, ער האט די אלע באפרייט, און זיי האבן אויפגעשטעלט בתי מדרשים, און מען האט געהאנדלט, און מען האט אויפגעשטעלט אידישע דורות. און אים יכניה'ן האט ער איינגעזעצט אויף לעולם ועד.

דער יכניה האט בייגעשטאנען אין תפיסה א נסיון פון קדושה, א שטארקער נסיון האט ער בייגעשטאנען אין תפיסה, ומחל לו הקדוש

נט. שם כט, ל'.

ס. אסתר ב' ו'.

ברוך הוא על כל עונותיו. און דער אויבערשטער האט געשווארן, אז ער וועט נישט האבן קיין קינדער, האט דער אויבערשטער זיך מתיר שבועה געווען, און דאס וואס עס שטייט כתבו על האיש הזה ערירי האט דער אויבערשטער צעריסן דעם גזר דין. און ער האט געהאט א זוהן שאלתיאל און די גמרא זאגט^[א] 'למה נקרא שמו שאלתיאל שנשאל על אלתו ק-ל, זרובבל שנזרע בבבל'.

דער רבי זאגט אין תורה ח'^[ב], אז זרובבל איז געווען דער צדיק הדור, דער סדר הדורות מאכט א חשבון, אז טויזנט פינף הונדערט יאר ראשי גליות, וועלכע האבן געפירט די גאנצע אידישקייט אין בבל, אויפגעשטעלט ישיבות, זיי האבן גענומען איידימער תנאים און אמוראים, רב נחמן איז געווען אן איידים ביי דעם ריש גלותא. די עיקר שרים זענען דארט געווען. טויזנט פינף הונדערט יאר ראשי גליות אלע זענען געווען מגזע יכניה, און משיח קומט ארויס פון דעם גזע.

איין נסיון ביישטיין אויפ'ן שווערסטן אופן, ווען א מענטש ווייסט אז ער איז אייביג אין תפיסה און ער איז בייגעשטאנען דעם נסיון.

מען דארף וויסן, מען קען מיט מעט שכל זיין א צדיק הדור, קען מען זיין חשוב ביים אויבערשטן, אז בזכות אונז זאל קומען די גאולה ממש, ממש בזכות אונז, די וועלכע האלטן זיך און זענען ממליך דעם אויבערשטן בעיקבתא דמשיחא, און אכטונג געבן אויף זיך אז מען זאל בלייבן בחלקו של הקב"ה לעולם ולעד ולנצח נצחים.

סא. סנהדרין לח ע"א.

סב. ליקוטי מוהר"ן תורה ח' אות ח', וז"ל: (וזהו "לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי אמר ה' צבאות מי אתה הר הגדול לפני זרובבל למישור וכו'") (זכרי' ד, ו), כי זרובבל ה' אז הצדיק הדור, ועמדו כנגדו כמה רשעים לבטלו מעבודתו, כמבואר בפסוקים רבים. ועל זה נאמר שם, לא בחיל ולא בכח כ"א ברוחי וכו'. שע"י בחי' המשכת הרוח חיים הנ"ל, שממשיך הצדיק גמור וכו' כנ"ל, עי"ז יכניע ויפיל כל השונאים. בחי' מי אתה הר הגדול לפני זרובבל למישור, שכל המונעים העומדים לפניו כהר, כולם יתבטלו ע"י בחי' הרוח חיים הנ"ל כנ"ל).

‘צדיק - מאן דנטר ברית’

עס איז דא א גמרא אין שבת^[סג], וואס עס איז געווען א יום סגריר^[סד], עס איז געווען אסאך שניי, אז די חכמים זענען נישט געקומען אין בית המדרש, אבער אינגלעך האבן דאך ליב צו גיין דוקא אין שניי, זענען זיי געקומען אין בית המדרש, און דער בית המדרש איז געווען פוהל פון אינגלעך.

האבן די אינגלעך געזאגט, מיר וועלן מאכן היינט א בית הועד, און מען וועט לערנען. און ‘שרתה עליהם שכניה’, און זיי האבן גע’דרש’נט דעם אל”ף בי”ת, אל”ף בי”ת אלף בינה, גימ”ל דלי”ת, גמול דלים, און נאכדעם די אלע סארט אל”ף בי”ת פון א”ת ב”ש מיט א”ל ב”ם.

עס איז דא אן אל”ף בי”ת וואס גייט ומרז”ן ש”ת, אז דער גיהנם זאגט פאר’ן אויבערשטן מרי זניני מזרעו של ש”ת, גיב מיר אידן, דער גיהנם האט ליב אידן, שטייט^[סו] אז די מלאכי חבלה שרייען ‘הב הב’, גיב מיר אידן. האט דער אויבערשטער געזאגט אח”ס – דער חשבון פון אח”ס בט”ע – אח”ס אויף זיי האב אין רחמנות, אפילו ווען עס קומט זיי גיהנם, בט”ע אויב זיי האבן בועט געווען, גי”ף, לא תנאף זאגט דער תרגום, לא תגוף, ווייל זיי האבן בועט געווען אין גיף ד. ה. אין ניאוף, דעריבער גיב איך דיר זיי נישט^[סז].

סג. קד ע”א.

סד. על ירושלמי מגילה פ”א ה”ט.

סה. על עבודה זרה יז ע”א.

סו. עיין אוסף אמרים (קדושה וטהרה מאמר ד) וז”ל מורינו שליט”א: ולכן לא ייפלא שיש עונשים מרים ונוראים על חטא זה, שאילו ידעו מזה היתה נעלמת הבחירה לגמרי מפחד העונשים הנוראים למי שנכשל בחטא זה ח”ו. כי הרי עיקר הגיהנום נוצר עבור פגם זה, בשביל מחשבה דיבור ומעשה, וראיה, פשוטו כמשמעו, כי הוא החטא הנורא מכל, והגמרא (עירובין יט) מכנה את הגיהנום ‘גיא – חינם’ שיוורדים בו על עסקי חינם, ועריות נקראות חינם.

דאס איז א זאך וואס איז כאילו קיים כל התורה כולה, עס שטייט אין זוהר^[ס] אז שמירת הברית איז 'כאילו קיים כל התורה כולה'. 'שבת' איז 'כאילו קיים כל התורה כולה'^[סח] - שמירת הברית איז כאילו קיים כל התורה כולה.

יעדער דבר טוב, יעדער שבירת היצר, יעדער היסח הדעת, אז מען טראכט איז מען ממש א צדיק יסוד עולם, אין דער זמן איז 'מאן צדיק מאן דנטר ברית', 'מאן דנטר ברית כאילו קיים כל אורייתא כולא'.

מחנך זיין קינדער דורך מעשיות פון צדיקים

נישט פארגעסן וואו מען האלט, זיך ערוועקן פון דאסניי עוסק זיין בתורה, אז מען רעדט מיט די קינדער מעשיות פון צדיקים דערהייבט עס די קינדער, מען זאגט קינדער מוסר, הערן זיי אז זיי האבן דיר געטשעפעט, און זיי הערן נישט וואס מען וויל, מען דארף דערציילן פאר קינדער מעשיות פון צדיקים וואס שטייט באשריבן, פון חסיד'ישע צדיקים, ליטווישע צדיקים, עס איז באשריבן מעשיות פון צדיקים.

רבי וועלוועלע בריסקער ע"ה האט געזאגט "איך האב מחנך געווען מיינע קינדער מיט עובדות פון גדולים". אן עובדא פון א גדול, רעדט צו א קינד, ער הערט אז עס איז דא העכערס, א דעת תורה, מידות טובות. יעדער סיפור רעדט דאך עפעס פון א שבח פון א צדיק וואס ער האט געטוהן, ווען ער הערט עס הייבט ער אן צו וויסן אז עס איז דא העכערס.

וכפי שכבר הובא לעיל, עיקר הגיהנום הוא על תאוה זו, כמובא שאנשפי כנסת הגדולה תפסו את היצה"ר דערויות נכבה הגיהנום - כי פגם זה מדליק את הגיהנום, ומעורר את כל הדינים רח"ל, והיה כבוי עד שראו שהיא נצרכת לעולם והוכרחו להחזירו.

סז. ח"א קצד ע"ב.

סח. שם ח"ב צב ע"א.

דער הייליגער רבי אליין זאגט^[טו] אז אים האט מקרב געווען מעשיות פון צדיקים.

דער אויבערשטער זאל העלפן, אז דער זכות פון רבי נתן זאל טאקע מגין זיין אויפ'ן גאנצן דור, און דער אויבערשטער זאל העלפן אז מיר זאלן נכלל זיין אין דעם, און בזכות די שומרי הדור פון דעם דור, זאל זוכה זיין די גאנצע וועלט צו תשובה טוהן. און עס זאל מקויים ווערן בימינו, **”וְתִחְיֶינָה עִינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן, וְאֵת רוּחַ הַשְּׂמָאָה אֲנֵכִיר מִן הָאָרֶץ, וְיִהְיֶה ה' לְמִלְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ.”**

טו. שיחות הר"ן אות קל"ח וז"ל: שמעתי מפיו הקדוש בעת שדבר עמנו מגודל הענין של ספורי מעשיות מצדיקים, שנדפס בספריו הקדושים (בסימן רל"ד חלק א'). ואמר אז שהוא בעצמו זכרונו לברכה עקר התעוררותו לעבודת השם יתברך באמת היה על ידי ספורי מעשיות מצדיקים. וספר שבבית אביו ואמו הצדיקים זכרונו לברכה היו שכיחים שם כל הצדיקים. כי כל הצדיקים היו מצויים בקהלת מעז'בו' מחמת שהוא מקום הבעל שם טוב זכרונו לברכה. ורובם ככולם התאכסנו בבית אביו זכרונו לברכה, ושמע הרבה מעשיות מצדיקים ועל ידי זה היה עקר התעוררותו להשם יתברך עד שזכה למה שזכה, ע"כ.

טייערע
בעל שמחה
ראש המשפחה
מנהל המוסדות
ראשי העסקנים
'וכדו'

בשורה טובה ומשמחת

ווילט איר פאראייביגן אייערע
שמחה - מעמד - מסיבה - אווענט
'וכדו' מיט א הייליגן שיינעם רייכן טעם?

טוט די ריכטיגע שריט, און באשטעלט א
קונטרס/ספר אנגעפילט מיט דברי אלקים
חיים, וואנדערליכע עצות, און הדרכות ישרות,
התעוררות והתחזקות וכו'

היוצאים מפי מורינו הגה"צ
רבי יעקב מאיר שעבטער שליט"א
בלשונו הזהב

אויף די נושאים וואס איר וועט אויסקלויבן לויט
אייער געשמאק, אז אייער קורצע שמחה וכדו' זאל
זיך געדענקן צום גיטן אויף אייביג

13 בעלזא רופא/686קסט:
347-292-1014
אדער עיקט א לינעל 13
dyyms12@gmail.com